

SỞ GD&amp;ĐT.....

TRƯỜNG.....

(Đề thi gồm có ... trang)

ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II

Môn: NGỮ VĂN 10

(Thời gian làm bài: 90 phút)

**Phần I. Đọc hiểu (6,0 điểm)***Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu nêu ở dưới:***Tung bừng Đại lễ 1.000 năm Thăng Long - Hà Nội**

**Đại lễ 1.000 năm Thăng Long - Hà Nội diễn ra từ 1-10 đến 10-10-2010. Trong những ngày Đại lễ, người dân Thủ đô và các du khách thập phương được đắm chìm trong không khí linh thiêng, hào hoa của đất Thăng Long xưa, đồng thời cảm nhận nét hiện đại, mạnh mẽ của Hà Nội ngày nay.**

Ngày khai mạc được tổ chức trọng thể vào sáng 1-10-2010 tại Vườn hoa Lý Thái Tổ và đường Đinh Tiên Hoàng, xung quanh hồ Hoàn Kiếm.

Ngày khai mạc mở màn cho trên 50 hoạt động khác nhau trong 10 ngày Đại lễ. Có thể kể tới các hoạt động văn hoá nghệ thuật như: “Đêm Hồ Gươm lung linh và trình diễn áo dài truyền thống”, biểu diễn các điệu múa cổ Thăng Long - Hà Nội, biểu diễn Âm nhạc của các nghệ sỹ nổi tiếng Việt Nam, biểu diễn của các đoàn nghệ thuật quốc tế tại các sân khấu ngoài trời, Chương trình Lễ hội đường phố của Tuổi trẻ Thủ đô và cả nước tại Quảng trường Cách mạng Tháng Tám...

Hoạt động trưng bày hiện vật lịch sử 1.000 năm Thăng Long - Hà Nội tại Trung tâm Hoàng thành Thăng Long, số 9 và 18 Hoàng Diệu khai mạc ngày 2-10. Kế tiếp đó, trong 10 ngày Đại lễ có nhiều triển lãm như: Triển lãm các trận đánh và chiến dịch nổi tiếng trong lịch sử quân sự Việt Nam, Triển lãm và Liên hoan thư pháp Thăng Long - Hà Nội tại Văn Miếu - Quốc Tử Giám, Triển lãm Những tấm lòng với Thăng Long Hà Nội tại Cung Văn hoá Lao động Hữu nghị ...

Trong dịp Đại lễ còn có Liên hoan ẩm thực Hà thành tại Công viên nước Hồ Tây, Liên hoan nghệ thuật Điều - Hà Nội tại Quảng trường Sân vận động Quốc gia Mỹ Đình, Liên hoan Du lịch quốc tế Thăng Long - Hà Nội tại Thiên đường Bảo Sơn...

Nhiều công trình trọng điểm chào mừng 1.000 năm Thăng Long - Hà Nội cũng sẽ được khánh thành trong dịp này. Tổ chức Kỷ lục Guinness đã trao Bằng chứng nhận “Bức tranh gắn gốm lớn nhất thế giới” cho “Con đường gốm sứ”.

Các Bộ ngành, địa phương cũng tung bừng tổ chức các hoạt động kỷ niệm 1.000 năm Thăng Long - Hà Nội như: Liên hoan Xiếc, Múa rối quốc tế, Triển lãm ảnh nghệ thuật quốc tế; Lễ dâng hương tưởng niệm các Vua Hùng và triển lãm ảnh về “Các vùng kinh đô”... tại Phú

*Thọ; Lễ hội Cố đô Hoa Lư tại Ninh Bình; Lễ hội Làng Sen tại Nghệ An; Festival Tây Sơn - Bình Định và Liên hoan Võ cổ truyền Quốc tế tại Bình Định... Bên cạnh đó, hoạt động kỷ niệm 1.000 năm Thăng Long - Hà Nội cũng được tổ chức tại một số địa điểm ở nước ngoài.*

*Sự kiện quan trọng trong dịp Đại lễ là Lễ Mít tinh, Diễu binh, Diễu hành diễn ra sáng 10-10 tại Quảng trường Ba Đình. Đây là chương trình mít tinh, diễu binh diễu hành cấp quốc gia quy mô lớn nhất từ trước tới nay với sự tham gia của 31.000 người.*

*Khép lại 10 ngày Đại lễ, Đêm hội văn hoá nghệ thuật kỷ niệm 1.000 năm Thăng Long - Hà Nội tại Sân vận động Quốc gia Mỹ Đình là đêm nghệ thuật hoành tráng được chốt lại bằng màn bắn pháo hoa nghệ thuật.*

(Theo thegioidisan.vn)

**Lựa chọn đáp án đúng nhất:**

**Câu 1.** Phong cách ngôn ngữ của văn bản trên là gì?

- A. Nghệ thuật B. Chính luận C. Báo chí D. Sinh hoạt

**Câu 2.** Theo đoạn trích, sự kiện nào được tổ chức mang tầm quốc gia, có quy mô lớn và số người tham gia đông nhất từ trước tới nay?

- A. Trình diễn áo dài truyền thống  
B. Liên hoan ẩm thực Hà Thành  
C. Liên hoan Võ cổ truyền Quốc tế tại Bình Định  
D. Mít tinh, diễu binh diễu hành tại Quảng trường Ba Đình

**Câu 3.** Nội dung chính được đề cập trong phần sa pô (đoạn văn in đậm) của văn bản là gì?

- A. Thời gian diễn ra và không khí nổi bật của những ngày đại lễ  
B. Tóm tắt diễn biến của các hoạt động trong dịp lễ  
C. Tâm trạng của người dân Thủ đô và các du khách thập phương  
D. Không khí chung của Thăng Long – Hà Nội xưa và nay

**Câu 4.** Câu văn sau sử dụng biện pháp nghệ thuật gì?

*Trong dịp Đại lễ còn có Liên hoan ẩm thực Hà thành tại Công viên nước Hồ Tây, Liên hoan nghệ thuật Diều - Hà Nội tại Quảng trường Sân vận động Quốc gia Mỹ Đình, Liên hoan Du lịch quốc tế Thăng Long - Hà Nội tại Thiên đường Bảo Sơn...*

- A. Nhân hoá B. Liệt kê C. Nói quá D. So sánh

**Câu 5.** Từ “đại lễ” trong văn bản có nghĩa là gì?

- A. Ngày nghỉ lễ nhiều nhất trong năm  
B. Ngày lễ lớn, có ý nghĩa quan trọng  
C. Nghi lễ trọng đại được tiến hành  
D. Ngày lễ có nhiều đồ vật dâng lên tổ tiên để tỏ lòng tôn kính

**Câu 6.** Các sự việc được thuật lại theo trình tự chủ yếu nào?

- A. Theo thời gian (từ trước đến sau)  
B. Theo không gian (từ thủ đô đến các địa phương)

C. Theo các mảng hoạt động

D. Theo tầm quan trọng của các sự kiện

**Câu 7.** Các sự kiện được đề cập đến trong văn bản khơi gợi những tình cảm chủ yếu nào từ phía người đọc?

(1) Tự hào về truyền thống của dân tộc

(2) Bất ngờ về những thay đổi giữa Hà Nội xưa và nay

(3) Mến yêu thủ đô ngàn năm văn hiến

(4) Ngưỡng mộ trước những thành quả của đất nước

A. (1) – (3) – (4)

B. (1) – (2) – (3)

C. (2) – (3) – (4)

D. (1) – (2) – (4)

**Trả lời câu hỏi/ Thực hiện yêu cầu:**

**Câu 8.** Chỉ ra những hoạt động trong dịp Đại lễ cho thấy sự tri ân của nhân dân ta đối với tổ tiên.

**Câu 9.** Theo anh/ chị, đất nước ta tổ chức đại lễ 1.000 năm Thăng Long – Hà Nội nhằm những mục đích gì?

**Câu 10.** Qua sự kiện Đại lễ 1.000 năm Thăng Long – Hà Nội, hãy viết đoạn văn từ 5 – 7 câu nêu suy nghĩ của anh/chị về ý nghĩa nét đẹp truyền thống “uống nước nhớ nguồn” của dân tộc.

## II. VIẾT (4,0 điểm)

*“Một người đã đánh mất niềm tin vào bản thân thì chắc chắn sẽ còn đánh mất thêm nhiều thứ quý giá khác.”* Anh/ chị hãy viết bài văn nghị luận thuyết phục người khác đừng bao giờ đánh mất niềm tin vào bản thân.

## HƯỚNG DẪN CHẤM ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II Môn: NGỮ VĂN

| Phần     | Câu      | Nội dung                                                                                                                                                                                                                                                                         | Điểm       |
|----------|----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>I</b> |          | <b>ĐỌC HIỂU</b>                                                                                                                                                                                                                                                                  | <b>6,0</b> |
|          | <b>1</b> | C                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0.5        |
|          | <b>2</b> | D                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0.5        |
|          | <b>3</b> | A                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0.5        |
|          | <b>4</b> | B                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0.5        |
|          | <b>5</b> | B                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0.5        |
|          | <b>6</b> | C                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0.5        |
|          | <b>7</b> | A                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0.5        |
|          | <b>8</b> | Những hoạt động trong dịp Đại lễ cho thấy sự tri ân của nhân dân ta đối với tổ tiên.<br>- Tại Hà Nội:<br>+ Hoạt động trưng bày hiện vật lịch sử 1.000 năm Thăng Long - Hà Nội tại Trung tâm Hoàng thành Thăng Long.<br>+ Tổ chức các triển lãm: Triển lãm các trận đánh và chiến | 0.5        |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |     |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
|    | <p>dịch nổi tiếng trong lịch sử quân sự Việt Nam, Triển lãm Những tấm lòng với Thăng Long – Hà Nội tại Cung Văn hóa Lao động hữu nghị Việt – Xô,...</p> <p>+ Lễ mít tinh, diễu binh, diễu hành diễn ra sáng 10 – 10 tại Quảng trường Ba Đình.</p> <p>- Tại các Bộ, Ngành, địa phương:</p> <p>+ Lễ dâng hương tưởng niệm các vua Hùng và triển lãm ảnh về “Các vùng kinh đô” tại Phú Thọ</p> <p>- Tại nước ngoài: Hoạt động kỉ niệm 1.000 năm Thăng Long – Hà Nội cũng được tổ chức tại một số địa điểm ở nước ngoài.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |     |
| 9  | <p>HS nêu một số mục đích khi đất nước ta tổ chức đại lễ 1.000 năm Thăng Long – Hà Nội thông qua một số hoạt động. Sau đây là gợi ý:</p> <p>- Giới thiệu về một Hà Nội hào hoa, thanh lịch; một Hà Nội đậm dấu ấn văn hóa với một chiều dài lịch sử 1.000 năm.</p> <p>- Giới thiệu và nâng cao tầm vóc của Thủ đô Hà Nội nói riêng và Việt Nam nói chung ở khu vực và trên toàn thế giới.</p> <p>- Tôn vinh những giá trị văn hóa - lịch sử của riêng Thủ đô và những giá trị văn hóa - lịch sử chung của đất nước.</p> <p>- Biểu thị tình cảm và đạo lý uống nước nhớ nguồn của người Việt Nam đối với các thế hệ cha ông, vừa là dịp giáo dục truyền thống lịch sử và cách mạng của dân tộc cho thế hệ hôm nay.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 1,0 |
| 10 | <p>- HS trình bày trong một đoạn văn, có thể triển khai theo các kiểu đoạn văn diễn dịch, quy nạp, tổng phân hợp, móc xích, song hành.</p> <p>- HS nêu rõ quan điểm, suy nghĩ cá nhân nhưng cần có những lí giải thuyết phục, hợp lí, không vi phạm đạo đức và pháp luật. Sau đây là gợi ý:</p> <p>- Uống nước nhớ nguồn là một giá trị đạo đức truyền thống quý báu, được hình thành và phát triển từ lịch sử dựng nước và giữ nước của dân tộc Việt Nam. "Uống nước nhớ nguồn" đã dạy cho con người hiểu rõ hơn về lòng biết ơn, về sự báo đáp với những người đã có công lao giúp đỡ mình. Câu tục ngữ mang đậm tính nhân văn và chúng ta là những người thế hệ sau nên có ý thức bảo vệ, giữ gìn và phát huy hơn nữa truyền thống tốt đẹp đó bằng những hành động thiết thực:</p> <p>+ Biết ơn, trân trọng những thành tựu của thế hệ trước để lại bằng những tình cảm tốt đẹp nhất.</p> <p>+ Cố gắng học tập, lao động để có cuộc sống tốt đẹp và xây dựng đất nước phát triển văn minh hơn; gây dựng một tương lai tươi sáng cho thế hệ mai sau.</p> | 1,0 |

|    |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |            |
|----|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
|    |  | + Có những hành động thiết thực để tưởng nhớ, khắc ghi công lao của ông cha.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |            |
| II |  | <b>VIẾT</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>4,0</b> |
|    |  | <i>a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận văn học</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 0,25       |
|    |  | <i>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận</i><br><b>“Một người đã đánh mất niềm tin vào bản thân thì chắc chắn sẽ còn đánh mất thêm nhiều thứ quý giá khác.” Anh/ chị hãy viết bài văn nghị luận thuyết phục người khác đừng bao giờ đánh mất niềm tin vào bản thân.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 0,5        |
|    |  | <i>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i><br>HV có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới thiệu được vấn đề cần bàn luận, nêu rõ lí do và quan điểm của bản thân, hệ thống luận điểm chặt chẽ, lập luận thuyết phục, sử dụng dẫn chứng thuyết phục.<br>Sau đây là một hướng gợi ý:<br>– Đảm bảo hình thức, cấu trúc của bài văn nghị luận.<br>– Xác định đúng vấn đề: Đừng bao giờ đánh mất niềm tin vào bản thân.<br>Sau đây là một hướng gợi ý:<br><b>- Giải thích:</b><br>+ <i>Niềm tin vào bản thân:</i> Đó là niềm tin vào chính mình, tin vào năng lực, trí tuệ, phẩm chất, giá trị của mình trong cuộc sống. Đó còn là mình hiểu mình và tự đánh giá được vị trí, vai trò của mình trong các mối quan hệ của cuộc sống.<br>+ <i>Đánh mất niềm tin vào bản thân:</i> Là không tin tưởng vào khả năng, luôn đắm chìm trong sự tự ti, hoài nghi năng lực của chính mình. Khi bạn đánh mất niềm tin vào bản thân, bạn sẽ khó đạt được mục tiêu mình đề ra, kéo theo đó là trì trệ sự phát triển của bản thân.<br><b>- Phân tích, chứng minh:</b><br>- <i>Niềm tin vào bản thân là niềm tin cần thiết nhất trong mọi niềm tin.</i><br>+ Sự tự tin sẽ giúp chúng ta thoát khỏi tự ti, hoài nghi về bản thân và từ đó vươn lên, đạt được những thành công rực rỡ.<br>+ Niềm tin sẽ biến thành động lực sống, giúp con người làm việc hiệu quả hơn.<br>+ Khi ta có niềm tin vào bản thân, ta có thể dám nghĩ, dám làm, dám đương đầu với tất cả khó khăn, thử thách trong cuộc đời. Nhờ đó, ta có thể thành công hoặc chí ít ta cũng có thể học hỏi được kinh nghiệm từ những thất bại.<br>+ Trải qua những khó khăn, thử thách, bất hạnh, chúng ta vẫn tin vào bản thân sẽ khiến cho bản lĩnh của mình càng | 2.5        |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  | <p>vững vàng.</p> <p>+ Tin vào ý chí, nghị lực, khả năng của bản thân là lúc chúng ta đã vượt lên, chiến thắng tất cả.</p> <p>- <i>Đánh mất niềm tin hoặc không tin vào chính khả năng của mình thì con người sẽ không có ý chí, nghị lực để vươn lên.</i></p> <p>+ Nếu không tin tưởng vào những khả năng của bản thân mình và nỗ lực hoàn thành công việc, chúng ta sẽ không có những thành quả ngọt ngào.</p> <p>+ "Thiếu tự tin là nguyên nhân của phần lớn thất bại" (Bovee). Nếu con người không có ý chí, nghị lực, niềm tin vào bản thân sẽ không đủ bản lĩnh để vượt qua, không khẳng định được mình, mất tự chủ, dần buông xuôi, rồi dẫn đến đánh mất chính mình.</p> <p>+ Khi đã đánh mất chính mình là đánh mất tất cả, trong đó có những thứ quý giá như: tình yêu, hạnh phúc, cơ hội... thậm chí cả sự sống của mình.</p> <p>+ Khi con người không có niềm tin vào bản thân mình thì khó lòng thuyết phục người khác tin tưởng vào mình, dẫn đến việc làm gì cũng khó thành công.</p> <p><b>- Chứng minh:</b></p> <p>+ Lấy dẫn chứng về những con người sống có niềm tin:<br/>Ví dụ: Henry Ford – cha đẻ của hãng xe hơi Ford nổi tiếng chưa tốt nghiệp một trường lớp nào và từng không xin được việc vì không có bằng cấp. Honda – người sáng lập ra hãng Honda đã từng không dưới năm mươi lần thất bại và có khoảng thời gian là kẻ vô sản, không nhà không cửa. Nick Vujicic – một người không chân, không tay anh đã khiến cả thế giới biết tới mình bằng một nghị lực phi thường.</p> <p><b>- Phản biện:</b></p> <p>+ Trong cuộc sống vẫn còn có nhiều người sống trong sự tự ti, hoài nghi những khả năng của bản thân hoặc quá nhút nhát không dám thực hiện, không dám làm những việc bản thân mình mong muốn vì sợ sai lầm.</p> <p>+ Cũng có những người chỉ biết nghe theo sự sắp đặt, định hướng của người khác mà không có chính kiến của mình,... Những người này cần phải xem xét lại bản thân mình nếu muốn có một cuộc sống tốt đẹp hơn.</p> <p><b>- Bài học nhận thức và hành động:</b></p> <p>+ Mỗi người cần học cách sống lạc quan và yêu đời hơn.</p> <p>+ Hãy luôn hi vọng vào những điều tốt đẹp vì cuộc đời này suy cho cùng còn rất nhiều điều đáng để ta trân trọng và ước mơ.</p> <p>- <i>Diễn đạt rõ ràng, dùng từ đặt câu đúng nghĩa, đúng ngữ pháp, đúng chính tả.</i></p> <p>– <i>Có những sáng tạo về ý tưởng hoặc có sự độc đáo về diễn đạt.</i></p> |  |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                  |                                                                                         |             |
|------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
|                  | d. Chính tả, ngữ pháp<br>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.                   | 0,25        |
|                  | e. Sáng tạo: Bài viết có giọng điệu riêng; cách diễn đạt sáng tạo, văn phong trôi chảy. | 0,5         |
| <b>Tổng điểm</b> |                                                                                         | <b>10.0</b> |

SỞ GD&amp;ĐT.....

TRƯỜNG.....

(Đề thi gồm có ... trang)

**ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II****Môn: NGỮ VĂN 10**

(Thời gian làm bài: 90 phút)

**Phần I. Đọc hiểu (6,0 điểm)****Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu nêu ở dưới:**

Sẽ là thảm họa nếu nước Mỹ coi nhẹ vấn đề cấp bách này. Mùa hè oi bức của những người da đen bất mãn sẽ không qua đi, cho tới khi làn gió thu của tự do và bình đẳng tới. 1963 sẽ không phải là năm kết thúc, mà là năm bắt đầu. Với những ai đang hy vọng viễn vông rằng người da đen chỉ đang xả bớt sự bức bối và rồi sẽ trở nên hài lòng, thì xin thưa, nếu nước Mỹ phớt lờ chúng tôi để trở lại với công việc kinh doanh thường nhật, thì người da đen sẽ khiến họ phải giật mình tỉnh giấc. Nước Mỹ sẽ không bình yên cho tới khi người da đen nhận được quyền công dân của mình. Những cơn lốc của các cuộc nổi dậy sẽ làm rung chuyển nền móng của nước Mỹ chừng nào công lý chưa soi sáng nơi đây.

Nhưng có một điều mà tôi phải nói với những con người đang đứng trước ngưỡng cửa của lâu đài công lý, rằng trong quá trình lấy lại địa vị đáng có của chúng ta, chúng ta không được phép để bản thân phạm phải tội lỗi. Đừng thỏa mãn cơn khát tự do của chúng ta bằng cách uống chén hận thù và cay đắng. Chúng ta vĩnh viễn phải cư xử dựa trên nền tảng phẩm cách và nguyên tắc cao. Chúng ta không được cho phép cuộc kháng nghị sáng tạo của chúng ta trở nên bạo lực. Xin được nhắc lại rằng chúng ta phải nâng bản thân lên tới tầm cao mà sức mạnh vật chất có thể gặp được sức mạnh tâm hồn.

Tinh thần chiến đấu mới đang sục sôi bên trong cộng đồng người da đen không được phép dẫn chúng ta tới việc ngờ vực toàn bộ tất cả người da trắng, bởi vì rất nhiều người anh em da trắng, những người có mặt ở đây ngày hôm nay, đã nhận ra rằng vận mệnh của tất cả chúng ta gắn liền với nhau, rằng tự do của tất cả chúng ta là không thể tách rời.

Chúng ta không thể bước đi đơn độc.

Chúng ta phải đảm bảo rằng chúng ta đang đồng hành cùng nhau.

Chúng ta không thể quay lưng.

Sẽ có những người hỏi, “Chừng nào thì các bạn mới hài lòng?” Chúng tôi sẽ không bao giờ hài lòng khi người da đen vẫn còn là nạn nhân của những hành động hung ác ghê tởm của cảnh sát. Chúng tôi sẽ không hài lòng, khi tám thân mệt mỏi sau một quãng đường dài vẫn không thể tìm được nơi nghỉ ngơi trong các nhà nghỉ bên đường hay khách sạn trong thành phố. Chúng tôi sẽ không hài lòng khi những người

da đen còn phải di chuyển từ khu tập trung da đen nhỏ tới khu tập trung da đen lớn hơn. Chúng tôi sẽ không hài lòng khi những đứa trẻ da đen bị tước đoạt nhân phẩm và tự trọng bởi những tấm biển “Chỉ dành cho người da trắng”. Chúng tôi sẽ không hài lòng khi một người da đen ở Mississippi không được bầu cử, khi một người da đen ở New York tin rằng anh chẳng có gì để bầu. Không, không, chúng tôi không hài lòng, và chúng tôi sẽ không hài lòng cho đến khi mưa công lý tuôn rơi cùng với dòng sông của chính nghĩa.

Tôi hiểu rằng để các bạn tới được đây, có những người đã phải vượt qua nhiều gian nan và thử thách lớn. Có những người chỉ vừa mới bước ra khỏi xà lim. Có những người đến từ khu vực mà hành trình kiếm tìm tự do khiến bạn phải đối diện với giông bão bức hại cùng những cơn gió dữ bạo hành từ cảnh sát. Các bạn đã trở thành những con người khổ đau nhưng sáng tạo. Hãy tiếp tục với niềm tin rằng khổ đau rồi sẽ có ngày hồi báo. Hãy quay trở lại Mississippi, trở lại Alabama, trở lại Nam Carolina, trở lại Georgia, trở lại Louisiana, trở lại những khu ổ chuột và khu tập trung của người da đen tại các thành phố phía Nam, và mang trong mình niềm tin rằng bằng cách này hay cách khác, tình thế có thể và sẽ thay đổi.

Đừng đắm chìm trong tuyệt vọng, tôi xin được chia sẻ với mọi người ở đây hôm nay, các bạn của tôi.

(Trích *Tôi có một giấc mơ* – Diễn văn chính trị của Martin Luther King năm 1963, Dẫn theo <http://trithucvn.org>)

### **Lựa chọn đáp án đúng nhất:**

**Câu 1.** Văn bản trên sử dụng phương thức biểu đạt nào là chính?

- A. Nghị luận
- B. Thuyết minh
- C. Miêu tả
- D. Biểu cảm

**Câu 2.** Văn bản sử dụng thao tác lập luận nào là chính?

- A. Bác bỏ
- B. Bình luận
- C. Phân tích
- D. So sánh

**Câu 3.** Văn bản đề cập tới vấn đề nào?

- A. Nạn phân biệt chủng tộc
- B. Ảnh hưởng bạo lực
- C. Tác động của công lí
- D. Tác động của vật chất

**Câu 4.** Theo tác giả, điều gì “*Sẽ là thảm họa nếu nước Mỹ coi nhẹ vấn đề cấp bách này*”?

- A. Cơn gió dữ bạo hành từ cảnh sát
- B. Sự đối xử thiếu bình đẳng

- C. Sự bất mãn của người da đen
- D. Hành động hung ác ghê tởm của cảnh sát

**Câu 5.** Mục đích của văn bản là gì ?

- A. Đòi quyền tự do, dân chủ, xoá bỏ chính sách phân biệt chủng tộc, đòi quyền được đối xử bình đẳng của người da đen
- B. Thảm cảnh của người da đen dưới chính sách phân biệt chủng tộc của người Mỹ, đòi quyền bình đẳng, tự do dân chủ
- C. Khẳng định quyền bình đẳng của người da đen và kêu gọi sự đấu tranh giành quyền bình đẳng cho người da đen
- D. Lên án cuộc chiến tranh phân biệt chủng tộc, đối xử thiếu bình đẳng của chính quyền Mỹ đối với người da đen

**Câu 6.** Quan điểm của tác giả trong bài viết là gì?

- A. Người da đen cần phải được bố trí việc làm đầy đủ
- B. Người da đen phải được tự do như người da trắng
- C. Kêu gọi sự đấu tranh giành quyền bình đẳng cho người da đen.
- D. Người da đen phải được đối xử bình đẳng với người da trắng

**Câu 7.** Ý nào khái quát được nội dung của đoạn trích

- A. **Bài viết đưa ra thực trạng người da đen đang phải chịu đó là sự bất bình đẳng, vì thế người da đen đã đang và sẽ đấu tranh đòi quyền bình đẳng của mình. Chừng nào người da đen được bình đẳng thì cuộc đấu tranh mới dừng lại**
- B. Cảnh báo thực trạng nạn phân biệt chủng tộc ở Mỹ đang gia tăng, người da đen đang tổ chức biểu tình, làn sóng biểu tình đang dâng cao, điều ấy gây bất ổn cho cục diện chính trị nước Mỹ.
- C. Cảnh báo những nguy cơ của tình trạng phân biệt chủng tộc ở Mỹ đang diễn ra vào mùa hè, làn sóng đấu tranh của người da đen đang bùng phát mạnh mẽ, và nó chỉ dừng lại khi người Mỹ đối xử công bằng với họ.
- D. Những tác hại tiềm ẩn của tình trạng phân biệt chủng tộc ở Mỹ, người da đen bị đối xử bất công, điều ấy sẽ gây ra tình trạng bất ổn về chính trị ở nước Mỹ trong thời gian sắp tới, và chỉ dừng lại khi người da đen được đối xử công bằng

**Trả lời câu hỏi/ Thực hiện yêu cầu:**

**Câu 8.** Tác dụng của biện pháp tu từ điệp cấu trúc “*chúng ta không thể...*” trong phần cuối đoạn trích?

**Câu 9.** Nhận xét về cách sắp xếp các luận điểm trong văn bản.

**Câu 10.** Anh/chị có suy nghĩ như thế nào về nạn phân biệt chủng tộc?

**II. VIẾT (4,0 điểm)**

Hãy viết bài văn nghị luận bàn về hành trình theo đuổi ước mơ của mỗi người.

----- Hết -----

**HƯỚNG DẪN CHẤM**  
**ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II**  
**Môn: NGỮ VĂN**

| Phần      | Câu       | Nội dung                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Điểm       |
|-----------|-----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>I</b>  |           | <b>ĐỌC HIỂU</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>6,0</b> |
|           | <b>1</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 0.5        |
|           | <b>2</b>  | B                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 0.5        |
|           | <b>3</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 0.5        |
|           | <b>4</b>  | C                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 0.5        |
|           | <b>5</b>  | C                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 0.5        |
|           | <b>6</b>  | D                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 0.5        |
|           | <b>7</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 0.5        |
|           | <b>8</b>  | Cái nhìn thể hiện sự tin tưởng vào tương lai những triển vọng trong tương lai mà đại dịch mang lại, quan điểm khoa học, cụ thể                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0.5        |
|           | <b>9</b>  | Nhận xét về cách sắp xếp các luận điểm trong văn bản: Các luận điểm được trình bày, sắp xếp theo trình tự nhất định của một quá trình đấu tranh. Chúng ta không thể đảo luận điểm ước mơ của người da đen lên trước luận điểm người da đen bị đối xử bất công, bởi phải chỉ ra người da đen bị đối xử bất công thì mới dẫn đến ước mơ.                                                                                                                                                                        | 1,0        |
|           | <b>10</b> | - Phân biệt chủng tộc là một vấn đề nam giải của toàn nhân loại<br>- Hiểu đơn giản, phân biệt chủng tộc là phân biệt đối xử giữa các nhóm người dựa trên đặc điểm màu da, nguồn gốc dân tộc<br>- Nạn phân biệt chủng tộc sẽ khiến chia rẽ dân tộc, có thể trở thành căn nguyên của bạo loạn, nội chiến, gây tổn hại nghiêm trọng đến nền kinh tế và sự phát triển của xã hội<br>- Cuộc chiến chống nạn phân biệt chủng tộc chưa khi nào chấm dứt và cần sự chung tay của những lương tri công bằng và nhân ái | 1,0        |
| <b>II</b> |           | <b>VIẾT</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <b>4,0</b> |
|           |           | <i>a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận văn học</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 0,25       |
|           |           | <i>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận.</i><br><b>Hãy viết bài văn nghị luận bàn về hành trình theo đuổi ước mơ của mỗi người.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 0,5        |
|           |           | <i>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i><br>HV có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới thiệu được vấn đề cần bàn luận, nêu rõ lí do và quan điểm của bản thân, hệ thống luận điểm chặt chẽ, lập luận thuyết phục, sử dụng dẫn chứng thuyết phục.<br>Sau đây là một hướng gợi ý:<br>– Đảm bảo hình thức, cấu trúc của bài văn nghị luận.                                                                                                                                            | 2.5        |

|                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |             |
|------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
|                  | <p>– Xác định đúng vấn đề: hành trình theo đuổi ước mơ của mỗi người.</p> <p><b>1. Mở bài</b></p> <p>Giới thiệu vấn đề cần nghị luận: Nghị luận về ước mơ</p> <p><b>2. Thân bài</b></p> <p>a. Giải thích</p> <p>Ước mơ: khao khát, ý muốn của con người muốn đạt được một điều gì đó, được làm nghề gì đó hoặc trở thành người như nào đó. Khi mỗi người có ước mơ họ trở nên tốt đẹp hơn, đề cao tầm quan trọng của ước mơ trong cuộc sống con người.</p> <p>b. Phân tích</p> <p>- Biểu hiện của người sống có ước mơ:</p> <p>Chăm chỉ làm việc, khi gặp khó khăn không nản, luôn kiên trì, bền bỉ với việc mình đang làm.</p> <p>Nỗ lực học tập, không bỏ qua bất cứ cơ hội học tập nào, trau dồi, rèn luyện để hoàn thiện bản thân mình.</p> <p>Biết đặt ra mục tiêu phấn đấu vì mục tiêu đó.</p> <p>- Ý nghĩa của việc sống có ước mơ:</p> <p>Người có ước mơ là người có lí tưởng sống, có ý chí vươn lên, sẽ học hỏi được nhiều điều hay lẽ phải để hoàn thiện bản thân.</p> <p>Khi ta vấp ngã, biết đứng lên tiếp tục theo đuổi ước mơ, ta sẽ có thêm nhiều bài học quý giá mà không phải ai cũng có được.</p> <p>Việc xây dựng ước mơ không chỉ khiến cho bản thân tốt đẹp hơn mà còn đóng góp cho xã hội, cho đất nước phát triển.</p> <p>c. Chứng minh</p> <p>Học sinh lấy dẫn chứng về những con người sống có ước mơ nổi bật, tiêu biểu mà được nhiều người biết đến.</p> <p>d. Phản đề</p> <p>Trong xã hội vẫn còn nhiều người sống không có ước mơ, hoài bão, vô cảm, phó mặc cho cuộc đời. Lại có người sống có ước mơ nhưng không cố gắng thực hiện mà chỉ hão huyền, viễn vông về một cuộc sống tốt đẹp hơn.</p> <p><b>3. Kết bài</b></p> <p>Khái quát lại tầm quan trọng của ước mơ và rút ra bài học cho bản thân.</p> <p>- <i>Diễn đạt rõ ràng, dùng từ đặt câu đúng nghĩa, đúng ngữ pháp, đúng chính tả.</i></p> <p>- <i>Có những sáng tạo về ý tưởng hoặc có sự độc đáo về diễn đạt.</i></p> |             |
|                  | <p>d. Chính tả, ngữ pháp</p> <p>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 0,25        |
|                  | <p>e. Sáng tạo: Bài viết có giọng điệu riêng; cách diễn đạt sáng tạo, văn phong trôi chảy.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 0,5         |
| <b>Tổng điểm</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>10.0</b> |

SỞ GD&ĐT.....  
 TRƯỜNG.....  
 (Đề thi gồm có ... trang)

**ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II**  
**Môn: NGỮ VĂN 10**  
 (Thời gian làm bài: 90 phút)

**Phần I. Đọc hiểu (6,0 điểm)**

**Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu nêu ở dưới:**

[...]

Dần dần Tân cũng quen với đứa trẻ lặng lẽ sống bên mình. Mỗi lần đi về, Tân lại đến cạnh cái nôi, vén tấm màn trắng lên và nhìn một lát đứa bé nằm trong đó vẫn hai tay cọ quây và con mắt lơ lơ nhìn mọi vật. Tuy vậy, Tân không nhận thấy rõ rệt cái liên lạc gì với đứa trẻ. Và lại chàng cũng không nghĩ sâu xa gì về sự đó, chỉ thoáng qua trong trí mà thôi.

Một lần, chàng đang ngồi làm việc ở bàn giấy thì nghe tiếng vợ tắm cho đứa bé ở trong buồng. Vợ chàng gọi:

- Cậu vào đây hộ tôi một tý.

Tân quay mặt vào phía buồng, đáp:

- Con sen đâu, sao không gọi nó?

- Nó còn bận giặt ngoài kia. Thì cậu vào hộ tôi một tí có làm sao. Giữ hộ tôi cái đầu để tôi tắm cho nó thôi mà.

Tân ngần ngại bỏ dở công việc:

- Nào thì vào!

Rồi chàng vào trong buồng ngồi xuống bên cái chậu, hai tay giữ lấy đầu đứa bé. Vợ chàng nói lấy lòng:

- Cậu chỉ cầm một tý thôi. Tôi tắm cho nó xong ngay bây giờ đây.

Tân nhìn đứa bé, không thích một chút nào. Cái thân hình ngắn ngủi và chân tay khăng khiu của nó làm chàng khó chịu không muốn để ý đến. Chàng càu nhàu mắng đứa bé:

- Nằm im! Mày cứ cọ quây bắn cả nước lên tao đây này.

Cái đầu đứa bé đầy xà phòng nên càng trơn khó giữ. Tân đã thấy mỏi tay. Chàng bảo vợ:

- Thôi, giữ lấy nó, tôi mỏi tay lắm rồi.

Vợ chàng hơi gắt:

- Hãy giữ một chút nữa. Mới có một tí thế đã kêu mỏi!

Cái giọng nói ấy làm cho Tân không bằng lòng. Chàng buông đứa trẻ, đứng dậy trả lời xẵng:

- Không phải công việc của tôi. Với lại tôi trông nó khó chịu lắm.

Tân không nhận thấy nét mặt ngạc nhiên và buồn rầu của vợ, bước ra ngoài. Một chút hối hận, đến cửa, làm chàng quay mặt lại: vợ chàng đang ôm đầu đứa bé trong lòng khóc nức nở.

Ra ngoài, Tân mới nhận thấy cái cử chỉ vô lý của mình. Một tình thương nảy nở trong lòng chàng. Tân muốn trở vào an ủi vợ, xin lỗi nàng vì đã làm nàng phải buồn rầu. Chàng đứng lại, định quay vào, nhưng không biết cái gì vẫn giữ chàng lại. Tân đến ngồi bên bàn, nghĩ ngợi.

Từ khi hai vợ chồng lách nhau, những cuộc cãi cọ nhỏ mọn, không có nghĩa lý gì, vẫn thường xảy ra luôn. Vì một câu nói, vì một cố không đâu, hai vợ chồng lại giận nhau. Mà cũng như lần này, Tân cảm thấy chàng chỉ nói một lời dịu ngọt, êm ái, là đủ cho hai bên hòa hợp lại như cũ. Nhưng những câu ấy tan đi trên miệng trước khi nói ra lời. Một ý xấu khiến chàng yên lặng, và xui chàng giận dữ thêm lên để lấy phần phải về mình.

Khi Tân trở lại phòng, chàng thấy vợ đang ngồi cho con bú. Đứa bé tắm rửa sạch sẽ trông hồng hào như đánh phấn. Cái bàn tay mập mạp xinh xắn của nó nắm chặt lấy tay mẹ như để cầu sự âu yếm và che chở. Thỉnh thoảng nó ậm ừ trong miệng có vẻ rất bằng lòng.

Tân lại gần cúi nhìn đứa bé. Chàng thấy trong lòng một mối cảm động êm đềm và phiền phức. Nhìn đứa trẻ ngây thơ nằm trong lòng mẹ, Tân cảm thấy lần đầu cái thiêng liêng sâu xa của sự sống, và nhận thấy chính cái bé nhỏ, hèn mọn hàng ngày phá hoại cuộc đời.

Từ đấy, đứa con như cái dây giữ sự hòa hợp trong hai vợ chồng. Tân và vợ chàng không cãi nhau nữa. Mà nếu có xảy ra cuộc hờn giận, hai người chỉ cùng trông đứa trẻ mũm mĩm là lại hòa hợp như cũ.

Thỉnh thoảng vợ chồng bỗng con đưa đến trước mặt Tân, chỉ cho chàng biết những cái thay đổi trong đứa bé.

- Ngày cậu trông, cái thóp bây giờ đã nhỏ đi rồi đấy.

Tân cũng chăm chú xem, rồi nói chuyện với con. Lúc chàng ngẩng lên nhìn, chàng thấy vợ ngượng nghịu muốn giấu sự vui mừng làm ửng hồng đôi gò má. Tân cũng thấy trong tâm can một sự vui vẻ khác thường.

Buổi sáng nay, vừa bước chân vào trong nhà, Tân đã hỏi vợ:

- Em đâu?

- Nó ngủ, cái gì thế?

- Tôi có cái này hay lắm.

Tân giơ lên cho vợ xem một đôi bút tất len trắng xinh đẹp. Chàng bước lại bên cạnh cái nôi rủ màn trắng sạch sẽ.

Vợ chàng vội nói:

- Ấy, khế chứ cậu, để nó ngủ. Tôi vừa mới đặt xong.

Tân rón rén, khe khẽ giở tấm màn tuyền, nhìn thấy đứa trẻ nằm gọn trong vải trắng. Chàng cúi mình xuống, yên lặng đợi trên cặp môi nhỏ bé một nụ cười.

Và Tân thấy trong lòng rung động khê như cánh bướm non, một tình cảm sâu xa và mới mẻ chàng chưa từng thấy.

(Trích Đứa con đầu lòng, Thạch Lam, Tuyển tập Thạch Lam, NXB Thời đại, tr.10-12)

**Lựa chọn đáp án đúng nhất:**

**Câu 1.** Xác định ngôi kể của truyện.

- A. Ngôi thứ nhất
- B. Ngôi thứ hai
- C. Ngôi thứ ba
- D. Kết hợp ngôi thứ nhất và ngôi thứ ba

**Câu 2.** Tác giả chọn điểm nhìn nào?

- A. Từ nhân vật Tân
- B. Từ vợ Tân
- C. Từ người vú em
- D. Từ tác giả

**Câu 3.** Đoạn trích viết về đề tài gì?

- A. Tình yêu quê hương
- B. Cuộc sống gia đình
- C. Tình cha con
- D. Tình vợ chồng

**Câu 4.** Không gian của đoạn trích diễn ra ở đâu?

- A. Căn phòng hộ sinh
- B. Căn phòng trọ
- C. Nhà mẹ Tân
- D. Căn nhà của vợ chồng Tân

**Câu 5.** Đoạn trích viết về chủ đề gì?

- A. Tình cảm vợ chồng thấm thiết, thủy chung
- B. Sự nảy nở kì diệu, thiêng liêng của tình mẫu tử.
- C. Sự nảy nở kì diệu, thiêng liêng của tình phụ tử.
- D. Tình cảm gia đình thiêng liêng, cao quý.

**Câu 6.** Khi được vợ nhờ giữ đứa con mới sinh để tắm cho con, thái độ của Tân thế nào?

- A. Khó chịu, càu nhàu
- B. Vui vẻ, nhiệt tình
- C. Bực tức, khó chịu
- D. Thờ ơ, lạnh nhạt

**Câu 7.** Dòng nào nêu **đúng** nội dung khái quát của đoạn trích?

- A. Nỗi buồn của Tân khi đưa con đầu lòng chào đời
- B. Những rung động của Tân khi vợ sinh con đầu lòng
- C. Những cảm giác của Tân khi đón đứa con đầu lòng chào đời.
- D. Trạng thái, cảm xúc của Tân khi ngắm con đầu lòng

**Trả lời câu hỏi/ Thực hiện yêu cầu:**

**Câu 8.** Nêu đặc sắc nghệ thuật của đoạn trích?

**Câu 9.** Thông điệp nhà văn gửi gắm đến độc giả qua đoạn trích?

**Câu 10.** Viết đoạn văn (khoảng 5 – 7 câu) nêu suy nghĩ của anh/chị về tình phụ tử

**PHẦN II. VIẾT (4,0 điểm)**

Viết bài văn nghị luận phân tích và đánh giá nhân vật Tân trong đoạn trích truyện “Đứa con đầu lòng” - Thạch Lam

**HƯỚNG DẪN CHẤM**  
**ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II**  
**Môn: NGỮ VĂN**

| Phần      | Câu       | Nội dung                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Điểm       |
|-----------|-----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>I</b>  |           | <b>ĐỌC HIỂU</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>6,0</b> |
|           | <b>1</b>  | C                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 0,5        |
|           | <b>2</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 0,5        |
|           | <b>3</b>  | B                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 0,5        |
|           | <b>4</b>  | D                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 0,5        |
|           | <b>5</b>  | C                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 0,5        |
|           | <b>6</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 0,5        |
|           | <b>7</b>  | C                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 0,5        |
|           | <b>8</b>  | Đặc sắc nghệ thuật của đoạn trích:<br>- Cốt truyện đơn giản, không phức tạp<br>- Đi sâu vào khai thác thế giới nội tâm của nhân vật<br>- Ngôn ngữ trong sáng, giàu tình cảm, giàu chất thơ                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 0,5        |
|           | <b>9</b>  | Thông điệp:<br>- Sự ấm áp của tình yêu thương<br>- Trân trọng, nâng niu tình cảm gia đình<br>- Trân trọng vẻ đẹp giản dị của cuộc sống thường nhật                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 1,0        |
|           | <b>10</b> | HS bày tỏ suy nghĩ về tình phụ tử bằng đoạn văn 5 – 7 câu:<br>- Tình phụ tử - những tình cảm mà người cha giành cho người con của mình<br>- Vai trò: Tình phụ tử sẽ giúp chúng ta bước qua sóng gió cuộc đời, nó cũng như tình mẹ vậy, vô cùng mãnh liệt, vô cùng vững bền. Cha cũng như mẹ, luôn lo lắng cho ta, luôn bao dung cho ta mọi lỗi lầm cũng như sai trái. Nếu như mẹ ân cần khuyên bảo, nhẹ nhàng răn dạy chúng ta để chúng ta đi đúng con đường đời thì cha lại khác. | 1,0        |
| <b>II</b> |           | <b>VIẾT</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <b>4,0</b> |
|           |           | <i>a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận văn học</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 0,25       |
|           |           | <i>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận.</i><br><b>Viết bài văn nghị luận phân tích và đánh giá nhân vật Tân trong đoạn trích truyện “Đứa con đầu lòng” - Thạch Lam</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 0,5        |
|           |           | <i>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i><br>HV có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới thiệu được vấn đề cần bàn luận, nêu rõ lí do và quan điểm của bản thân, hệ thống luận điểm chặt chẽ, lập luận thuyết phục, sử dụng dẫn chứng thuyết phục.<br>Sau đây là một hướng gợi ý:<br>– Đảm bảo hình thức, cấu trúc của bài văn nghị luận.<br>– Xác định đúng vấn đề: Phân tích và đánh giá nhân vật Tân trong                                             | 2,5        |

đoạn trích.

### 1. Mở bài

Giới thiệu khái quát về nhân vật và vấn đề phân tích.

### 2. Thân bài

Lần lượt trình bày các luận điểm. Sử dụng lí lẽ và dẫn chứng để làm rõ luận điểm:

- Những cảm giác của Tân khi đón đứa con đầu lòng chào đời (từ lúc ở phòng hộ sinh, khi về nhà, từ chốc thấy xa lạ, thậm chí khó chịu, đến khi nhận ra một tình cảm sâu xa và mới mẻ chàng chưa từng thấy)

- Câu chuyện chỉ giản đơn xoay quanh Tân và sự chào đời của đứa con đầu lòng của vợ chồng chàng. Không làm độc giả thất vọng với những tình tiết gay cấn hay lấy nước mắt bao anh chàng, cô nàng bằng những câu chuyện tình trắc trở, những tình tiết và suy nghĩ của nhân vật gắn chặt với cuộc sống, rất chân thật. Truyện vẫn nối tiếp phong cách văn chương của Thạch Lam khi là một dòng chảy của suy cảm, mệnh mang bao cảm xúc của nhân vật Tân.

- Những suy nghĩ ấy có thể phân chia làm ba giai đoạn:

+ Trong lúc vợ sinh con, mâu thuẫn trong lần tắm cho em bé và sau cùng là những thay đổi tích cực trong tâm tưởng chàng. Những đối thoại giữa các nhân vật với nhau rất thưa thớt và kiệm lời, thay vào đó là dòng suy nghĩ miên man.

+ Nhìn ngắm đứa con vừa mới lọt lòng, chàng “*thấy một cảm tưởng lạ, không rõ rệt, nảy nở trong lòng. Nhưng cái rúm thịt động đậy, cái mồm sưng nhỏ mọng và yếu ớt kia hình như không có một chút liên lạc gì với chàng cả. Tân không thấy cảm động như chàng tưởng, và cũng không thấy có một cảm tình gì đối với đứa con mới đẻ*”. Rồi chàng làm quen với việc có thêm một thành viên đặc biệt trong gia đình, song với chàng “*Tân không nhận thấy rõ rệt cái liên lạc gì với đứa trẻ. Và lại chàng cũng không nghĩ sâu xa gì về sự đó, chỉ thoáng qua trong trí mà thôi*”. Những ý nghĩ lạ lùng này khiến người đọc băn khoăn và quyết tâm theo dõi đến cùng câu chuyện.

+ Đỉnh điểm của chuỗi cảm xúc này là việc Tân khó chịu khi phải giúp vợ tắm cho con. Với Tân, đó là lần chàng làm vợ buồn vì hồ hững, thậm chí bức dọc khi giúp vợ tắm cho con. Những suy nghĩ hỗn loạn, người ta biết mình sai nhưng không có đủ can đảm để sửa chữa: “*Ra ngoài, Tân mới nhận thấy cái cử chỉ vô lý của mình. Một tình thương nảy nở trong lòng chàng. Tân muốn trở vào an ủi vợ, xin lỗi nàng vì đã làm nàng phải buồn rầu. Chàng đứng lại, định quay vào, nhưng không biết cái gì vẫn giữ chàng lại. Tân đến ngồi bên bàn, nghĩ ngợi*”.

Phải có đủ thời gian và đủ thử thách, cuối cùng Tân mới nhận ra với

|                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |             |
|------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
|                  | <p>chàng, với cuộc sống bình thường trước kia, đứa bé thật sự là một điều kì diệu. Chàng kịp nhận ra vẻ đẹp đáng nâng niu của con chàng: “Đứa bé tắm rửa sạch sẽ trông hồng hào như đánh phấn. Cái bàn tay mập mạp xinh xắn của nó nắm chặt lấy tay mẹ như để cầu sự âu yếm và che chở”. Và từ đây, nó trở thành một phần không thể bức lìa trong cuộc sống của chàng, là mối dây ràng buộc chàng với gia đình</p> <p>“Tân lại gần cúi nhìn đứa bé. Chàng thấy trong lòng một mối cảm động êm đềm và phiền phức. Nhìn đứa trẻ ngây thơ nằm trong lòng mẹ, Tân cảm thấy lần đầu cái thiêng liêng sâu xa của sự sống, và nhận thấy chính cái bé nhỏ, hèn mọn hàng ngày đang phá hoại cuộc đời”. Và cuối truyện, khi mọi chuyện được giải quyết, trong Tân một dòng suy nghĩ khác lại ngự trị “Tân thấy trong lòng rung động khẽ như cánh bướm non, một tình cảm sâu xa và mới mẻ chàng chưa từng thấy”. Một câu chuyện, bao cảm xúc, cuốn hút nhiều khi đến đậm đặc, nhưng rất người, rất thật, làm rung động sâu xa trong lòng người</p> <p><b>3. Kết bài</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Nêu nhận xét, đánh giá về nhân vật và nghệ thuật xây dựng nhân vật của tác giả</li> <li>- Nêu cảm nhận, suy nghĩ của em về nhân vật Tân</li> <li>- Dẫn dắt rõ ràng, dùng từ đặt câu đúng nghĩa, đúng ngữ pháp, đúng chính tả.</li> <li>- Có những sáng tạo về ý tưởng hoặc có sự độc đáo về diễn đạt.</li> </ul> |             |
|                  | <p>d. Chính tả, ngữ pháp</p> <p>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 0,25        |
|                  | <p>e. Sáng tạo: Bài viết có giọng điệu riêng; cách diễn đạt sáng tạo, văn phong trôi chảy.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 0,5         |
| <b>Tổng điểm</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>10.0</b> |

SỞ GD&amp;ĐT.....

TRƯỜNG.....

(Đề thi gồm có ... trang)

**ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II****Môn: NGỮ VĂN 10**

(Thời gian làm bài: 90 phút)

**Phần I. Đọc hiểu (6,0 điểm)****Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu nêu ở dưới:****NHỮNG TÁC ĐỘNG TIỀM ẨN TRONG TƯƠNG LAI**

Khi suy nghĩ về những mất mát, rủi ro và phí tổn, chúng ta nên cân nhắc rằng các tác động tiềm ẩn trong tương lai của đại dịch COVID-19 có thể vẫn có một số ảnh hưởng tích cực về lâu dài. Dưới đây là tất cả những chủ đề mà tôi đã khai thác trong cuốn *Tương lai sau đại dịch COVID*.

**Làm việc từ xa tăng lên** là điều chúng ta đã thấy rõ kể từ khi đại dịch COVID-19 bắt đầu. Làm việc từ xa như tôi lưu ý trong *Tương lai sau đại dịch COVID*, mang đến cơ hội để tác động cơ bản đến cách con người làm việc và sinh sống. Nó là xu hướng đã phát triển được một thời gian, và đại dịch COVID-19 trở thành thời điểm thúc đẩy nó phát triển mạnh mẽ.

Nhiều người sẽ không bao giờ quay trở lại một văn phòng nữa. Cá nhân và công ty có khả năng sẽ được lợi từ những thay đổi này. Những tác động của COVID-19 tới tương lai của việc làm sẽ được thảo luận kỹ hơn trong chương 6.

**Tiếp cận giáo dục trực tuyến tăng** cũng là điều tôi nhận mạnh trong cuốn *Tương lai sau đại dịch COVID*. Thực tế, năm 2020, chúng ta đã chứng kiến sự gia tăng đáng kể của giáo dục trực tuyến.

May mắn là, khi nhìn về tương lai, sự gia tăng mức độ tiếp cận giáo dục trực tuyến có thể có tác động căn bản đến đời sống công việc và chuyên môn của mọi người, bao gồm cả những lựa chọn sự nghiệp và chuyên môn mà họ có, cũng như thu nhập tiềm năng trong tương lai của họ. Đối với nhiều người, giáo dục trực tuyến, đặc biệt là đối với trẻ nhỏ, đã không còn là điều gì kinh khủng. Cùng lắm chỉ tẻ nhạt mà thôi.

Một người bạn thời trung học của tôi hiện đang điều hành một trường mầm non mà cô ấy bị buộc phải điều hành nó từ xa và trực tuyến. Gần đây, cô ấy đăng lên mạng xã hội kể về việc dạy trực tuyến cho một đứa trẻ mẫu giáo không được vừa cảm kéo vừa chạy nhảy và khiến chúng thực sự lắng nghe bạn nói khó khăn nhường nào.

[...]

**Ưu tiên sức khỏe tăng lên** cũng là một trong những xu hướng quan trọng nhất mà tôi ghi nhận trong cuốn *Tương lai sau đại dịch COVID*. Chúng ta đã thấy điều đó ở cấp độ xã hội; đó là điều chúng ta xem là một phần của cuộc chuyển đổi số và bước nhảy vọt tiến tới việc chăm sóc ý tế và sức khỏe từ xa. Thêm nữa, từ hệ quả của COVID-19, lĩnh vực sức khỏe và y tế nhiều khả năng sẽ được ưu tiên, và có thể như thế trong một thời gian dài sắp tới.

Các lựa chọn giáo dục, đầu tư và chính sách có thể dẫn tới sức khỏe cộng đồng xét về tổng thể được cải thiện. Số người theo học các chuyên ngành y học và chăm sóc sức khỏe nhiều khả năng sẽ tăng lên. Bác sĩ sẽ không phải nghề thiếu hụt lao động trầm trọng nhất, sự thiếu hụt trầm trọng nhất là ở ngành điều dưỡng, hỗ trợ y tế và những công việc tương tự.

[...]

**Mức tiêu thụ năng lượng và lượng khí thải giảm** cũng là điều tôi kỳ vọng sau đại dịch COVID-19. Trên thực tế, chúng ta đang chứng kiến điều này trong năm 2020. Tuy nhiên, những kỳ vọng tôi ghi lại trong cuốn *Tương lai sau đại dịch COVID* có giới hạn thời gian, tức là mức tiêu thụ năng lượng và lượng khí thải giảm dường

nếu đã diễn ra trong một khoảng thời gian; bởi sự đình đốn về kinh tế, làm việc từ xa và quy định giãn cách xã hội đã làm giảm lượng tiêu thụ dầu mỏ. Khi nhìn sang năm 2021, mức tiêu thụ năng lượng và lượng khí thải có thể lại tăng lên.

Giai đoạn mức tiêu thụ năng lượng và lượng khí thải giảm có thể vẫn có tác động lâu dài tới cách các công ty nhìn nhận và triển khai các chiến lược bền vững. Nhưng một số tác động tác động đối với ngành du lịch và việc đi lại có thể chỉ kéo dài một thời gian.

Không may là, không phải tất cả các tác động trong tương lai có khả năng duy trì tính tích cực. Một trong những tác động tiêu cực lớn nhất tôi viết trong cuốn *Tương lai sau đại dịch COVID* là việc **chi tiêu thâm hụt và nợ quốc gia lớn**. Thực tế, kể từ khi bắt đầu đại dịch COVID-19, các mức nợ đã tăng trên toàn cầu, và chúng có thể vẫn tăng lên.

Ngoài ra, **chính sách tiền tệ đang tiệm cận điểm tới hạn rủi ro**. Như tôi cũng đã ghi nhận trong cuốn *Tương lai sau đại dịch COVID*, nguy cơ ngày một lớn là chúng ta đang tiệm cận một trạng thái lượng tử của nền kinh tế, trong đó Fed (Cục Dự trữ liên bang Mỹ) cùng lúc sở hữu tất cả mà cũng không gì cả. Những nguy cơ này cũng đang dần thành hiện thực. [...]

(Jason Schenker, *Thế giới hậu vắc xin COVID*, Việt Anh – Quỳnh Chi – Thu Hà dịch, NXB Thế giới, 2021, tr.30-34.)

### Lựa chọn đáp án đúng nhất:

**Câu 1.** Văn bản trên thuộc loại văn bản nào?

- A. Văn bản chính luận
- B. Văn bản văn học
- C. Văn bản thông tin
- D. Văn bản quảng cáo

**Câu 2.** Văn bản đề cập tới những tác động tiềm ẩn của dịch COVID-19 ở phương diện nào?

- A. Tác động tích cực
- B. Chủ yếu tích cực, mở rộng tiêu cực
- C. Chủ yếu tiêu cực, có thêm tích cực
- D. Tác động tiêu cực

**Câu 3.** Ngôn ngữ của văn bản có đặc điểm gì nổi bật?

- A. Mang tính chính xác, làm nổi bật thông tin
- B. Mang tính hình tượng, giàu sức gợi
- C. Mang tính cá thể, bộc lộ tư tưởng riêng
- D. Mang tính khẩu ngữ, thể hiện cảm xúc

**Câu 4.** Những điều tác giả dự đoán trong văn bản là:

- A. Những sự thật hiển nhiên, theo quy luật

- B. Những điều tất yếu, chắc chắn sẽ xảy ra
- C. Những thứ không tưởng, không thể xảy ra
- D. Những điều có thể xảy ra trong tương lai

**Câu 5.** Trong văn bản, tác giả đã **không** đề cập tới những tác động tích cực lâu dài nào của dịch COVID-19 trong tương lai?

- A. Làm việc từ xa tăng lên
- B. Tiếp cận giáo dục trực tuyến tăng
- C. Chi tiêu thâm hụt và nợ quốc gia lớn
- D. Mức tiêu thụ năng lượng và khí thải giảm

**Câu 6.** Từ “*tiệm cận*” được nhắc đến trong đoạn trích có nghĩa là gì?

- A. Tiến sát gần đến
- B. Tiến gần đến
- C. Tiến sát lại gần
- D. Tiềm dần dần đến

**Câu 7.** Ý nào khái quát được nội dung của đoạn trích

- A. Tác động tiềm ẩn trong tương lai của của đại dịch COVID-19 có thể vẫn có một số ảnh hưởng tích cực về lâu dài.
- B. Cảnh báo những tác động của đại dịch COVID-19 tới cuộc sống trong tương lai của con người, đặc biệt là về kinh tế.
- C. Cảnh báo những nguy cơ của đại dịch COVID-19 tới nền kinh tế toàn cầu trong đó có Việt Nam
- D. Những tác hại tiềm ẩn của đại dịch COVID-19 tới nền kinh tế của nhân loại, kiến dư nợ của các nước gia tăng.

**Trả lời câu hỏi/ Thực hiện yêu cầu:**

**Câu 8.** Cái nhìn, quan điểm của tác giả về đại dịch COVID-19 trong văn bản là gì?

**Câu 9.** Nội dung văn bản được triển khai theo trình tự nào? (Chỉ rõ một cách ngắn gọn)

**Câu 10.** Theo em những điều tác giả dự báo trong văn bản có tác động gì đến suy nghĩ, hành động của mỗi người và toàn nhân loại không? Vì sao?

## **II. VIẾT (4,0 điểm)**

Hãy viết bài văn nghị luận bàn về vấn đề đời người là cuộc hành trình vượt qua những thử thách.

----- Hết -----

**HƯỚNG DẪN CHẤM**  
**ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II**  
**Môn: NGỮ VĂN**

| Phần     | Câu       | Nội dung                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Điểm       |
|----------|-----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>I</b> |           | <b>ĐỌC HIỂU</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>6,0</b> |
|          | <b>1</b>  | C                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 0.5        |
|          | <b>2</b>  | B                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 0.5        |
|          | <b>3</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 0.5        |
|          | <b>4</b>  | D                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 0.5        |
|          | <b>5</b>  | C                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 0.5        |
|          | <b>6</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 0.5        |
|          | <b>7</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 0.5        |
|          | <b>8</b>  | Cái nhìn, quan điểm của tác giả về đại dịch COVID-19 trong văn bản: Cái nhìn thể hiện sự tin tưởng vào tương lai những triển vọng trong tương lai mà đại dịch mang lại, quan điểm khoa học, cụ thể                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 0.5        |
|          | <b>9</b>  | <p>* Trình tự triển khai nội dung của văn bản:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Đầu tiên văn bản giới thiệu khái quát bối cảnh khi suy nghĩ về mất mát, rủi ro, phí tổn, rồi đưa ra những tác động tiềm ẩn trong tương lai của đại dịch COVID-19.</li> <li>- Sau đó, tác giả trình bày cụ thể từng tác động/ ảnh hưởng nhiều mặt của đại dịch COVID-19 trên phạm vi toàn cầu trong tương lai.</li> <li>- Cuối cùng, tác giả đưa ra kết luận, nêu quan điểm riêng của mình về những tác động tiềm ẩn của đại dịch COVID-19 với thế giới.</li> </ul> <p>* Nhận xét về trình tự triển khai nội dung của văn bản:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Trình tự triển khai nội dung đi từ khái quát đến cụ thể, theo logic nhân – quả từ hiện thực dự báo tương lai.</li> <li>- Các nội dung được trình bày rõ ràng, mạch lạc, cụ thể theo từng khía cạnh, có đánh dấu bằng hình thức trình bày kiểu chữ khác nhau</li> </ul>                                        | 1,0        |
|          | <b>10</b> | <p>- Những điều tác giả dự báo trong văn bản có thể có tác động nhất định đến suy nghĩ, hành động của mỗi người và toàn nhân loại, trên các lĩnh vực khác nhau của đời sống và xã hội.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Lý do: <ul style="list-style-type: none"> <li>+ Những dự báo dựa trên căn cứ cụ thể, từ thực tế những gì đã diễn ra trong đại dịch COVID-19 gồm những mất mát, rủi ro, thách thức.</li> <li>+ Những dự báo triển vọng, tác động của đại dịch dựa trên những phương pháp khoa học, tư duy từ việc quan sát, thống kê, tổng kết; dựa trên cơ sở logic của những quy luật vận động của tự nhiên, xã hội... Vì vậy, những dự báo này có sức thuyết phục, đáng tin cậy, mang tính chính xác, đúng đắn cao.</li> <li>+ Những dự báo ở đây khá toàn diện, cụ thể, trên tất cả các lĩnh vực của đời sống xã hội: kinh tế, tài chính, giáo dục, y tế, văn hoá... Mỗi nội dung, tác giả lại có sự phân tích, lý giải thấu đáo, trên</li> </ul> </li> </ul> | 1,0        |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |            |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
|    | <p>các căn cứ cụ thể, thực tế.</p> <p>+ Những dự báo của tác giả có thể giúp mỗi người và thế giới nhận thức rõ hơn về dịch bệnh, về thực tế phải đối mặt, những nguy cơ và triển vọng trong tương lai gần/ xa. Vì thế, chúng có thể trở thành một kênh gợi ý, thông tin tham khảo để mỗi cá nhân, các chính phủ hoạch định chiến lược, các kế hoạch, chương trình hành động về mọi lĩnh vực xã hội, khắc phục các hậu quả của dịch bệnh, phát triển kinh tế, xã hội, cải thiện và nâng cao đời sống con người, hướng tới sự phát triển bền vững.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |            |
| II | <b>VIẾT</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>4,0</b> |
|    | <i>a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận văn học</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 0,25       |
|    | <i>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận.</i><br><b>Hãy viết bài văn nghị luận bàn về vấn đề đời người là cuộc hành trình vượt qua những thử thách.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 0,5        |
|    | <i>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i><br>HV có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới thiệu được vấn đề cần bàn luận, nêu rõ lí do và quan điểm của bản thân, hệ thống luận điểm chặt chẽ, lập luận thuyết phục, sử dụng dẫn chứng thuyết phục.<br>Sau đây là một hướng gợi ý:<br>– Đảm bảo hình thức, cấu trúc của bài văn nghị luận.<br>– Xác định đúng vấn đề: <b>Bàn về vấn đề đời người là cuộc hành trình vượt qua những thử thách.</b><br><b>1. Mở bài</b><br>Giới thiệu vấn đề cần nghị luận: đời người là cuộc hành trình vượt qua những thử thách.<br><b>2. Thân bài</b><br>a. Giải thích<br>Cuộc hành trình vượt qua những khó khăn thử thách: sẵn sàng đối mặt với khó khăn, thử thách trong cuộc sống với một tinh thần, năng lượng tích cực. Là một con người và đặc biệt là giới trẻ, chúng ta cần có tinh thần vượt khó để hướng đến một cuộc sống tốt đẹp hơn.<br>b. Phân tích<br>Người có tinh thần vượt khó là người biết phấn đấu, vươn lên trong cuộc sống của mình, nỗ lực hết sức để mong muốn đạt được những thành tựu cho riêng mình; khi vấp ngã không chán nản, buông xuôi mà tìm cách đứng dậy sau vấp ngã để đi tiếp con đường mình đã chọn.<br>Người có tinh thần vượt khó sẽ tôi luyện những phẩm chất quý giá: chăm chỉ, cần cù, lạc quan, từ đó, đường đi đến thành công sẽ được rút gọn hơn.<br>Tinh thần vượt khó, sẵn sàng đi tiếp sẽ mang đến cho con người những thành quả ngọt ngào sau bao nỗ lực, cố gắng và khiến chúng ta | 2.5        |

|                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |             |
|------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
|                  | <p>được người khác yêu thương, tin tưởng và học tập theo.</p> <p>c. Chứng minh</p> <p>Học sinh tự lấy dẫn chứng tiêu biểu để minh họa cho bài làm của mình.</p> <p>d. Phản đề</p> <p>Trong cuộc sống, có nhiều người bi quan, khi đứng trước khó khăn thử thách không dám đương đầu hoặc luôn chán nản mà gục ngã; khi vấp ngã không đủ tinh thần dũng cảm đứng dậy bước tiếp,... những người này nên bị chỉ trích, phê phán.</p> <p><b>3. Kết bài</b></p> <p>Khái quát lại vai trò, tầm quan trọng của tinh thần vượt khó; đồng thời rút ra bài học cho bản thân mình.</p> <p>- <i>Diễn đạt rõ ràng, dùng từ đặt câu đúng nghĩa, đúng ngữ pháp, đúng chính tả.</i></p> <p>- <i>Có những sáng tạo về ý tưởng hoặc có sự độc đáo về diễn đạt.</i></p> |             |
|                  | <p>d. Chính tả, ngữ pháp</p> <p>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 0,25        |
|                  | <p>e. Sáng tạo: Bài viết có giọng điệu riêng; cách diễn đạt sáng tạo, văn phong trôi chảy.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 0,5         |
| <b>Tổng điểm</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>10.0</b> |

## HƯỚNG DẪN CHẤM ĐỀ THI CUỐI HỌC KỲ II

Môn: *Ngữ Văn 10*

(Hướng dẫn chấm gồm 03 trang)

| Phần     | Câu      | Nội dung                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Điểm       |
|----------|----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>I</b> |          | <b>ĐỌC HIỂU</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>6,0</b> |
|          | <b>1</b> | C                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 0,5        |
|          | <b>2</b> | B                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 0,5        |
|          | <b>3</b> | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 0,5        |
|          | <b>4</b> | D                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 0,5        |
|          | <b>5</b> | <p>Những tác động tích cực lâu dài nào của dịch COVID-19 trong tương lai:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Làm việc từ xa tăng lên</li> <li>- Tiếp cận giáo dục trực tuyến tăng</li> <li>- Ưu tiên sức khỏe tăng</li> <li>- Mức tiêu thụ năng lượng và khí thải giảm</li> </ul>          | 0,5        |
|          | <b>6</b> | <p><b>Câu 6</b></p> <p>Cái nhìn, quan điểm của tác giả về đại dịch COVID-19 trong văn bản:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Tác giả nhìn về đại dịch COVID-19 trên cả hai phương diện: tác động tích cực, những triển vọng trong tương lai mà đại dịch mang lại lẫn những tác</li> </ul> | 0,5        |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                       |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|
|    | <p>động tiêu cực, rủi ro sau khi đại dịch diễn ra. Tuy nhiên, chủ yếu tác giả nhấn mạnh vào các cơ hội, tiềm năng mà đại dịch mang tới trong tương lai.</p> <p>- Cái nhìn toàn diện, lạc quan, mang tính dự báo, trên cơ sở phân tích theo quy luật vận động của tự nhiên và xã hội; quan điểm rõ ràng, cụ thể, khoa học.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                       |
| 7  | <p>* Trình tự triển khai nội dung của văn bản:</p> <p>- Đầu tiên văn bản giới thiệu khái quát bối cảnh khi suy nghĩ về mất mát, rủi ro, phí tổn, rồi đưa ra những tác động tiềm ẩn trong tương lai của đại dịch COVID-19.</p> <p>- Sau đó, tác giả trình bày cụ thể từng tác động/ ảnh hưởng nhiều mặt của đại dịch COVID-19 trên phạm vi toàn cầu trong tương lai.</p> <p>- Cuối cùng, tác giả đưa ra kết luận, nêu quan điểm riêng của mình về những tác động tiềm ẩn của đại dịch COVID-19 với thế giới.</p> <p>* Nhận xét về trình tự triển khai nội dung của văn bản:</p> <p>- Trình tự triển khai nội dung đi từ khái quát đến cụ thể, theo logic nhân – quả từ hiện thực dự báo tương lai.</p> <p>- Các nội dung được trình bày rõ ràng, mạch lạc, cụ thể theo từng khía cạnh, có đánh dấu bằng hình thức trình bày kiểu chữ khác nhau</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p>0,5</p> <p>0,5</p> |
| 8  | <p>- Những điều tác giả dự báo trong văn bản có thể có tác động nhất định đến suy nghĩ, hành động của mỗi người và toàn nhân loại, trên các lĩnh vực khác nhau của đời sống và xã hội.</p> <p>- Lý do:</p> <p>+ Những dự báo dựa trên căn cứ cụ thể, từ thực tế những gì đã diễn ra trong đại dịch COVID-19 gồm những mất mát, rủi ro, thách thức.</p> <p>+ Những dự báo triển vọng, tác động của đại dịch dựa trên những phương pháp khoa học, tư duy từ việc quan sát, thống kê, tổng kết; dựa trên cơ sở logic của những quy luật vận động của tự nhiên, xã hội... Vì vậy, những dự báo này có sức thuyết phục, đáng tin cậy, mang tính chính xác, đúng đắn cao.</p> <p>+ Những dự báo ở đây khá toàn diện, cụ thể, trên tất cả các lĩnh vực của đời sống xã hội: kinh tế, tài chính, giáo dục, y tế, văn hoá... Mỗi nội dung, tác giả lại có sự phân tích, lý giải thấu đáo, trên các căn cứ cụ thể, thực tế.</p> <p>+ Những dự báo của tác giả có thể giúp mỗi người và thế giới nhận thức rõ hơn về dịch bệnh, về thực tế phải đối mặt, những nguy cơ và triển vọng trong tương lai gần/ xa. Vì thế, chúng có thể trở thành một kênh gợi ý, thông tin tham khảo để mỗi cá nhân, các chính phủ hoạch định chiến lược, các kế hoạch, chương trình hành động về mọi lĩnh vực xã hội, khắc phục các hậu quả của dịch bệnh, phát triển kinh tế, xã hội, cải thiện và nâng cao đời sống con người, hướng tới sự phát triển bền vững.</p> | <p>0,5</p> <p>1,5</p> |
| II | VIẾT                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 4,0                   |

|        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |           |
|--------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
|        | <p><i>a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận</i></p> <p>Mở bài nêu được vấn đề nghị luận, thân bài triển khai được vấn đề nghị luận, kết bài khái quát được vấn đề nghị luận.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 0,25      |
|        | <p><i>b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận:</i></p> <p>- Một truyện ngắn hiện đại để lại dấu ấn sâu đậm, hoặc bài học, thông điệp có ý nghĩa. (có thể là truyện ngắn Việt Nam hoặc nước ngoài, của tác giả trong hoặc ngoài sách giáo khoa)</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 0,5       |
|        | <p><i>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i></p> <p>Học sinh có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần vận dụng tốt các thao tác lập luận, kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng. Dưới đây là một vài gợi ý cần hướng tới những vấn đề sau:</p> <p>- Giới thiệu được tác phẩm: nhan đề, tác giả, thể loại.</p> <p>- Tóm tắt ngắn gọn cốt truyện</p> <p>- Phân tích, đánh giá nội dung của tác phẩm trên một số phương diện: chủ đề, tư tưởng, nhân vật trung tâm. Từ đó, nêu rõ vấn đề được thể hiện trong tác phẩm: có thể là về thiên nhiên, hiện thực xã hội, số phận, phẩm chất của con người, những vấn đề về nghệ thuật... (Chú ý mỗi phân tích cần đưa ra dẫn chứng cụ thể, diễn giải, bình phẩm thấu đáo).</p> <p>- Phân tích, đánh giá những nét đặc sắc nghệ thuật của tác phẩm: cốt truyện, sự kiện, nhân vật, chi tiết, ngôn ngữ, các thủ pháp nghệ thuật tự sự... (Mỗi phân tích, đánh giá cần đưa dẫn chứng xác đáng, chi tiết tiêu biểu).</p> <p>- Lý giải ngắn gọn những phân tích, đánh giá của bản thân về tác phẩm dựa trên những kiến thức về tác giả, bối cảnh thời đại tác phẩm ra đời, trào lưu, lý luận thể loại truyện ngắn...</p> <p>- Đưa ra nhận xét, đánh giá của bản thân về tác phẩm. Từ đó, nêu bật ấn tượng mà tác phẩm để lại, bài học, thông điệp ý nghĩa sâu sắc mà tác phẩm gợi ra.</p> | 2,5       |
|        | <p><i>d. Chính tả, ngữ pháp:</i></p> <p>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 0,25      |
|        | <p><i>e. Sáng tạo:</i></p> <p>- Có những tìm tòi, khám phá sâu sắc về nội dung, nghệ thuật của tác phẩm.</p> <p>- Thể hiện kiến văn rộng rãi qua những dẫn chứng liên hệ, so sánh, làm rõ tác phẩm.</p> <p>- Có hình thức sáng tạo: cách trình bày bài viết, triển khai các luận điểm, nội dung; ngôn ngữ giàu hình ảnh, cảm xúc; diễn đạt linh hoạt, uyển chuyển.</p> <p>- Vận dụng được kiến thức lý luận, văn học sử, tác giả... để lý giải, mở rộng các vấn đề trong tác phẩm.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 0,5       |
| I + II |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>10</b> |

----- Hết -----

SỞ GD&amp;ĐT.....

TRƯỜNG.....

(Đề thi gồm có ... trang)

ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II

Môn: NGỮ VĂN 10

(Thời gian làm bài: 90 phút)

**Phần I. Đọc hiểu (6,0 điểm)****Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu nêu ở dưới:**

“Qua tấm kính mờ sương, mảnh trăng nằm giữa những đám mây hiện ra nhợt nhạt, ánh sáng chập chờn, mỗi khi xe xóc hay lượn một vòng, mảnh trăng rung rinh rung rinh, có khi rơi xuống chừng xấp xỉ. Bóng tối của rừng già như một trò chơi của trái tim. Khoảng khuya, trên các ngọn rừng, gió Tây Nam cuốn những đám mây xám xịt về một góc và thổi bay đi. Gió thổi lồng lộng những cành lá ngụy trang trên nóc xe hoen rỉ. Trên đầu chúng tôi, bầu trời đêm phía trên trở nên trong vắt, cao vợi vợi, trong sâu thẳm mơ hồ vọng lên tiếng chim kêu. Nhưng ở phía sau rừng, sương trắng cứ tuôn ra từ hư không. Dòng sông bên trái đường bỗng biến mất, chỉ còn lại một màn sương trắng phủ kín, chỉ thỉnh thoảng thấy một ngọn rừng, ngọn núi đá bên kia sông nhô lên, đen kịt giữa một màu trắng xóa.

Xe tôi chạy trên lớp sương bành bồng. Mảnh trăng khuyết đứng yên ở cuối trời, sáng trong như một mảnh bạc. Khung cửa xe phía cô gái ngồi lồng đầy bóng trăng. Không hiểu sao, lúc ấy, như có một niềm tin vô cơ mà chắc chắn từ trong không gian ủa tôi tràn ngập cả lòng tôi. Tôi tin chắc chắn người con gái đang ngồi cạnh mình là Nguyệt, chính người mà chị tôi thường nhắc đến. Chốc chốc, tôi lại đưa mắt liếc về phía Nguyệt, thấy từng sợi tóc của Nguyệt đều sáng lên. Mái tóc thơm ngát, dày và trẻ trung làm sao! Bất ngờ, Nguyệt quay về phía tôi và hỏi một câu gì đó. Tôi không kịp nghe rõ vì đôi mắt tôi đã choáng ngợp như vừa trông vào ảo ảnh. Trăng sáng soi thẳng vào khuôn mặt Nguyệt làm cho khuôn mặt tươi mát ngời lên và đẹp lạ thường! Tôi vội nhìn thẳng vào đoạn đường đầy ổ gà, không dám nhìn Nguyệt lâu. Từng khúc đường trước mặt cũng thếp từng mảnh ánh trăng...

- Anh nhỉ? Có phải không nhỉ...

- Cô hỏi gì?

- Em hỏi có phải các anh lái xe đi nhiều nơi, chắc hẳn quen biết nhiều người lắm?

- Đồi lái xe chúng tôi như vạc ấy, cô ạ! Nay rừng này, mai qua suối kia, nhưng tháng này sang tháng khác vẫn làm bạn với đường, với trăng thôi.

Chẳng biết lúc ấy ai mới mớ miệng cho mà tôi bỗng trở nên ăn nói văn vẻ đến thế! Quá nửa đêm, chúng tôi đến gần cầu Đá Xanh thì trăng lặn. Chúng tôi không nói chuyện nữa. Mảnh trăng đã khuất hẳn xuống khu rừng ở sau lưng. Tôi bật chiếc bóng đèn quả dừa cho sáng hơn và bảo Nguyệt:

- Cô chú ý nghe hộ, từ đây đường thường có máy bay.

Nguyệt vẫn thản nhiên ngồi nhìn ra ngoài:

- Anh cứ yên tâm, đoạn này, em quen lắm!”

(Trích *Mảnh trăng cuối rừng*, Nguyễn Minh Châu – *Truyện ngắn*, NXB Văn học, Hà Nội, 2003, tr. 54-55)

**Lựa chọn đáp án đúng nhất:**

**Câu 1.** Xác định ngôi kể của đoạn trích.

- A. Ngôi thứ nhất
- B. Ngôi thứ hai
- C. Ngôi thứ ba
- D. Kết hợp ngôi thứ nhất và ngôi thứ ba

**Câu 2.** Nhân vật *tôi* là ai?

- A. Người lính lái xe
- B. Một người Hà Nội
- C. Cô gái tên Nguyệt
- D. Một người lao công

**Câu 3.** Những hình ảnh thiên nhiên nào được tác giả miêu tả trong đoạn trích?

- A. Lốp sương, mảnh trăng
- B. Khu rừng, cây cầu
- C. Dòng sông, sương trắng
- D. Bóng sương, mái tóc

**Câu 4.** Trong đoạn trích, các nhân vật xuất hiện trong bối cảnh không gian, thời gian nào?

- A. Ban ngày, trên đường
- B. Ban đêm, giữa rừng
- C. Cuối ngày, trong xe
- D. Buổi chiều, giữa rừng

**Câu 5.** Khi người chiến sĩ lái xe nhớ Nguyệt (cô gái đi cùng xe) chú ý nghe hộ đoạn đường thường xuyên có máy bay, thái độ của nhân vật Nguyệt ra sao?

- A. Khinh bỉ, coi thường
- B. Thờ ơ, lạnh lùng
- C. Thản nhiên, tự tin
- D. Nhiệt tình, hào hứng

**Câu 6.** Tác dụng phép tu từ so sánh trong câu văn: “*Mảnh trăng khuyết đứng yên ở cuối trời, sáng trong như một mảnh bạc. Khung cửa xe phía cô gái ngồi lồng đầy bóng trăng*”?

- A. Toát lên vẻ đẹp của nhân vật Nguyệt qua cái nhìn của người lái xe, cô như một mảnh trăng trong sáng.
- B. Làm nổi bật vẻ đẹp trong sáng của ánh trăng rừng, qua đó gián tiếp làm nổi bật vẻ đẹp của cô gái tên Nguyệt (trăng).
- C. Gọi vẻ đẹp của ánh trăng trong veo, lung linh giữa rừng, từ đó làm rõ tình cảm của người lái xe với cô gái
- D. Gọi vẻ đẹp trong sáng của cô gái mang tên Nguyệt như vẻ đẹp trong sáng của mảnh trăng giữa rừng.

**Câu 7.** Dòng nào nhận xét **không đúng** về nghệ thuật miêu tả nhân vật Nguyệt trong đoạn trích?

- A. Chi tiết chọn lọc, chân thực.
- B. Ngôn ngữ giàu tính biểu cảm.
- C. Xây dựng hình tượng song hành: Nguyệt – trăng.

D. Hình ảnh mang tính biểu tượng

**Trả lời câu hỏi/ Thực hiện yêu cầu:**

**Câu 8.** Nhận xét về vẻ đẹp thiên nhiên và con người trong đoạn trích?

**Câu 9.** Anh/ chị hãy nhận xét tình cảm của tác giả đối với thế hệ trẻ thời kì kháng chiến chống Mỹ.

**Câu 10.** Qua những tác phẩm đã được học, anh/ chị hãy bày tỏ suy nghĩ về vẻ đẹp của thế hệ trẻ trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước. Viết câu trả lời trong một đoạn văn ngắn 5 – 7 dòng.

**PHẦN II. VIẾT (4,0 điểm)**

Viết bài văn nghị luận phân tích ý nghĩa nghệ thuật của hình tượng mảnh trăng trong đoạn trích “*Mảnh trăng cuối rừng*”

**HƯỚNG DẪN CHẤM**  
**ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II**  
**Môn: NGỮ VĂN**

| Phần     | Câu       | Nội dung                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Điểm       |
|----------|-----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>I</b> |           | <b>ĐỌC HIỂU</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>6,0</b> |
|          | <b>1</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 0.5        |
|          | <b>2</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 0.5        |
|          | <b>3</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 0.5        |
|          | <b>4</b>  | B                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 0.5        |
|          | <b>5</b>  | C                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 0.5        |
|          | <b>6</b>  | B                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 0.5        |
|          | <b>7</b>  | D                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 0.5        |
|          | <b>8</b>  | Vẻ đẹp thiên nhiên và con người trong đoạn trích: Thiên nhiên và con người hoà quyện vào nhau vô cùng huyền diệu, lung linh, và đẹp một cách lạ thường                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0.5        |
|          | <b>9</b>  | Tình cảm của tác giả dành cho thế hệ trẻ thời kì kháng chiến chống Mỹ thể hiện qua đoạn trích:<br>- Ngợi ca vẻ đẹp tâm hồn tuổi trẻ đầy vô tư, nhiều hoài bão, rất đổi sáng trong, lãng mạn, chan chứa yêu thương ngay giữa cuộc chiến cam go với kẻ thù.<br>- Nhà văn thấu hiểu những gian khổ mà những người lính, những cô gái thanh niên xung phong phải vượt qua và trân trọng ngợi ca tình yêu đôi lứa lãng mạn nảy nở giữa cuộc chiến gian khổ, đầy khốc liệt. | 1,0        |
|          | <b>10</b> | <b>HS viết đoạn văn theo yêu cầu đề bài</b><br>Đoạn văn đảm bảo các yêu cầu:<br>- <b>Hình thức:</b> Đảm bảo về số câu, không được gạch đầu dòng, không mắc lỗi chính tả, ngữ pháp. Hành văn trong sáng, trôi chảy.<br>- <b>Nội dung:</b> suy nghĩ về vẻ đẹp của thế hệ trẻ trong cuộc kháng chiến                                                                                                                                                                     | 1,0        |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |            |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
|    | <p>chống Mỹ cứu nước:</p> <p>+ Họ là những chàng trai, cô gái tuổi đời còn rất trẻ, gác lại việc học tập, đi theo tiếng gọi của tổ quốc, vào chiến trường.</p> <p>+ Ở họ toát lên vẻ đẹp của lòng dũng cảm, ý chí kiên cường, sẵn sàng dâng hiến, hi sinh cho Tổ quốc.</p> <p>+ Ở họ còn toát lên tâm hồn trong sáng, hồn nhiên, luôn có niềm tin vào cuộc sống, tình yêu và tương lai phía trước.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |            |
| II | <b>VIẾT</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>4,0</b> |
|    | <i>a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận văn học</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 0,25       |
|    | <i>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận.</i><br><b>Viết bài văn nghị luận phân tích ý nghĩa nghệ thuật của hình tượng mảnh trăng trong đoạn trích “Mảnh trăng cuối rừng”</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 0,5        |
|    | <i>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i><br><p>HV có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới thiệu được vấn đề cần bàn luận, nêu rõ lí do và quan điểm của bản thân, hệ thống luận điểm chặt chẽ, lập luận thuyết phục, sử dụng dẫn chứng thuyết phục.</p> <p>Sau đây là một hướng gợi ý:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Đảm bảo hình thức, cấu trúc của bài văn nghị luận.</li> <li>– Xác định đúng vấn đề: ý nghĩa nghệ thuật của hình tượng mảnh trăng trong đoạn trích “Mảnh trăng cuối rừng”</li> </ul> <p><b>1. Mở bài</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Giới thiệu khái quát về tác giả, tác phẩm.</li> <li>- Giới thiệu sơ lược về ý nghĩa nghệ thuật của hình tượng mảnh trăng.</li> </ul> <p><b>2. Thân bài</b></p> <p><b>a. Phân tích ý nghĩa nghệ thuật của mảnh trăng cuối rừng</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Trước hết, tên gọi "Mảnh trăng cuối rừng" mang nét nghĩa tả thực về ánh trăng xuất hiện mờ ảo chốn núi rừng Trường Sơn "oai linh, hùng vĩ".</li> <li>- "Mảnh trăng cuối rừng" gợi lên những khoảnh khắc thiên nhiên với vẻ đẹp trữ tình, thơ mộng.</li> <li>- Hình tượng "mảnh trăng" còn là chi tiết nghệ thuật đặc sắc ẩn dụ cho vẻ đẹp của nhân vật Nguyệt.</li> <li>- Mảnh trăng còn là biểu tượng cho tình yêu mới chớm trong cuộc hẹn lần đầu của Nguyệt và Lãm, đồng thời hứa hẹn một câu chuyện tình tròn đầy, viên mãn của hai nhân vật.</li> </ul> <p><b>b. Nghệ thuật xây dựng hình tượng mảnh trăng cuối rừng của nhà văn Nguyễn Minh Châu</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Vận dụng thành công bút pháp trữ tình lãng mạn.</li> <li>- Biện pháp xây dựng hình tượng sóng đôi, ứng chiếu giữa thiên nhiên và con người.</li> <li>- Kết hợp nhuần nhuyễn các biện pháp nghệ thuật như so sánh, ẩn dụ,</li> </ul> | 2.5        |

|                  |                                                                                                                                                                                                                                         |             |
|------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
|                  | nhân hóa,...                                                                                                                                                                                                                            |             |
|                  | <b>3. Kết bài</b><br>Khẳng định lại ý nghĩa của hình tượng mảnh trăng.<br>- <i>Diễn đạt rõ ràng, dùng từ đặt câu đúng nghĩa, đúng ngữ pháp, đúng chính tả.</i><br>– <i>Có những sáng tạo về ý tưởng hoặc có sự độc đáo về diễn đạt.</i> |             |
|                  | d. Chính tả, ngữ pháp<br>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.                                                                                                                                                                   | 0,25        |
|                  | e. Sáng tạo: Bài viết có giọng điệu riêng; cách diễn đạt sáng tạo, văn phong trôi chảy.                                                                                                                                                 | 0,5         |
| <b>Tổng điểm</b> |                                                                                                                                                                                                                                         | <b>10.0</b> |

SỞ GD&amp;ĐT.....

TRƯỜNG.....

(Đề thi gồm có ... trang)

ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II

Môn: NGỮ VĂN 10

(Thời gian làm bài: 90 phút)

**Phần I. Đọc hiểu (6,0 điểm)****Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu nêu ở dưới:****“QUÊ MẸ”****(Trích)****Thanh Tịnh**

*Chiều chiều ra đứng cửa sau  
Ngó về quê mẹ ruột đau chín chiều*

**(Ca dao)**

*Cô Thảo ra lấy chồng đã ba năm. Anh Vận chồng cô hiện làm Hương-thơ ở làng Mỹ Lý [...] Ngày nào anh ta cũng đi nhà này qua nhà khác phát thư rồi chiều đến phải ra tận đình để lấy hòm thư đem lên huyện. Công việc của anh tuy vất vả, nhưng lương tháng - hay nói cho đúng lương năm - của anh trông ít quá. Làng chỉ trích cho anh ta ba mẫu ruộng và năm đồng bạc làm tiền lộ phí. Nhưng năm đồng ấy thì không bao giờ anh nhận được. Vì các viên chức đã khéo léo trừ với món tiền phải đóng sưu này thuế khác gần hết.*

*Cô Thảo ra lấy chồng vốn liếng không có nên không đi buôn bán gì hết. Cả nhà chỉ trông vào sáu mẫu ruộng tranh và ba mẫu ruộng làng để sống năm này tháng khác.*

*(Gần đến ngày giỗ ông, cô Thảo muốn xin chồng về làng, lại không muốn nói thẳng. Anh Vận xin mẹ cho vợ về làng ăn giỗ. Mẹ chồng bảo cô mang buồng chuối mật trong vườn về giỗ ông, lại cho cô một hào để đi đò. Anh Vận cũng chạy quanh xóm mượn chỗ này, chỗ khác để cho cô Thảo thêm bốn hào nữa).*

*Tối hôm ấy cô Thảo không đi ngủ sớm. Cô đặt con ngủ yên bên chồng xong lại lật đặt xách dao ra sau vườn chuối. Loay hoay một lúc lâu cô mới đem được buồng chuối*

mật vào nhà. Cô đem đồ vào một góc thật kín vì cô sợ nửa đêm chuột đến khờ<sup>(1)</sup>..... Sắp đặt đâu đó xong xuôi cô mới lên giường nằm ngủ.

Trời tờ mờ sáng cô Thảo đã trở dậy sớm sửa đi về làng. Làng cô ở cách xa làng Mỹ Lý hơn mười lăm cây số. Vì vậy nên mỗi năm cô chỉ được về làng chừng hai ba lượt là nhiều. [...]

Đi chưa được bốn cây số cô Thảo đã thấy mỏi. Cô tự nhận thấy sức cô yếu hơn trước nhiều lắm. Cô muốn đi đò<sup>(2)</sup> cho đỡ chân, nhưng sức nhớ đến những món quà cần phải cho em, cô lại gắng gượng đi nhanh hơn trước.

Về đến làng cô Thảo gặp ai cũng đón chào niềm nở<sup>(3)</sup>. Lòng cô lúc ấy nhẹ nhàng và vui sướng lắm. Còn họ gặp cô đi đằng xa đã kêu réo<sup>(4)</sup> om sòm<sup>(5)</sup> như gặp được người sống lại..... Cô Thảo thấy người làng chào hỏi mình vốn đã<sup>(6)</sup> nên đáp lại rất vui vẻ [...]

Đến trưa hôm ấy thì cô về đến nhà. Mấy cậu em đua nhau ra nín<sup>(7)</sup> áo chị. Cô Thảo xoa đầu đứa này đỡ cầm đứa khác, nụ cười trên môi cô không khi nào tắt. Trông thấy mẹ trong nhà đi ra cô mừng quá. Cô chạy lại đứng bên mẹ cảm động quá đến rung rung nước mắt. Một lúc sau cô đưa thằng Lụn cho mẹ ẵm rồi đi thẳng vào nhà để chào những người quen biết.

Bà Vạn cứ quần quít bên cháu, bên con quên cả ngày giờ. Bà giới thiệu cô Thảo với người này người khác, bà nhắc đến chuyện cô Thảo lúc cô còn năm sáu tuổi. Bà kể đến đoạn nào bà cũng có ý khoe cô Thảo đức hạnh và khôn ngoan đủ thứ. Bà nói mãi mà không biết chung quanh bà không ai nghe bà hết.

(Mọi người thắc mắc sao anh Vạn không về, cô Thảo nói anh bận việc quan).

Sáng hôm sau, cũng cơm sáng xong xuôi, cô Thảo lại sửa đi qua làng Mỹ Lý. Cô gọi mấy đứa em đến gần rồi cho mỗi đứa năm xu. Trong nhà ai cũng khen cô rộng rãi và biết thương em, nên cô vui sướng lắm. Đang lúc cao hứng cô còn hứa sẽ gửi cho mẹ hai cặp quần áo mới để mặc Tết nữa. Nhưng chính cô cũng không biết sẽ lấy đâu ra hai cặp quần áo ấy. Chỉ trong nháy mắt cô Thảo đã phân phát tất cả số tiền cô đã dành dụm trong một năm. Lúc sắp sửa lên đường, bà Vạn cho cô nửa con gà và một gói xôi để về nhà chồng. Lúc ra đi cô cảm động quá, đứng bên mẹ và mấy em khóc nức nở.

Về nhà chồng, cô Thảo lại làm việc từ mai đến chiều, tối tắm cả mày mặt. Lúc nào cô cũng nhớ đến mẹ nghèo, đến em thơ, nhưng nhớ thì lòng cô lại buồn ngủi, trí cô lại bận rộn. Rồi chiều chiều gặp những lúc nhàn rỗi, cô lại ra đứng cửa sau vợ vẫn nhìn về làng Quận Lão. Nhưng làng Quận Lão ẩn sau đám tre xanh đã kéo một gạch đen dài trên ven đồi xa thẳm.

( Theo Tổng tập văn học Việt Nam, tập 33, NXB Khoa học xã hội, 2000, tr.819-823)

### **Chú thích:**

- Thanh Tịnh (1911-1988) tên khai sinh là Trần Văn Ninh. Sáng tác của ông mang vẻ đẹp đậm chất, tình cảm êm dịu, nhẹ nhàng. Hiện thực cuộc sống, thân phận con người qua ngòi bút của ông được chút buồn thương, có sức lay động tình cảm.

- Truyện ngắn “*Quê mẹ*” in trong tập truyện ngắn cùng tên, xuất bản năm 1941.

<sup>(1)</sup>Khờ (phương ngữ): khoét, cắn từng ít một.

<sup>(2)</sup>Đò: thuyền nhỏ chở khách trên sông nước theo những tuyến nhất định.

<sup>(3)</sup>niềm nở: (tiếp đãi) vui vẻ, tỏ ra nhiệt tình, hiếu khách.

<sup>(4)</sup>réo: kêu, gọi từ xa bằng những tiếng cao giọng kéo dài.

<sup>(5)</sup>om sòm: (khẩu ngữ): âm ỉ, gây náo động.

<sup>(6)</sup>vồn vã: vui vẻ, đầy nhiệt tình khi tiếp xúc.

<sup>(7)</sup>núu: nắm lấy và kéo lại, kéo xuống.

### Lựa chọn đáp án đúng nhất:

**Câu 1.** Phương thức biểu đạt chính của văn bản là gì?

- A. Miêu tả      B. Thuyết minh      C. Nghị luận      D. Tự sự

**Câu 2.** Xác định ngôi kể và điểm nhìn kể chuyện trong văn bản?

- A. Ngôi thứ nhất, điểm nhìn hạn tri      B. Ngôi thứ nhất, điểm nhìn toàn tri  
C. Ngôi thứ ba, điểm nhìn toàn tri      D. Ngôi thứ ba, điểm nhìn hạn tri

**Câu 3.** Trong văn bản, cô Thảo lấy chồng được bao nhiêu năm?

- A. Ba năm.      B. Hai năm.  
C. Bốn năm.      D. Một năm.

**Câu 4.** Xác định hai biện pháp tu từ được sử dụng trong câu “*Lúc nào cô cũng nhớ đến mẹ nghèo, đến em thơ, nhưng nhớ thì lòng cô lại bùi ngùi, trí cô lại bận rộn*”.

- A. Liệt kê, so sánh.      B. Liệt kê, ẩn dụ      C. Điệp, hoán dụ      D. Liệt kê, điệp.

**Câu 5.** Đoạn văn cuối sử dụng phép liên kết hình thức nào?

- A. Lặp, nối.      B. Lặp, thế, nối.      C. Thế, nối.      D. Thế, lặp.

**Câu 6.** Ý nào sau đây nhận xét **đúng nhất** về ngôn ngữ, giọng điệu của văn bản?

- A. Ngôn ngữ trau chuốt, hoa mỹ, tài hoa; giọng điệu hài hước, dí dỏm.  
B. Ngôn ngữ sắc sảo, chặt chẽ; giọng điệu nhẹ nhàng, linh hoạt.  
C. Ngôn ngữ linh hoạt, đậm chất khẩu ngữ, giản dị, giàu nhạc điệu; giọng điệu nhẹ nhàng, thanh thoát, sâu lắng.  
D. Ngôn ngữ giàu hình ảnh, kết hợp từ Hán Việt và từ thuần Việt; giọng điệu bản khẩu, trần trụi.

**Câu 7.** Ý nào nêu **đúng nhất** về vẻ đẹp tâm hồn, phẩm chất của nhân vật cô Thảo?

- A. Sống nội tâm, giàu tình cảm với gia đình, quê hương; cô con dâu đúng mực, lễ phép; cô con gái hiếu thảo, chu toàn với cha mẹ, với các em; hòa nhã với xóm giềng.  
B. Sống nội tâm, giàu tình cảm, lo toan chu đáo mọi việc trong nhà, sâu sắc, chu toàn, kín đáo.  
C. Giàu tình cảm với gia đình, cô con gái hiếu thảo với cha mẹ, hòa nhã với xóm giềng.  
D. Lo toan chu đáo mọi việc trong nhà, tâm hồn nhạy cảm, tinh tế, thương cha mẹ, thương các em.

### Trả lời câu hỏi/ Thực hiện yêu cầu:

**Câu 8.** Nêu ý nghĩa của nhan đề?

**Câu 9.** Thông điệp có ý nghĩa nhất từ văn bản.

**Câu 10.** Viết đoạn văn khoảng 5-7 câu trình bày suy nghĩ của anh/chị về ý nghĩa của việc biết trân quý tình thân?

### PHẦN II. VIẾT (4.0 điểm)

Anh (chị) hãy viết bài văn nghị luận phân tích, đánh giá nhân vật cô Thảo trong đoạn văn bản trích trong truyện ngắn “*Quê mẹ*” trên.

**-HẾT-**

## ĐÁP ÁN VÀ HƯỚNG DẪN CHẤM

### Môn: Ngữ văn lớp 10

| Phần     | Câu       | Nội dung                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Điểm       |
|----------|-----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>I</b> |           | <b>ĐỌC HIỂU</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>6,0</b> |
|          | <b>1</b>  | D                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 0,5        |
|          | <b>2</b>  | C                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 0,5        |
|          | <b>3</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 0,5        |
|          | <b>4</b>  | D                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 0,5        |
|          | <b>5</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 0,5        |
|          | <b>6</b>  | C                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 0,5        |
|          | <b>7</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 0,5        |
|          | <b>8</b>  | Ý nghĩa nhan đề: Thể hiện tấm lòng đồng cảm, xót thương với những thân phận bị áp bức trong xã hội cũ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |            |
|          | <b>9</b>  | Thông điệp<br>- Nỗi lòng nhớ quê<br>- Tình yêu gia đình sâu sắc<br>- Nỗi niềm thương nhớ quê hương<br>- Quê hương là điểm tựa tinh thần cho mỗi người.....                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 1,0        |
|          | <b>10</b> | Viết đoạn văn khoảng 5-7 câu trình bày suy nghĩ của anh/chị về ý nghĩa của việc biết trân quý tình thân?<br>- Về hình thức: đảm bảo hình thức đoạn văn 5-7 câu.<br>- Về nội dung: có thể theo gợi ý sau<br>+ Tạo nên nguồn năng lượng tích cực, giúp mỗi người tràn đầy niềm vui, hạnh phúc, lạc quan trong cuộc sống.<br>+ Tạo dựng và đắp bồi những tình cảm tốt đẹp khác.<br>+ Giúp mỗi người tìm thấy niềm tin, hi vọng và sức mạnh để vượt qua những khó khăn, thử thách trong cuộc sống.<br><b>Hướng dẫn chấm:</b><br>- Học sinh trả lời tương đương như đáp án: 1,0 điểm.<br>- Học sinh trả lời đúng 1 ý về ND: 0,25 điểm.<br>- Học sinh trả lời có nội dung phù hợp nhưng diễn đạt chưa tốt: 0,75 điểm.<br>- Học sinh trả lời không thuyết phục hoặc không trả lời: 0,0 điểm.<br><b>* Lưu ý:</b> Học sinh có thể trả lời khác đáp án nhưng thuyết phục, diễn đạt nhiều cách miễn hợp lý là được. | 1,0        |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |      |
|----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| II | VIẾT                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 4,0  |
|    | <p>a. <i>Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận</i></p> <p>Mở bài nêu được vấn đề, thân bài triển khai được vấn đề, kết bài khái quát được vấn đề</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 0,25 |
|    | <p>b. <i>Xác định đúng vấn đề cần nghị luận:</i> Nỗi lòng của người con gái lấy chồng xa quê; bộc lộ vẻ đẹp chan chứa tình người, tình quê ở nhân vật cô Thảo.</p> <p><b>Hướng dẫn chấm:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Học sinh xác định đúng vấn đề cần nghị luận: 0,5 điểm.</li> <li>- Học sinh xác định chưa đúng vấn đề cần nghị luận: 0,0 điểm.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 0,25 |
|    | <p>c. <i>Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i></p> <p>Học sinh có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần vận dụng tốt các thao tác lập luận, kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng. Dưới đây là một vài gợi ý cần hướng tới:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 2.5  |
|    | <p>*Giới thiệu khái quát về tác giả Thanh Tịnh, tác phẩm “<i>Quê mẹ</i>” và nhân vật cô Thảo.</p> <p><b>* Phân tích nhân vật</b></p> <p>Học sinh có thể cảm nhận theo nhiều cách nhưng cần đáp ứng các yêu cầu sau:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Khái quát chủ đề của văn bản:</b> Nỗi lòng của người con gái lấy chồng xa quê; bộc lộ vẻ đẹp chan chứa tình người, tình quê ở nhân vật cô Thảo.</li> <li>- <b>Khái quát về hoàn cảnh nhân vật:</b> lấy chồng xa quê, cuộc sống cũng không hề dư giả. Nhân vật xuất hiện trong khung cảnh thanh bình, giản dị của làng quê.</li> <li>- <b>Phân tích:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>+ <b>Cô con gái giàu tình cảm với gia đình, lễ phép, hiếu thảo với cha mẹ; là người chị quan tâm, rộng lượng với các em.</b> Đêm trước ngày giỗ ông lo toan, chu đáo cho gia đình nên cô <i>không đi ngủ sớm. Sắp đặt đầu đó xong xuôi cô mới lên giường nằm ngủ; Trời tờ mờ sáng đã trở dậy sớm sửa đi về làng.</i> Khi gặp mẹ cô xúc động nghẹn ngào, chan chứa niềm hạnh phúc vô bờ khi được gặp lại những người thân “<i>Cô chạy lại đứng bên mẹ cảm động quá đến rung rung nước mắt; hứa mua cho mẹ cặp quần áo mới.</i> Quan tâm, rộng lượng với các em: cô nghĩ đến những món quà dành cho em “<i>Cô muốn đi dò cho đỡ chân, nhưng sợ nhớ đến những món quà cần phải cho em, cô lại gắng gượng đi nhanh hơn trước</i>”, xoa đầu, cho mỗi đứa em năm xu.</li> <li>+ <b>Cô con dâu chăm chỉ, giữ gìn khuôn phép:</b> khi về nhà chồng “<i>cô lại làm việc tối tăm mày mặt</i>”.</li> <li>+ <b>Chan chứa tình quê, yêu quê hương tha thiết; hòa nhã với làng xóm:</b> gặp người làng từ xa đã niềm nở; chào hỏi những người quen biết; khi trở lại nhà chồng luôn nhớ về làng Quận Lão- quê hương</li> </ul> </li> </ul> |      |

|           |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |           |
|-----------|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
|           |  | mình.<br><b>Hướng dẫn chấm:</b><br>- Phân tích đầy đủ, sâu sắc: 1,75 điểm.<br>- Phân tích chưa đầy đủ hoặc chưa sâu: 1,0 điểm – 1,5 điểm.<br>- Phân tích chung chung, sơ sài: 0,25 điểm – 0,75 điểm.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |           |
|           |  | - Đánh giá chung:<br>+ Về đẹp nhân vật cô Thảo là mẫu người phụ nữ tiêu biểu của gia đình. Nhà văn đã phát hiện ra thứ <b>“bụi quý”</b> trong tâm hồn người thôn quê. Hình ảnh cô Thảo đã nói lên nỗi lòng của người con gái lấy chồng xa quê; nói lên mong ước của nhà văn về cuộc sống bình dị, chân thành; ca ngợi những con người giàu tình quê, tình người; đồng cảm sẻ chia với những con người nhỏ bé, nghèo khổ trong xã hội xưa.<br>+ <b>Nghệ thuật xây dựng nhân vật:</b> cốt truyện dung dị, tự nhiên; trần thuật ở ngôi thứ ba điểm nhìn toàn tri; ngôn ngữ linh hoạt, đậm chất khẩu ngữ, giàu nhạc điệu; miêu tả tâm lí nhân vật sắc nét; giọng điệu nhẹ nhàng, thanh thoát, chan chứa yêu thương; chất trữ tình sâu lắng.<br><b>Hướng dẫn chấm:</b><br>- Trình bày được 2 ý: 0,5 điểm.<br>- Trình bày được 1 ý: 0,25 điểm | 1,0       |
| I +<br>II |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>10</b> |

SỞ GD&ĐT.....  
 TRƯỜNG.....  
 (Đề thi gồm có ... trang)

**ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II**  
**Môn: NGỮ VĂN 10**  
 (Thời gian làm bài: 90 phút)

### **Phần I. Đọc hiểu (6,0 điểm)**

**Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu nêu ở dưới:**

Bà Hảo bị mù cả hai mắt từ khi tôi chưa ra đời. Tôi và cháu nội bà - cái Hoa - cùng sinh một năm. Bà Hảo đón cái Hoa về nuôi mà không chịu ra thị trấn ở với bố mẹ nó. Thế là cái Hoa trở thành bạn thân thuở bé của tôi. Chúng tôi quấn quýt với nhau như hai anh em ruột. Hàng ngày tôi đều sang với cái Hoa và hai đứa thường bí mật bày ra đủ trò tinh quái. Bà Hảo ngồi ở bờ hiên và bà luôn luôn tìm được việc gì đó vừa làm vừa canh chừng chúng tôi. Bà biết khi nào chúng tôi đang ở gần bờ ao, gióng lên một câu thật nghiêm:

- Cả hai đứa quay vào! Cấm chỉ ra bờ ao.

Tôi và cái Hoa chỉ còn biết lăm lét nhìn nhau phục tãi bà. Có lần chúng tôi vờ im lặng đến cạnh bà. Đang yên trí là bà Hảo không biết thì tiếng bà thản nhiên cất lên:

- Giận gì nhau mà im như thóc thề?

Chúng tôi phá lê cười. Bà Hảo mỉm yêu:

- A, gớm cái quân này, định trêu bà phỏng. Chúng mày có độn thổ bà vẫn biết moi lên như moi khoai ấy.

Chúng tôi bèn mỗi đứa một bên áp vào ngực bà:

- Làm sao bà trông thấy chúng cháu?

- Lớn lên khắc biết – bà Hảo chớp chớp cặp mắt – người ta chẳng ai chỉ toàn gặp rủi đâu.

Chúng tôi chỉ cảm nhận từ lời nói của bà một điều gì đó mơ hồ mà thiêng liêng. Điều chắc chắn là bà Hảo không thể nhìn thấy chúng tôi nếu bà không yêu chúng tôi như những báu vật.

Lớn lên, đứa trước, đứa sau cả tôi và cái Hoa cùng ra thị trấn, cách làng đúng một ngày xe ngựa.

Thời gian đầu chưa quen môi trường mới, cả hai đứa thường xin bố mẹ về làng thăm bà. Khi bác xà ích vui tính và tốt bụng ghim con ngựa để tôi và cái Hoa nhảy xuống, đã thấy bà Hảo chống gậy chờ sẵn ở đó. Chúng tôi, mỗi đứa một bên dìu bà về nhà. Bà Hảo bảo bà đã nghe thấy tiếng lộc cộc, lộc cộc của chiếc xe gỗ từ trong giấc mơ của bà những đêm trước. Sau này tôi mới biết, chiều nào bà cũng đợi chúng tôi tại nơi chiếc xe ngựa dừng trả khách ở điểm cuối cùng.

Những chuyến thăm bà Hảo của chúng tôi thưa dần. Cả tôi và cái Hoa đều có lũ bạn và con đường về làng, vẫn chỉ có một ngày xe ngựa, trở nên xa mù mịt. Thằng hoặc có giỗ, tết...chỉ mình cái Hoa theo bố mẹ về. Nhưng nó lại đi ngay. Nó bảo bà Hảo rất nhớ tôi và mong tôi học hành cẩn thận. Ban đầu tôi đón nhận điều đó với một chút ân hận vì không về thăm bà. Nhưng rồi tôi quên dần nhiều thứ trong đó có cái làng heo lánh của mình, nơi bà Hảo vẫn ngày đêm nghe tiếng lộc cộc của xe ngựa...

(Lược một đoạn: Sau đó nhân vật tôi cùng Hoa đỗ đại học và ra thành phố. Tôi dần lãng quên làng nhỏ tuổi thơ. Nhưng rồi một ngày, sau những vấp ngã trên đường đời, tôi đã tìm về làng nhỏ năm xưa. Tôi đi trên chiếc xe ngựa thân quen năm nào của bác xà ích và bao kỉ niệm chợt ùa về)

Tôi lại đóng tai đón nhận thứ âm thanh giống như dao động tắt dần của quả lắc đồng hồ. Lát sau thì bà Hảo hiện ra ở lối rẽ. Bà dò đường một cách chật vật, toàn bộ tinh lực hướng về bến xe ngựa. Không cầm được, tôi lao như tên bắn về phía bà:

- Bà! Tôi ghen ngào- cháu bị người ta phản bội rồi...

Bà Hảo lần lần từ đầu đến vai tôi như thể xem bà có đang mơ không rồi cười một cách mãn nguyện:

- Bố mày, lớn thế còn khóc như con nít ấy. Dễ thường suôn sẻ cả có khi nó chả thèm biết bà sống hay chết.

- Làm sao bà biết điều đó? – Tôi hỏi bà bằng nỗi sợ hãi.

- Lớn lên khắc biết – bà Hảo vẫn trả lời tôi như từng trả lời hỏi tôi còn bé.

Tôi có cảm giác bà Hảo cũng thuộc số người quyết sống chỉ để làm việc không thể bỏ dở. Bởi vì ngay sau đó bà bảo tôi:

- Từ ngày mai bà có thể chết mà không luyến tiếc điều gì.

Tôi đứng chết lặng, cảm thấy vang lên trong lồng ngực tiếng gõ da diết và tàn nhẫn của thời gian. Trước mắt tôi giờ đây là những bến thời gian trắng xóa mà tôi sẽ phải một mình vượt qua.

(Trích Bến thời gian, Tạ Duy Anh, Truyện ngắn chọn lọc – Tạ Duy Anh, NXB Hội nhà văn)

**Khoanh tròn vào chữ cái đứng trước phương án trả lời đúng cho các câu hỏi từ 1 đến 8:**

**Lựa chọn đáp án đúng nhất:**

**Câu 1.** Xác định phương thức biểu đạt chính của văn bản trên?

- A. Biểu cảm
- B. Nghị luận
- C. Tự sự
- D. Miêu tả

**Câu 2.** Chỉ ra ngôi kể được dùng trong văn bản trên?

- A. Ngôi thứ nhất
- B. Ngôi thứ ba
- C. Ngôi thứ hai
- D. Vừa ngôi thứ nhất, vừa ngôi thứ ba

**Câu 3.** Mỗi chiều, bà Hảo thường đứng ở nơi nào để đợi Hoa và nhân vật tôi?

- A. Nơi chiếc xe ngựa bắt đầu đón khách ở điểm đầu tiên
- B. Nơi đầu làng
- C. Nơi chiếc xe ngựa dừng trả khách ở điểm cuối cùng.
- D. Nơi bờ hiên đầy kỉ niệm

**Câu 4.** Sự việc **không** xuất hiện trong văn bản?

- A. Bà Hảo bị mù cả hai mắt từ khi tôi chưa ra đời.
- B. Bà Hảo đón cái Hoa về nuôi mà không chịu ra thị trấn ở với bố mẹ nó
- C. Lát sau thì bà Hảo hiện ra ở lối rẽ. Bà dò đường một cách chập vờ.
- D. Tôi về cùng cái Hoa, bà Hảo vui vẻ ra đón hai đứa ngoài cổng làng.

**Câu 5.** Cảm hứng chủ đạo của văn bản là gì?

- A. Tự hào, yêu thương
- B. Nhớ thương, day dứt
- C. Đau xót, hối hận
- D. Day dứt, tiếc nuối

**Câu 6.** Từ ngữ nào thể hiện tâm trạng của nhân vật tôi khi gặp lại bà Hảo sau bao năm xa cách?

- A. Khóc nức, ôm lấy bà Hảo
- B. Không cảm được, ghen ngào
- C. Đau xót, hối hận
- D. Day dứt, tiếc nuối

**Câu 7.** Câu văn nào sau đây sử dụng biện pháp chêm xen?

- A. Tôi và cháu nội bà - cái Hoa - cùng sinh một năm
- B. Lớn lên, đứa trước, đứa sau cả tôi và cái Hoa cùng ra thị trấn
- C. Thời gian đầu chưa quen môi trường mới, cả hai đứa thường xin bố mẹ về làng thăm bà
- D. Từ ngày mai bà có thể chết mà không luyện tiếc điều gì.

**Trả lời câu hỏi/ Thực hiện yêu cầu:**

**Câu 8.** Anh/chị hiểu như thế nào về câu nói của nhân vật bà Hảo: “*Từ ngày mai bà có thể chết mà không luyện tiếc điều gì*”?

**Câu 9.** Thông điệp có ý nghĩa nhất với anh/chị qua văn bản.

**Câu 10.** Từ cảm xúc và suy ngẫm của nhân vật tôi trước thời gian, anh/chị hãy trình bày suy nghĩ của mình về tầm quan trọng của việc sử dụng thời gian hợp lý với mỗi người trong cuộc sống ( trình bày 5-7 dòng)

**PHẦN II. VIẾT (4.0 điểm)**

Viết bài văn nghị luận phân tích, đánh giá chủ đề và nhân vật trong đoạn trích phần đọc hiểu.

**HƯỚNG DẪN CHẤM**  
**ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II**  
**Môn: NGỮ VĂN**

| Phần      | Câu       | Nội dung                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Điểm       |
|-----------|-----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>I</b>  |           | <b>ĐỌC HIỂU</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>6,0</b> |
|           | <b>1</b>  | C                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 0,5        |
|           | <b>2</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 0,5        |
|           | <b>3</b>  | C                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 0,5        |
|           | <b>4</b>  | D                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 0,5        |
|           | <b>5</b>  | D                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 0,5        |
|           | <b>6</b>  | B                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 0,5        |
|           | <b>7</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 0,5        |
|           | <b>8</b>  | - Lòng mãn nguyện vì đã đợi chờ được và chứng kiến sự trưởng thành của nhân vật tôi.<br>- Niềm hạnh phúc, vui mừng vì được gặp lại nhân vật tôi sau bao ngày xa cách.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 0,5        |
|           | <b>9</b>  | Thông điệp:<br>- Cần biết quý trọng thời gian.<br>- Quý trọng tình cảm<br>- Sử dụng thời gian hợp lý<br>- Trân trọng giá trị cuộc sống.....                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 1,0        |
|           | <b>10</b> | - Cảm xúc và suy ngẫm của nhân vật tôi trước thời gian: bàng hoàng nhận ra sự chảy trôi tàn nhẫn của thời gian; lo lắng, băn khoăn về việc sẽ phải đối diện một mình với cuộc đời mênh mông phía trước<br>- Tầm quan trọng của việc sử dụng thời gian hợp lý: nâng cao năng suất, hiệu quả công việc; tiết kiệm được tiền bạc, công sức; cuộc sống có ích hơn...                                                                                                                         | 1,0        |
| <b>II</b> |           | <b>VIẾT</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <b>4,0</b> |
|           |           | <i>a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận văn học</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 0,25       |
|           |           | <i>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận</i><br><b>Viết bài văn nghị luận phân tích, đánh giá chủ đề và nhân vật trong đoạn trích phần đọc hiểu.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 0,5        |
|           |           | <i>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i><br>HV có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới thiệu được vấn đề cần bàn luận, nêu rõ lí do và quan điểm của bản thân, hệ thống luận điểm chặt chẽ, lập luận thuyết phục, sử dụng dẫn chứng thuyết phục.<br>Sau đây là một hướng gợi ý:<br>– Đảm bảo hình thức, cấu trúc của bài văn nghị luận.<br>– Xác định đúng vấn đề: phân tích, đánh giá chủ đề và nhân vật trong đoạn trích phần đọc hiểu.<br><b>1. Mở bài</b> | 2,5        |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |  |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  | <p>Giới thiệu tác giả, tác phẩm, vấn đề nghị luận</p> <p><b>2. Thân bài</b></p> <p>Lần lượt trình bày các luận điểm. Sử dụng lí lẽ và dẫn chứng để làm rõ luận điểm:</p> <p><b>a. Khái quát chủ đề</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Ngợi ca tình người, đó như một điểm tựa nâng đỡ mỗi người, đặc biệt khi rơi vào hoàn cảnh khó khăn.</li> <li>- Cảm thức ám ảnh, tiếc nuối trước sự chảy trôi vô tận của thời gian.</li> </ul> <p><b>b. Phân tích các nhân vật và mối liên hệ giữa các nhân vật</b></p> <p>* Nhân vật tôi:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Lai lịch: một đứa trẻ ở vùng quê xa xôi, sau rời lên thị trấn và dần trưởng thành, hiện là sinh viên ở một thành phố lớn</li> <li>- Tâm trạng, nhận thức: <ul style="list-style-type: none"> <li>+ Lúc đầu khi rời làng vẫn vui vẻ, háo hức trở về làng thăm bà Hảo.</li> <li>+ Về sau dần lãng quên nơi làng quê cũ cùng người bà thân yêu dù có chút ân hận.</li> <li>+ Sau những vấp ngã gặp phải trên đường đời, nhân vật tôi trở về ngôi làng nhỏ năm xưa với mong muốn có một hành trình tìm lại chính mình. Bao nhiêu xúc động, ghen ngào xen lẫn nuối tiếc chợt ùa về khi anh gặp lại bà Hảo.</li> <li>+ Nhận thức được qui luật nghiệt ngã của thời gian và đời người</li> </ul> </li> </ul> <p>* Nhân vật bà Hảo:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Lai lịch: bà nội của Hoa- người bạn thân của nhân vật tôi</li> <li>- Ngoại hình: đôi mắt không còn nhìn thấy, dáng vẻ chậm chạp theo thời gian</li> <li>- Phẩm chất: nhân hậu với lòng quan tâm, yêu mến không chỉ dành cho Hoa mà còn cả với nhân vật tôi, thấu trải lẽ đời</li> <li>- Hai nhân vật có mối liên hệ mật thiết, góp phần làm sáng tỏ chủ đề truyện.</li> </ul> <p><b>c. Phân tích vai trò của nhân vật trong việc thể hiện chủ đề và sự chi phối của chủ đề đối với đặc điểm nhân vật</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Lời thoại của các nhân vật mang đậm dấu ấn sự chi phối của chủ đề: từ lời ghen ngào, thẳng thốt của nhân vật tôi cho đến những lời chân thành mà sâu sắc của nhân vật bà Hảo.</li> <li>- Trạng thái chết lặng cùng cảm xúc trăn trở của nhân vật tôi trước vòng xoáy của thời gian và cuộc đời là chi tiết đắt giá, làm nổi bật chủ đề của tác phẩm</li> </ul> <p><b>3. Kết bài</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Bằng cách kể chuyện chân thật; lời kể tự nhiên, giàu cảm xúc; ngôn ngữ bình dị, tác phẩm đã đem đến cho người đọc câu chuyện cảm động về những tình cảm ấm áp trong cuộc sống</li> <li>- Bài học với cuộc sống: rộng lòng yêu thương, bao dung độ lượng, biết quý trọng thời gian...</li> <li>- <i>Diễn đạt rõ ràng, dùng từ đặt câu đúng nghĩa, đúng ngữ pháp, đúng chính tả.</i></li> </ul> |  |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                  |                                                                                         |             |
|------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
|                  | – Có những sáng tạo về ý tưởng hoặc có sự độc đáo về diễn đạt.                          |             |
|                  | d. Chính tả, ngữ pháp<br>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.                   | 0,25        |
|                  | e. Sáng tạo: Bài viết có giọng điệu riêng; cách diễn đạt sáng tạo, văn phong trôi chảy. | 0,5         |
| <b>Tổng điểm</b> |                                                                                         | <b>10.0</b> |

SỞ GD&amp;ĐT.....

TRƯỜNG.....

(Đề thi gồm có ... trang)

**ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II****Môn: NGỮ VĂN 10**

(Thời gian làm bài: 90 phút)

**Phần I. Đọc hiểu (6,0 điểm)****Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu nêu ở dưới:**

Chúng tôi ngồi trên đảo Sinh Tồn  
 Bóng đen sẫm như gốc cây khô cháy  
 Mắt đăm đăm nhìn về nơi ấy  
 Nơi cơn mưa thăm thẳm xa khơi  
 Ánh chớp xanh lấp loáng phía chân trời...

Ôi ước gì được thấy mưa rơi  
 Mặt chúng tôi ngửa lên như đất  
 Những màu mây sẽ thôi không héo quắt  
 Đá san hô sẽ nảy cỏ xanh lên  
 Đảo xa khơi sẽ hóa đất liền  
 Chúng tôi không cạo đầu, để tóc lên như cỏ  
 Rồi kháo nhau  
 Bữa tiệc linh đình bày toàn nước ngọt  
 Ôi ước gì được thấy mưa rơi  
 Cơn mưa lớn vẫn rập rình ngoài biển  
 Ánh chớp xanh vẫn lấp loáng phía chân trời...  
 Ôi ước gì được thấy mưa rơi  
 Chúng tôi sẽ trụi trần, nhảy chơi chơi trên mặt cát  
 Giầy giữa toi bờ trên mặt cát  
 Như con cá rô rạch nước đón mưa rào  
 Úp miệng vào tay, chúng tôi sẽ cùng gào  
 Như ếch nhái uôm uôm khắp đảo  
 Mưa đi! Mưa đi! Mưa cho táo bạo  
 Mưa như chưa bao giờ mưa, sấm sét dưng dưng  
 Nhưng làm sao mưa cứ ngại ngần  
 Chập chờn bay phía xa khơi...

*Chúng tôi ngồi ôm súng đợi mưa rơi  
Lòng thắc thỏm niềm vui không nói hết  
Mưa đi! Mưa đi! Mưa cho mãnh liệt  
Mưa lèm nhèm, chúng tôi chẳng thích đâu  
Nhưng không có mưa rào thì cứ mưa ngâu  
Hay mưa bụi... mưa li ti... cũng được  
Mặt chúng tôi ngửa lên hứng nước*

*Một giọt nhỏ thôi, cát cũng dụi đi nhiều  
Ôi hòn đảo Sinh Tồn, hòn đảo thân yêu  
Dẫu chẳng có mưa, chúng tôi vẫn sinh tồn trên mặt đảo  
Đảo vẫn sinh tồn trên đại dương đầy gió bão  
Chúng tôi như hòn đá ngàn năm, trong đập nhịp tim người  
Như đá vững bền, như đá tốt tươi...*

*Mưa vẫn dăng màn lộng lẫy phía xa khơi  
Mưa yếu điệu như một nàng công chúa  
Dù mưa chẳng bao giờ đến nữa  
Thì xin cứ hiện lên thăm thẳm cuối chân trời  
Để bao giờ cánh lính chúng tôi  
Cũng có một niềm vui đón đợi...*

*Đảo Sinh Tồn, quần đảo Trường Sa  
Mùa khô 1981*

**(Đợi mưa trên đảo sinh tồn, Trần Đăng Khoa, Bên cửa sổ máy bay, NXB Tác phẩm mới, 1985)**

**Lựa chọn đáp án đúng nhất:**

**Câu 1.** Xác định thể thơ của văn bản.

- A. Thơ tự do
- B. Thơ bảy chữ
- C. Thơ tám chữ
- D. Thơ lục bát

**Câu 2.** Những chiến sĩ trên đảo sinh tồn mong chờ điều gì?

- A. Ánh nắng
- B. Mây giông
- C. Con mưa
- D. Sấm sét

**Câu 3.** Câu thơ nào miêu tả cơn mưa trong mong ước của người lính đảo?

- A. *Mưa đi! Mưa đi! Mưa cho táo bạo  
Mưa như chưa bao giờ mưa, sấm sét ùng ùng*
- B. *Con mưa lớn vẫn rập rình ngoài biển  
Ánh chớp xanh vẫn lấp loáng phía chân trời...*

- C. Nơi cơn mưa thăm thẳm xa khơi  
 Ánh chớp xanh lấp lánh phía chân trời...
- D. Mưa vẫn dăng màn lộng lẫy phía xa khơi  
 Mưa yếu điệu như một nàng công chúa

**Câu 4.** Dòng nào sau đây nêu **đúng** về biện pháp tu từ được sử dụng trong câu thơ sau: “Chúng tôi như hòn đá ngàn năm, trong đập nhịp tim người/ Như đá vững bền, như đá tốt tươi...”?

- A. Nhân hoá  
 B. Ẩn dụ  
 C. Điệp từ  
 D. So sánh

**Câu 5.** Dòng nào nêu **đúng** cảm nhận về cuộc sống và phẩm chất của người lính trên đảo Sinh Tồn?

- A. Cuộc sống gian lao, vất vả nhưng tâm hồn người lính luôn lạc quan, yêu đời, có ý chí và nghị lực kiên cường.
- B. Tuy vất vả, gian khổ, đầy những khó khăn nhưng tâm hồn người lính luôn sống lạc quan, yêu đời
- C. Cuộc sống phải đối mặt với những mất mát, hi sinh, nhưng những người lính đảo luôn hồn nhiên, nhí nhảnh.
- D. Cuộc sống đầy những thử thách khắc nghiệt, nhưng người lính đảo luôn lạc quan, kiên cường với thử thách

**Câu 6.** Câu thơ “Ôi ước gì được thấy mưa rơi” được điệp lại 3 lần trong bài thơ có ý nghĩa gì?

- A. Diễn tả niềm mong ước, khao khát cháy bỏng của người lính đảo về những cơn mưa
- B. Nhấn mạnh nỗi niềm mong đợi đến nao lòng của người lính đảo
- C. Khẳng định sự kiên cường bất khuất, dù khắc nghiệt, người lính vẫn kiên cường
- D. Tô đậm nỗi mong chờ đến khắc khoải, nỗi khao khát đến cháy bỏng của người lính đảo

**Câu 7.** Nội dung chính của đoạn thơ là gì?

- A. Bài thơ miêu tả cuộc sống trong hoàn cảnh khó khăn, thiếu thốn của người lính đảo, nhưng họ luôn hướng tới những điều tốt đẹp
- B. Bài thơ là niềm mong chờ mòn mỏi và khát khao cháy bỏng về mưa, qua đó nói lên được những khó khăn, thiếu thốn của người lính đảo.
- C. Bài thơ diễn tả niềm hạnh phúc của những người lính đảo khi những cơn mưa xuất hiện, đã thoả niềm khao khát bấy lâu
- D. Bài thơ kể về phút chia tay của nhân vật anh, của tác giả với nhân vật em để lên đường làm nhiệm vụ của người lính biển

**Trả lời câu hỏi/ Thực hiện yêu cầu:**

**Câu 8.** Kể tên một số bài thơ viết về những người lính biển của nhà thơ Trần Đăng Khoa?

**Câu 9.** Qua bài thơ hãy rút ra bài học học có ý nghĩa nhất.

**Câu 10.** Hãy đặt mình là người lính trên đảo Sinh Tồn, hãy phát biểu cảm xúc của anh/chị khi được tham dự bữa tiệc linh đình toàn nước ngọt?

**PHẦN II. VIẾT (4,0 điểm)**

Viết bài văn nghị luận phân tích và đánh giá nội dung và nghệ thuật bài thơ “*Đội mưa trên đảo sinh tồn*” của Trần Đăng Khoa

**HƯỚNG DẪN CHẤM**  
**ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II**  
**Môn: NGỮ VĂN**

| Phần      | Câu       | Nội dung                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Điểm       |
|-----------|-----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>I</b>  |           | <b>ĐỌC HIỂU</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <b>6,0</b> |
|           | <b>1</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 0,5        |
|           | <b>2</b>  | C                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 0,5        |
|           | <b>3</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 0,5        |
|           | <b>4</b>  | D                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 0,5        |
|           | <b>5</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 0,5        |
|           | <b>6</b>  | D                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 0,5        |
|           | <b>7</b>  | B                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 0,5        |
|           | <b>8</b>  | Một số bài thơ viết về những người lính biển của nhà thơ Trần Đăng Khoa:<br>- Thơ tình của người lính biển<br>- Lính đảo hát tình ca trên đảo....                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 0,5        |
|           | <b>9</b>  | Gợi ý một số bài học:<br>- Dù sống trong hoàn cảnh khó khăn, thiếu thốn như thế nào cũng cần có niềm tin và khát vọng hướng tới những điều tốt đẹp trong cuộc sống<br>- Phải có ước mơ và cố gắng để thực hiện ước mơ đó<br>- Đôi khi phải chờ đợi. Nhiều khi chờ đợi sẽ có được “trái ngọt” về sau<br>- Trân trọng những gì mình đã và đang có. Để đến khi những điều bình thường như những cơn mưa không còn là ước muốn cao vời. | 1,0        |
|           | <b>10</b> | Hs có trình bày theo nhiều cách nhưng phải diễn tả được cảm xúc:<br>- Cảm xúc rung rung, mừng vui chan chứa, vô bờ bến ...khi niềm mong mỏi bất lâu nay được thỏa mãn..<br>- Cảm xúc phải chân thành tự nhiên                                                                                                                                                                                                                       | 1,0        |
| <b>II</b> |           | <b>VIẾT</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>4,0</b> |
|           |           | a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận văn học                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 0,25       |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |     |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
|  | <p><i>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận.</i></p> <p><b>Viết bài văn nghị luận phân tích và đánh giá nội dung và nghệ thuật bài thơ “Đợi mưa trên đảo sinh tồn” của Trần Đăng Khoa.</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 0,5 |
|  | <p><i>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i></p> <p>HV có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới thiệu được vấn đề cần bàn luận, nêu rõ lí do và quan điểm của bản thân, hệ thống luận điểm chặt chẽ, lập luận thuyết phục, sử dụng dẫn chứng thuyết phục.</p> <p>Sau đây là một hướng gợi ý:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Đảm bảo hình thức, cấu trúc của bài văn nghị luận.</li> <li>– Xác định đúng vấn đề: phân tích và đánh giá nội dung và nghệ thuật bài thơ</li> </ul> <p><b>I. Mở bài</b></p> <p>- Giới thiệu khái quát tác giả, tác phẩm, vấn đề nghị luận</p> <p>Gợi ý: Ba mươi năm đối với một đời người không dài nhưng với sự tồn tại của một bài thơ là cả một vấn đề. <i>Đợi mưa trên đảo Sinh Tồn</i> (1982) của Trần Đăng Khoa được biết đến trong khoảng thời gian như thế, nhưng đến hôm nay thi phẩm vẫn còn nguyên nét mới mẻ, hiện đại:</p> <p style="text-align: center;"> <i>Chúng tôi ngồi trên đảo Sinh Tồn</i><br/> <i>Bóng đen sẫm như khúc cây khô cháy</i><br/> .....<br/> <i>Để bao giờ cánh lính chúng tôi</i><br/> <i>Cũng có một niềm vui đón đợi</i> </p> <p><b>II. Thân bài</b></p> <p>Sống trong đất liền, hằng ngày ta vẫn vô tình lãng phí nước, khó có thể hình dung ra <i>bữa tiệc linh đình bày toàn nước ngọt</i> của người lính Trường Sa. Với họ, nước quý hơn mọi thứ mâm cao cỗ đầy, sơn hào hải vị bởi nước ngọt quyết định sự tồn tại của họ. Thường nhật, họ phải đối diện với nỗi lo thiếu nước song tâm hồn người lính vẫn ấm áp những kỉ niệm tuổi thơ. Hình ảnh các cậu bé trụi trần tắm mưa với những tràng cười trong veo của buổi chiều đầu hạ không thể thiếu trong hành trang kí ức của các anh. Mong mưa đến hay các anh đang lật giở những ngày tháng tuổi thơ đầy ắp niềm vui bên gia đình và bè bạn. Mơ mộng và giàu khát vọng là thế nhưng người lính đảo phải trở về với thực tại:</p> <p><i>Mưa đi! Mưa đi! Mưa cho táo bạo</i><br/> <i>Mưa như chưa bao giờ mưa, sấm sét ùng ùng</i><br/> <i>Nhưng làm sao mưa cứ ngại ngần</i><br/> <i>Chập chờn bay phía xa khơi...</i></p> <p>Các điệp khúc: <i>Ôi ước gì được thấy mưa rơi, mưa đi... tô đậm nỗi mong chờ đến khắc khoải, nỗi khát khao đến triền miên và dai dẳng</i></p> | 2.5 |

trong tâm tư người lính biển. Họ mong ước mưa đến như mong chờ một người thân từ đất liền đến thăm đảo, một cánh thư của người yêu phương xa. Càng ước mong, trí tưởng tượng của họ càng thêm bay bổng. Mưa đang đến với họ dù trong ý tưởng: đầu tiên là *ánh chớp xanh* (bởi ánh sáng có tốc độ nhanh hơn âm thanh), tiếp theo là *sấm sét đùng đùng*, tiếp nữa là những giọt giọt rơi. Mưa như trêu người họ, vẫn cứ *chập chờn bay phía xa khơi*. Đặt mình vào tâm trạng thất thỏm, mong ngóng của người lính đảo, ta càng thương yêu và khâm phục các anh thêm bội phần. Sống giữa gian khổ nhưng các anh vẫn háo hức một niềm vui đón đợi:

*Mưa đi! Mưa đi! Mưa cho mãi liệt*

*Mưa lèm nhèm chúng tôi chẳng thích đâu*

*Nhưng không có mưa rào thì cứ mưa ngâu*

*Hay mưa bụi... mưa li ti... cũng được*

*Mặt chúng tôi ngửa lên hứng nước*

*Một hạt nhỏ thôi cát cũng dịu đi nhiều*

Cơn mưa thật mỗi lúc một xa vời, còn cơn mưa trong tâm tưởng các anh càng lúc càng gần hơn. Đầu tiên là mưa mãnh liệt, mưa rào, tiếp đến là mưa ngâu, mưa lèm nhèm, và cuối cùng là mưa bụi, một hạt nhỏ thôi... Cách nói giảm dần diễn tả một thực tế khắc nghiệt: không hề có mưa dù người lính có khát khao, có mong đợi đến ngậm ngùi. Các anh chẳng ước gì niềm vui cho riêng mình khi cơn mưa tới mà chỉ mong một giọt nhỏ thôi để xua tan không khí oi nồng, để đảo cát không còn nóng bỏng. Dù kết quả của nỗi mong chờ là không có thật nhưng các anh không hề thất vọng mà luôn nuôi dưỡng niềm tin:

*Ôi đảo Sinh Tồn, hòn đảo thân yêu*

*Dẫu chẳng có mưa, chúng tôi vẫn sinh tồn trên mặt đảo*

*Đảo vẫn sinh tồn trên đại dương gió bão*

*Chúng tôi như hòn đá ngàn năm trong nhịp đập trái tim người*

*Như đá vững bền, như đá tốt tươi..*

Ý thơ gợi một liên tưởng thú vị về tên của hòn đảo thân yêu và sự tồn sinh của người lính trên đảo. Cho dù vất vả, gian khó đến mấy, họ vẫn chắc tay súng, canh giữ vùng trời địa phận của đất nước. Và họ cũng như hòn đảo kia *vẫn sinh tồn trên đại dương gió bão*. Đến đây, Trần Đăng Khoa đã nhân hóa đá Trường Sa, so sánh người lính đảo với *hòn đá ngàn năm, đá vững bền, đá tốt tươi*. Những hòn đá vô tri vô giác trở nên có linh hồn, biểu trưng cho sự sống Trường Sa kiên cường, vững chãi. Cảm khái về người lính đảo, Hồ Tĩnh Tâm trong một thi phẩm đã viết:

*Những người lính đem tình thương hi vọng*

*Xẻ chiến hào trên cát bỏng Trường Sa*

*Giữ lấy chủ quyền thiêng liêng ngoài biển sóng*

*Dù một nhành rong, một mảnh vỏ hầu...*

(Với Trường Sa)

Trần Đăng Khoa đã dám đem người lính sánh với *đá vững bền*, những hòn *đá thi gan cùng tuế nguyệt*. Vật đổi sao dời và thế sự cuộc đời không dịch chuyển được ý chí bền vững, kiên trung của các anh. Bài thơ kết lại cũng bằng nỗi mong chờ đón đợi những cơn mưa. Biết rằng mưa không bao giờ tới nhưng trong tâm tưởng người lính, mưa mãi là nàng công chúa điệu đà, tương gần gũi mà hóa xa vời:

*Mưa vẫn giăng màn lộng lẫy phía xa khơi*

*Mưa yếu điệu như một nàng công chúa*

*Dù mưa chẳng bao giờ đến nữa*

*Thì xin cứ hiện lên thăm thăm cuối chân trời*

*Để bao giờ cánh lính chúng tôi*

*Cũng có một niềm vui đón đợi*

Đời lính thật gian khổ nhưng cũng lắm niềm vui. Niềm vui ấy có thể sẻ chia cùng đồng đội từ một lá thư, một mẫu tin nhà, một điều thuốc, một hộp nước uống chung và cả niềm mong ngóng những trận mưa hiếm hoi trên đảo cát nóng bỏng. Đọc lại bài thơ, ta bỗng thấy lòng rung rung dù rằng giọng điệu thơ tếu táo đùa nghịch, hình ảnh thơ không một chút bi lụy, bi quan. Trong đau khổ, mất mát, hi sinh, những chiến sĩ làm nhiệm vụ ngoài đảo xa vẫn ấp ủ niềm ước ao lãng mạn mà hiện thực. Chính những ao ước, mơ mộng đó là chất men say để anh vững tay súng, nuôi dưỡng những khát vọng mãnh liệt vượt lên thực tại khốn cùng. Các anh vẫn ấp ủ niềm tin vào một tương lai xán lạn của đất nước như ấp ủ niềm vui được đón đợi cơn mưa.

*Đợi mưa trên đảo Sinh Tồn* là bài thơ mang đậm chất lính. Thi phẩm mộc mạc, giản dị như cuộc đời người lính biển nhưng lại có sức gợi mở sâu xa. Phải chăng thi sĩ gợi gẫm điều gì qua việc khắc đậm nỗi mong chờ một cơn mưa trên hòn đảo cháy nắng???

*Một quần đảo nghìn đời nay vẫn gọi*

*Những cánh chim trời bay đến trú mưa đông*

*Nơi in dấu bàn chân mở lối*

*Của ông cha bao thế hệ sinh tồn*

(Hồ Tĩnh Tâm)

Từ niềm ước mong nhỏ bé, đơn sơ của người chiến sĩ hải quân đóng trên đảo Sinh Tồn, bài thơ cho ta hiểu thêm về hiện thực trần trụi của cuộc sống nơi đảo xa, ý chí và bản lĩnh tuyệt vời của người lính biển sẵn sàng đập bằng mọi khó khăn. Nếu không có những người lính *ấn tuyết nằm swong*, sẵn sàng chấp nhận thử thách để canh giữ biển trời thì liệu chúng ta có cuộc sống hòa bình như hôm nay?

### III. Kết bài

Tận hưởng sự thay da đổi thịt của Tổ Quốc hôm nay, chúng ta không thể nào quên được những tháng ngày gian khổ, hi sinh của những người lính ở mọi miền đất nước nói chung và Trường Sa nói

|                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |             |
|------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
|                  | <p>riêng. Vắng bên tai ta lời Bác dạy ngày nào: <i>Ngày trước ta chỉ có đêm và rừng. Ngày nay ta có ngày, có trời và có biển. Bờ biển của ta dài và đẹp, ta phải biết giữ gìn lấy nó.</i> Mong rằng những người lính đảo xa luôn mạnh khỏe, tiếp tục sống xứng đáng với niềm tin của nhân dân, hoàn thành tốt nhiệm vụ nặng nề nhưng vô cùng vinh quang mà Tổ quốc giao phó. Với chúng ta, Trường Sa mãi mãi là nhịp đập của trái tim mình, bởi nơi ấy có:</p> <p><i>Quần đảo thân yêu in hình Tổ quốc</i><br/> <i>Từ những bàn chân đi mở đất bao đời</i><br/> <i>Những người lính gắn tâm hồn với đảo</i><br/> <i>Súng đạn hoá nên lời hẹn ước, tuổi xuân ơi</i><br/> (Với Trường Sa – Hồ Tĩnh Tâm)<br/> - <i>Diễn đạt rõ ràng, dùng từ đặt câu đúng nghĩa, đúng ngữ pháp, đúng chính tả.</i><br/> - <i>Có những sáng tạo về ý tưởng hoặc có sự độc đáo về diễn đạt.</i></p> |             |
|                  | <p>d. Chính tả, ngữ pháp<br/> Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 0,25        |
|                  | <p>e. Sáng tạo: Bài viết có giọng điệu riêng; cách diễn đạt sáng tạo, văn phong trôi chảy.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 0,5         |
| <b>Tổng điểm</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>10.0</b> |

SỞ GD&ĐT.....

TRƯỜNG.....

(Đề thi gồm có ... trang)

**ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II**

**Môn: NGỮ VĂN 10**

(Thời gian làm bài: 90 phút)

**Phần I. Đọc hiểu (6,0 điểm)**

**Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu nêu ở dưới:**

*Anh ra khơi*

*Mây treo ngang trời những cánh buồm trắng*

*Phút chia tay, anh dạo trên bến cảng*

*Biển một bên và em một bên*

*Biển ồn ào, em lại dịu êm*

*Em vừa nói câu chi rồi mỉm cười lặng lẽ*

*Anh như con tàu lẳng sóng từ hai phía*

*Biển một bên và em một bên*

*Ngày mai, ngày mai khi thành phố lên đèn*

*Tàu anh buồm neo dưới chùm sao xa lắc*

*Thăm thẳm nước trời, nhưng anh không cô độc*

*Biển một bên và em một bên*

*Đất nước gian lao chưa bao giờ bình yên  
Bão thổi chưa ngừng trong những vành tang trắng  
Anh đứng gác. Trời khuya. Đảo vắng  
Biển một bên và em một bên*

*Vòm trời kia có thể sẽ không em  
Không biển nữa. Chỉ mình anh với cỏ  
Cho dù thế thì anh vẫn nhớ  
Biển một bên và em một bên...*

Hải Phòng, 1981

(*Thơ tình người lính biển*, Trần Đăng Khoa, *Bên cửa sổ máy bay*, NXB Tác phẩm mới, 1985)

**Lựa chọn đáp án đúng nhất:**

**Câu 1.** Xác định thể thơ của văn bản.

- A. Thơ tự do
- B. Thơ bảy chữ
- C. Thơ tám chữ
- D. Thơ lục bát

**Câu 2.** Bài thơ nói về cuộc chia tay giữa ai với ai?

- A. Anh và em
- B. Người lính biển và em
- C. Chàng trai và cô gái
- D. Cả A&C

**Câu 3.** Cuộc chia tay của hai nhân vật diễn ra ở địa điểm nào?

- A. Thành phố
- B. Trên tàu
- C. Bến cảng
- D. Bờ biển

**Câu 4.** Dòng nào sau đây nói **không** đúng về biện pháp tu từ trong hai câu thơ: “*Anh như con tàu lặng sóng từ hai phía/Biển một bên và em một bên ....*”?

- A. So sánh
- B. Ẩn dụ
- C. Điệp từ
- D. Nhân hoá

**Câu 5.** Dòng nào sau đây nêu **đúng** về vẻ đẹp hình ảnh người lính biển trong khổ thơ thứ 4?

- A. Cuộc sống gian lao, vất vả nhưng tâm hồn người lính luôn lạc quan, yêu đời, có ý chí và nghị lực kiên cường.
- B. Tuy vất vả, gian khổ, đầy những khó khăn nhưng tâm hồn người lính luôn sống lạc quan, yêu đời
- C. Người lính vượt lên mọi khó khăn, gian khổ, hi sinh, cầm chắc tay súng nơi đảo xa để bảo vệ tổ quốc.

D. Dù khó khăn thử thách, phải gạt đi tình cảm riêng tư, nhưng người lính vẫn kiên cường nơi hải đảo xa xôi.

**Câu 6.** Câu thơ “Biển một bên và em một bên” được điệp lại 5 lần trong bài thơ có ý nghĩa gì?

- A. Diễn tả niềm mong ước, khao khát chất lỏng của người lính đảo được gặp lại người yêu nơi xa
- B. Nhấn mạnh nỗi khao khát của người lính đảo về một hạnh phúc lứa đôi, dù phải trải qua những giờ phút vất vả.
- C. Khẳng định trong tâm hồn người lính biển, tình yêu lứa đôi luôn hòa quyện với tình yêu biển trời tổ quốc.
- D. Khẳng định sự kiên cường bất khuất, của người lính đảo, và tình yêu luôn hoà trong tình yêu tổ quốc

**Câu 7.** Hình ảnh “*những vành tang trắng*” trong câu thơ “*Bão thổi chưa ngừng trong những vành tang trắng*” có ý nghĩa biểu tượng như thế nào?

- A. Những nỗi đau mà đất nước đã từng trải qua không chỉ là nỗi đau thiên tai bão lũ mà còn là những mất mát của chiến tranh.
- B. Vành khăn tang của những người dân có người chết vì thiên tai, bão tố, của những người lính đã hi sinh vì tổ quốc
- C. Những nỗi đau mà người dân phải trải qua trong cuộc sống bấp bênh, họ phải trải qua những cơn lũ lụt, thiên tai
- D. Những mất mát, hi sinh của người lính biển không chỉ diễn ra ở trong thời chiến mà cả trong thời bình.

**Trả lời câu hỏi/ Thực hiện yêu cầu:**

**Câu 8.** Anh/chị hiểu như thế nào về ý nghĩa hai câu thơ sau: “*Vòm trời kia có thể sẽ không em/Không biển nữa. Chỉ mình anh với cỏ*”?

**Câu 9.** Theo anh, chị “*Đất nước gian lao chưa bao giờ bình yên*” vì những nguyên nhân nào?

**Câu 10.** Đoạn thơ cho em cảm nhận gì về hình tượng người lính biển? (Trình bày khoảng 5 - 7 dòng)

## PHẦN II. VIẾT (4,0 điểm)

Viết bài văn nghị luận phân tích và đánh giá nội dung và nghệ thuật bài thơ “*Thơ tình của người lính biển*” của Trần Đăng Khoa

## HƯỚNG DẪN CHẤM ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II Môn: NGỮ VĂN

| Phần | Câu | Nội dung        | Điểm       |
|------|-----|-----------------|------------|
| I    |     | <b>ĐỌC HIỂU</b> | <b>6,0</b> |
|      | 1   | A               | 0.5        |
|      | 2   | B               | 0.5        |
|      | 3   | C               | 0.5        |
|      | 4   | D               | 0.5        |

|           |    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |            |
|-----------|----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
|           |    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |            |
|           | 5  | C                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 0,5        |
|           | 6  | D                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 0,5        |
|           | 7  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 0,5        |
|           | 8  | Dù phải hi sinh, phải trở về với cát bụi, dù cuộc sống có như thế nào, anh vẫn luôn nhớ về “em”, nhớ về những khoảnh khắc có ý nghĩa trong cuộc đời anh khi có “em” bên cạnh.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 0,5        |
|           | 9  | “Đất nước gian lao chưa bao giờ bình yên” vì những nguyên nhân:<br>– Vì chiến tranh, vì kẻ thù luôn gây chiến;<br>- Vì thiên tai bão lụt khắc nghiệt;<br>- Vì những khó khăn thử thách.....                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 1,0        |
|           | 10 | Suy nghĩ về hình ảnh người lính đang canh giữ biển đảo quê hương: Họ đang ngày đêm làm nhiệm vụ thiêng liêng cho Tổ Quốc. Họ hi sinh thầm lặng để canh giữ biển trời Tổ Quốc. Họ đối mặt với nhiều khó khăn, thử thách để giữ vững chủ quyền. Họ là những người lính kiên cường đối mặt với quân thù và bão tố. Họ có tình yêu lý tưởng và tình yêu đất nước, yêu Tổ Quốc thiết tha. Chúng ta cảm thông, chia sẻ, cảm phục, trân trọng, biết ơn những người lính biển.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 1,0        |
| <b>II</b> |    | <b>VIẾT</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>4,0</b> |
|           |    | <i>a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận văn học</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 0,25       |
|           |    | <i>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận.</i><br><b>Viết bài văn nghị luận phân tích và đánh giá nội dung và nghệ thuật bài thơ “Thơ tình của người lính biển” của Trần Đăng Khoa</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 0,5        |
|           |    | <i>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i><br>HV có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới thiệu được vấn đề cần bàn luận, nêu rõ lí do và quan điểm của bản thân, hệ thống luận điểm chặt chẽ, lập luận thuyết phục, sử dụng dẫn chứng thuyết phục.<br>Sau đây là một hướng gợi ý:<br>– Đảm bảo hình thức, cấu trúc của bài văn nghị luận.<br>– Xác định đúng vấn đề: phân tích và đánh giá nội dung và nghệ thuật bài thơ<br><b>1. Mở bài</b><br>Giới thiệu tác giả, tác phẩm, vấn đề nghị luận<br>Gợi ý:<br>Thơ viết về đề tài chiến tranh, có những bài thật xúc động neo giữ bền chặt trong lòng bao thế hệ. Đó là những cuộc chia tay của người đi bảo vệ Tổ quốc và người yêu ở lại. Tiêu biểu như “Chia tay trong đêm Hà Nội” của Nguyễn Đình Thi, “Cuộc chia ly màu đỏ” của Nguyễn Mỹ, “Hương thơm” của Phan Thị Thanh Nhàn...<br>Theo dòng cảm xúc đó, Trần Đăng Khoa có bài “Thơ tình người lính biển”. Đây cũng là cuộc chia tay đầy lưu luyến, đầy lãng mạn và cũng rất đỗi tự hào của người lính hải quân đi làm nhiệm vụ giữ biên | 2,5        |

hải thiêng liêng của Tổ quốc. Tình cảm này đại diện cho tình yêu của hậu phương tạo thêm sức mạnh cho người lính biển ra khơi đến với biển đảo xa xôi để bảo vệ lãnh hải của Tổ quốc.

## 2. Thân bài

(Đánh giá nội dung và nghệ thuật của bài thơ)

“Thơ tình của người lính biển” ra đời đã được nhiều thế hệ đón nhận. Và khi nhạc sĩ Hoàng Hiệp phổ nhạc đã nhanh chóng đi vào lòng người và trở thành bài ca đi cùng năm tháng.

Bài thơ thật bình dị, thật gần gũi. Cái bình dị, gần gũi được gói gọn trong tình yêu Tổ quốc thiêng liêng và tình yêu lứa đôi thủy chung của người lính biển. Câu thơ: “Biển một bên và em một bên...” được lặp lại như một điệp khúc trong năm khổ thơ của bài thơ. Nhịp điệu bài thơ khoan thai, dịu dặt tựa như những con sóng vỗ chao mạng thuyền. Nhưng được người lính lắng lại. Rồi tĩnh tâm để cân bằng hai đối trọng. Ta cùng thả hồn cùng tác giả, thì giai điệu câu thơ lại nghiêng về “Biển”. Thật vậy, nhạc sĩ Hoàng Hiệp đã nhận ra điều này. Ông đã đưa giai điệu “Biển một bên” tha thiết vút cao và “Em một bên” dịu xuống rồi ngân dài. Nhưng giai điệu câu thơ không vì thế mà mất cân bằng. Luôn tạo ra đối trọng tương hỗ nhau để con thuyền băng băng ra biển lớn. Phải chăng, giai điệu ấy đã thôi thúc người lính biển bao giờ cũng đặt tình yêu Tổ quốc trên hết. Câu thơ thật lãng mạng cũng thật trí tuệ. Biển, đấy là Tổ quốc. Em, đấy là tình yêu lứa đôi. Đại diện cho cái rộng lớn và cái nhỏ bé. Cái chung và cái riêng cùng vun đắp cho khát vọng niềm tin của người lính biển. Nhà thơ Tế Hanh trong bài tứ tuyệt “Sóng” cũng viết: “Biển một bên, em một bên”. Theo tôi, Tế Hanh chỉ dừng lại ở một vẻ nói lên tình yêu lứa đôi mặc dù vẫn có hình ảnh em và biển. Còn Trần Đăng Khoa thay dấu phẩy bằng liên từ “và” vừa tách bạch vừa liên thông giữa hai nhân vật biển và em đại diện cho hai tình yêu Tổ quốc và riêng tư luôn tương quan chia sẻ tạo ra sức mạnh và niềm tin của người lính trẻ. Tình cảm đó đã tạo thành câu thơ điệp lại năm lần trong năm khổ thơ dệt nên điểm nhấn cho bài thơ thật hay.

Bài thơ được khởi nguyên bằng ba từ thật đơn giản: “*Anh ra khơi*”. Đằng sau ba từ ấy lại đọng đầy tâm trạng của người lính biển. Mà mở đầu là hình ảnh cặp uyên ương chia tay nhau trên bến cảng. Một hình ảnh rất thực, khi đọc lên ai cũng hình dung ra được. Người lính biển rảo bước cùng người yêu của mình và ở đó anh nhận ra những vầng mây treo ngang trời như những cánh buồm trắng. Đây là những hình ảnh thân quen của người lính biển. Thật lạ quan khi người lính nhìn mây treo ngang trời như cánh buồm phiêu du, như thôi thúc anh tạm xa người yêu về cùng với biển đảo thân yêu. Giờ, trong khoảnh khắc, cái hạnh phúc thật dung dị, thật hiếm hoi, biển và em lại ngân lên. Đây là Tổ quốc thiêng liêng, là tình em chung thủy đan cài... Dấu

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  | <p>chấm lửng đặt sau câu thơ: “Biển một bên và em một bên...” tạo cho người đọc sự đồng cảm, sẻ chia của sự cách xa trong tình yêu đôi lứa và những tâm sự thiết tha chưa kịp nói hết. Tất cả vì nghĩa lớn, vì Tổ quốc thân yêu.</p> <p>Trong khoảnh khắc hạnh phúc lứa đôi, họ sánh bước bên nhau bên chân sóng, nơi bến cảng xôn xao, nhà thơ đã khắc họa tính cách của biển và em: “Biển ồn ào, em lại dịu êm”. Hai hình ảnh ngỡ như tương phản nhau. Không, trong cảnh huống này đây là sự tương thuộc. Bởi cả hai đã lắng sâu trong trái tim người lính biển.</p> <p>Bên chân sóng rì rào, người con gái buông câu nói diết da tình ái, rồi nén nỗi chia xa đầy luyến lưu của người ở lại. Rồi lặng lẽ mỉm cười, như lời động viên tha thiết của mình khi ngoài kia biển đang thôi thúc tinh thần và trách nhiệm làm trai. Để rồi người lính đi giữa cái chung và riêng trước phút chia tay mà hóa thân thành con tàu lướt sóng từ hai phía. Và trái tim lại ngân lên: “ Biển một bên và em một bên...”</p> <p>Trong khoảnh khắc ấy, người lính biển chợt nhận ra: “Ngày mai, ngày mai khi thành phố lên đèn/ Tàu anh buông neo dưới chùm sao xa lắc/Thăm thẳm nước trời nhưng anh không cô độc/Biển một bên và em một bên...” Hai từ “ngày mai” được viết liền nhau hai lần như sự khẳng định chắc chắn nơi anh sẽ đến để thực hiện nghĩa vụ cao quý của mình bằng tâm thế thật lạc quan. Và người đọc có thể hình dung, có thể định lượng được bằng cảm quan rằng, nơi anh đóng quân thật xa xôi, thật cách trở. Và không gian ấy được trải dài vô tận với thăm thẳm nước trời, với chùm sao xa lắc. Ở đó có thể là đảo chìm, đảo nổi, có thể anh đang cùng đồng đội trên tàu tuần tra... Trước biển trời bao la, con người được xem như nhỏ bé, đơn độc là điều dễ hiểu. Nhưng “anh không cô độc” bởi trong anh có tình yêu Tổ quốc, có đồng đội, có hậu phương, có hình bóng em nơi quê nhà...</p> <p>Xưa nay khi nói về biển, người ta thường nghĩ tới những hiểm họa. Nào kẻ thù đang rình rập xâm lấn, nào thiên tai, nhân tai, nào những bất trắc khôn lường... Vì lãnh hải thiêng liêng của Tổ quốc, đã có không ít chàng trai Việt ra đi không trở về, thi thể họ vùi chôn nơi đáy biển nghìn thu. Và biết bao ngôi mộ gió khắc khoải ru hồn: “ Đất nước gian nan chưa bao giờ bình yên/Bão táp chưa ngưng trong những vành tang trắng”. Nhưng không vì thế làm cho người thanh niên Việt Nam chùn bước. Theo tiếng gọi thiêng liêng của đất nước, họ sẵn sàng đi đến nơi đầu sóng ngọn gió để hoàn thành nghĩa vụ của mình một cách hiên ngang: “Anh đứng gác. Trời khuya. Đảo vắng”. Tác giả thật tài hoa khi dùng dấu chấm để ngắt nhịp câu thơ, tạo thành ba cụm câu, đã đem lại hiệu quả biểu cảm thật cao, tạo cho người đọc sự liên tưởng đến những vất vả, gian lao của người lính</p> |  |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |             |
|------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
|                  | <p>biển, nhưng cũng thật tự hào. Hình ảnh “Anh đứng gác.” đã hóa thân thành cột mốc kiên định chủ quyền lãnh hải, là biểu tượng của lòng yêu nước và sự kiêu hãnh của dân tộc Việt Nam.</p> <p>Từ thuở cha ông bằng thuyền nan dong buồm đi cắm mốc chủ quyền quốc gia trên biển. Các thế hệ của dân tộc ta luôn nối tiếp nhau vượt qua bao gian nan thử thách để giữ vững chủ quyền của dân tộc. Các anh luôn trung thành, luôn thủy chung với tình yêu đất nước, với tình yêu lứa đôi dẫu bao giả định, bao bắt bớ có thể xảy ra. Đó là tình yêu vĩnh hằng thiêng liêng của người lính biển: “<i>Vòm trời kia có thể sẽ không em/Không biển nữa. Chỉ mình anh với cỏ/Cho dù thế thì anh vẫn nhớ/Biển một bên và em một bên...</i>”</p> <p><b>3. Kết bài</b></p> <p>“<i>Thơ tình người lính biển</i>” là bài thơ với những hình ảnh ẩn tượng. Vừa sâu lắng, vừa mãnh liệt cùng với âm điệu lúc trầm lúc bổng, lúc nhanh lúc chậm. Tất cả cùng hòa điệu trong âm hưởng “Biển một bên và em một bên...” tạo ra sự lan tỏa sâu rộng về tình yêu Tổ quốc quện hòa cùng tình yêu lứa đôi lay thức trách nhiệm công dân trong lòng bao thế hệ.</p> <p>- <i>Diễn đạt rõ ràng, dùng từ đặt câu đúng nghĩa, đúng ngữ pháp, đúng chính tả.</i></p> <p>– <i>Có những sáng tạo về ý tưởng hoặc có sự độc đáo về diễn đạt.</i></p> |             |
|                  | <p>d. Chính tả, ngữ pháp</p> <p>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 0,25        |
|                  | <p>e. Sáng tạo: Bài viết có giọng điệu riêng; cách diễn đạt sáng tạo, văn phong trôi chảy.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 0,5         |
| <b>Tổng điểm</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <b>10.0</b> |

SỞ GD&amp;ĐT.....

TRƯỜNG.....

(Đề thi gồm có ... trang)

**ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II****Môn: NGỮ VĂN 10**

(Thời gian làm bài: 90 phút)

**Phần I. Đọc hiểu (6,0 điểm)****Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu nêu ở dưới:**

*Anh ngã xuống đường băng Tân Sơn Nhất  
 Nhưng Anh gượng đứng lên tì súng trên xác trực thăng  
 Và Anh chết trong khi đang đứng bắn  
 Máu Anh phun theo lửa đạn cầu vồng.*

*Chợt thấy anh giặc hoảng hốt xin hàng  
 Có thằng sụp dưới chân Anh tránh đạn  
 Bởi Anh chết rồi, nhưng lòng dũng cảm*

*Vẫn đứng hàng hoàng nổ súng tiến công.*

*Anh tên gì hồi Anh yêu quý  
Anh vẫn đứng lặng im như bức thành đồng  
Như đôi dép dưới chân Anh giẫm lên bao xác Mỹ  
Mà vẫn một màu bình dị, sáng trong*

*Không một tấm hình, không một dòng địa chỉ  
Anh chẳng để lại gì cho riêng Anh trước lúc lên đường  
Chỉ để lại cái dáng đứng Việt Nam tạc vào thế kỷ  
Anh là chiến sĩ Giải phóng quân.*

*Tên Anh đã thành tên đất nước  
Ôi anh Giải phóng quân!  
Từ dáng đứng của Anh giữa đường băng Tân Sơn Nhất  
Tổ quốc bay lên bát ngát mùa xuân*

3 - 1968

(*Dáng đứng Việt Nam*, Lê Anh Xuân, *Thơ người lính*, NXB Văn hoá dân tộc, Hà Nội 1997, tr.431)

**Lựa chọn đáp án đúng nhất:**

**Câu 1.** Phương thức biểu đạt chính của văn bản là phương thức nào?

- A. Tự sự
- B. Biểu cảm
- C. Nghị luận
- D. Miêu tả

**Câu 2.** Chủ đề của văn bản là gì?

- A. Vẻ đẹp người lính
- B. Nỗi buồn chiến tranh
- C. Tình yêu đôi lứa
- D. Khát vọng tự do

**Câu 3.** Hình tượng nhân vật trung tâm trong văn bản là ai?

- A. Anh giải phóng quân
- B. Người lính biển
- C. Cô thanh niên xung phong
- D. Anh bộ đội

**Câu 4.** Hình ảnh nào sau đây ca ngợi vẻ đẹp của anh giải phóng quân?

- A. Súng nổ tiến công
- B. Đang đứng bắn
- C. Bức thành đồng
- D. Đứng lặng im

**Câu 5.** Ngôn ngữ trong bài thơ có đặc điểm gì?

- A. Tính truyền cảm
- B. Tính cá thể

C. Tính hình tượng

D. Tất cả đều đúng

**Câu 6.** Tác dụng của biện pháp tu từ được sử dụng trong câu thơ: “Anh vẫn đứng lặng im như bức thành đồng”?

A. Làm nổi bật dáng đứng hiên ngang trước hòn tên mũi đạn của người chiến sĩ giải phóng quân.

B. Nổi bật tình yêu đất nước, sẵn sàng hi sinh bản thân để giữ gìn độc lập, tự do cho tổ quốc

C. Miêu tả dáng vẻ hiên ngang, bất khuất, kiên cường của anh giải phóng quân trước kẻ thù

D. Làm nổi bật tư thế hiên ngang và thái độ ngưỡn mộ, lòng khâm phục đối với người chiến sĩ

**Câu 7.** Anh/chị hiểu như thế nào về ý nghĩa hai câu thơ sau: “*Từ dáng đứng của anh trên đường băng Tân Sơn Nhất / Tổ quốc bay lên bát ngát mùa xuân*”

A. Từ dáng đứng hiên ngang của anh, tổ quốc ngập tràn hi vọng về sự đổi thay về một mùa xuân mới tốt đẹp.

B. Đó là dáng đứng hiên ngang, bất khuất, không khuất phục quân thù, sự hi sinh ấy đem lại độc lập tự do cho nhân dân

C. Từ dáng đứng của “anh” đã mở ra một chân trời mới tràn ngập niềm lạc quan, tin tưởng vào tương lai tươi đẹp của dân tộc Việt Nam.

D. Sự hi sinh của người lính đã tạo nên một mùa xuân tươi đẹp cho toàn thể dân tộc Việt Nam, đó là một sự hi sinh cao cả.

**Trả lời câu hỏi/ Thực hiện yêu cầu:**

**Câu 8.** “*Dáng đứng Việt Nam*” mang ý nghĩa biểu tượng nào?

**Câu 9.** Thông điệp nào có ý nghĩa nhất với anh/chị qua bài thơ?

**Câu 10.** Bài thơ đã gợi cho anh/chị tình cảm gì đối với sự hy sinh của người chiến sĩ Giải phóng quân? (Trình bày khoảng 5 đến 7 dòng).

**PHẦN II. VIẾT (4,0 điểm)**

Cảm nhận của anh/chị về hình ảnh người lính trong bài thơ “*Dáng đứng Việt Nam*” của Lê Anh Xuân

**HƯỚNG DẪN CHẤM**  
**ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II**  
**Môn: NGỮ VĂN**

| Phần     | Câu      | Nội dung        | Điểm       |
|----------|----------|-----------------|------------|
| <b>I</b> |          | <b>ĐỌC HIỂU</b> | <b>6,0</b> |
|          | <b>1</b> | B               | 0.5        |
|          | <b>2</b> | A               | 0.5        |
|          | <b>3</b> | A               | 0.5        |
|          | <b>4</b> | C               | 0.5        |
|          | <b>5</b> | D               | 0.5        |

|    |    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |            |
|----|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
|    |    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |            |
|    | 6  | D                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 0,5        |
|    | 7  | C                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 0,5        |
|    | 8  | “ <i>Dáng đứng Việt Nam</i> ” mang ý nghĩa biểu tượng về những con người hiên ngang, bất khuất, kiên cường, anh dũng trong chiến đấu.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 0,5        |
|    | 9  | Học sinh có thể trình bày một số thông điệp sau:<br>Thông điệp:<br>- Sống có trách nhiệm<br>- Sống có lí tưởng<br>- Trân trọng và biết ơn những thế hệ đi trước.<br>.....                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 1,0        |
|    | 10 | Học sinh có thể trình bày theo nhiều cách khác nhau nhưng phải làm nổi bật được vấn đề.<br>Bày tỏ được tình cảm chân thành, sâu sắc đối với sự hy sinh của người chiến sĩ (Cảm phục, thấu hiểu, biết ơn,...)<br>- Đề cao, ngợi ca tinh thần chiến đấu, sự hi sinh của anh chiến sĩ giải phóng quân<br>- Lòng biết ơn đối với sự hi sinh kiên cường của người chiến sĩ<br>- Thấu hiểu sự gian nan, vất vả, nguy hiểm mà người chiến sĩ phải trải qua một cách đầy dũng cảm, đầy hiên ngang<br>- Sự hi sinh ấy là tấm gương, phẩm chất cao đẹp khiến kẻ thù phải khâm phục, ngưỡng mộ.                                                                                                                                                                                                                               | 1,0        |
| II |    | <b>VIẾT</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <b>4,0</b> |
|    |    | <i>a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận văn học</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 0,25       |
|    |    | <i>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận.</i><br><b>Cảm nhận của anh/chị về hình ảnh người lính trong bài thơ “<i>Dáng đứng Việt Nam</i>” của Lê Anh Xuân</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 0,5        |
|    |    | <i>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i><br>HV có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới thiệu được vấn đề cần bàn luận, nêu rõ lí do và quan điểm của bản thân, hệ thống luận điểm chặt chẽ, lập luận thuyết phục, sử dụng dẫn chứng thuyết phục.<br>Sau đây là một hướng gợi ý:<br>– Đảm bảo hình thức, cấu trúc của bài văn nghị luận.<br>– Xác định đúng vấn đề: phân tích và đánh giá nội dung và nghệ thuật bài thơ<br>Gợi ý:<br>Trải qua bao đời chinh chiến giành lại độc lập chủ quyền cho dân tộc, ông cha ta đã trở thành một tấm bia anh hùng dân tộc cho muôn đời sau. Hiểu được nỗi vất vả khó nhọc của những người lính, nhiều nhà thơ đã sáng tác ra những tác phẩm để đời nhằm ca ngợi công lao cũng những vị anh hùng. Nổi bật là bài thơ “ <i>Dáng đứng Việt Nam</i> ” | 2,5        |

của tác giả Lê Anh Xuân.

“Dáng đứng Việt Nam” là một bài thơ điển hình cho đề tài người lính trong kháng chiến. Đề tài này cũng chính là khởi đầu cho nguồn cảm hứng thơ ca bất tận của bất kì nhà thơ yêu nước nào. Bài thơ giúp chúng ta như được trở về thời chiến đấu đầy đau thương mà oanh liệt, giúp chúng ta cảm nhận và thêm bao tự hào về tinh thần chiến đấu hi sinh anh dũng của các anh chiến sĩ oai hùng.

Bốn câu thơ đầu đã cho ta thấy được hình ảnh người chiến sĩ hiện lên thật oai phong, lừng lẫy:

*Anh ngã xuống đường băng Tân Sơn Nhứt  
Nhưng Anh gượng đứng lên tì súng trên xác trực thăng  
Và Anh chết trong khi đang đứng bắn  
Máu Anh phun theo lửa đạn cầu vồng.*

Mặc dù người chiến sĩ đã kiệt sức, ngã xuống vì chiến trường khốc liệt, vì bom rơi đạn nổ trên đường băng Tân Sơn Nhứt. Nhưng ý chí sắt đá và lòng yêu nước đã dìu người chiến sĩ vùng dậy bằng chút sức lực cuối cùng để tì súng trên xác trực thăng tiếp tục chiến đấu. Anh ra đi giữa cơn mưa lửa đạn. Từng tên địch ngã xuống là từng giọt máu anh rơi, anh đã đánh đổi cả mạng sống, gửi gắm cả tấm lòng vào nơi chiến trường với hi vọng đất nước được độc lập, con cháu được ấm no, hạnh phúc.

Chính sự ra đi anh hùng, khí thế lừng lẫy đó của anh đã làm giặc khiếp sợ:

*Chợt thấy anh, giặc hốt hoảng xin hàng  
Có thằng sụp xuống chân Anh tránh đạn  
Bởi Anh chết rồi nhưng lòng dũng cảm  
Vẫn đứng đàng hoàng nổ súng tiến công*

Giặc có mạnh đến đâu nhưng cũng phải đầu hàng trước ý chí bất diệt của chiến sĩ Việt Nam ta. Anh ra đi nhưng tâm hồn anh vẫn ở đó, tiếp thêm động lực cho những người bạn nơi chiến trường, tạo nỗi bàng hoàng cho quân giặc. Anh ra đi nhưng lòng dũng cảm vẫn ở đó làm nên tấm bia kiên cố cho đồng đội đội nổ súng tiến công. Anh ra đi nhưng những công lao của anh vẫn được ghi nhớ đến muôn đời. Tác giả Lê Anh xuân đã khắc họa thành công bức tượng đài người lính giải phóng quân khiên trung, bất khuất. Suốt mấy nghìn năm lịch sử, đất nước dù có đổi mới, phát triển đến đâu nhưng lịch sử vẫn sẽ nêu vang tên anh, nêu vang những người anh hùng thầm lặng. Những người anh hùng vất vả ngày đêm, hao tổn trí và sức lực để rồi ngã xuống anh dũng vì bảo vệ tổ quốc. Dầu lúc hi sinh họ chỉ để lại vòn vẹn một đôi dép nhưng đó cũng chính là sự phi thường, kiệt xuất của người lính được hiện thực hóa trong những điều bình dị, giản đơn. Bởi đâu phải những con người vĩ đại mới có thể làm nên những điều lớn lao mà từ những điều tưởng chừng đơn giản mới hình thành nên

|                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |             |
|------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
|                  | <p>con người vĩ đại. Dẫu ta không thể biết được tên tuổi những vị anh hùng đó nhưng họ vẫn mãi là bức tượng đài quý giá của dân tộc. Chính họ đã tạo dựng nên dáng đứng oai hùng của Việt Nam ta.</p> <p><i>Anh tên gì hồi Anh yêu quý</i><br/> <i>Anh vẫn đứng lặng im như bức thành đồng</i><br/> <i>Như đôi dép dưới chân Anh giẫm lên bao xác Mỹ</i><br/> <i>Mà vẫn một màu bình dị, sáng trong</i><br/> <i>Không một tấm hình, không một dòng địa chỉ</i><br/> <i>Anh chẳng để lại gì cho riêng Anh trước lúc lên đường</i></p> <p>Anh hi sinh cho tổ quốc mà không màng danh lợi. Những giọt mồ hôi, giọt máu anh đổ đã hòa chung với máu của biết bao chiến sĩ khác để kết tinh nên một màu cờ sắc thắm của Tổ quốc Việt Nam mến yêu. Sự hi sinh của anh đã tạo nên dáng đứng oai hùng, là mốc son chói lọi đánh dấu thời kì đổi mới của tổ quốc, thời kì tiến thời hòa bình, bắt đầu mùa xuân.</p> <p>Lê Anh Xuân đã khéo léo sử dụng ngôn ngữ mang tính hình tượng, tính cá thể hóa và tính truyền cảm cao làm khắc họa rõ nét và nổi bật hình bức tượng đài vững trãi với dáng đứng hùng vĩ muôn đời của người chiến sĩ Việt Nam khiên trung, anh dũng.</p> <p>- <i>Diễn đạt rõ ràng, dùng từ đặt câu đúng nghĩa, đúng ngữ pháp, đúng chính tả.</i><br/> - <i>Có những sáng tạo về ý tưởng hoặc có sự độc đáo về diễn đạt.</i></p> |             |
|                  | <p>d. Chính tả, ngữ pháp</p> <p>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 0,25        |
|                  | <p>e. Sáng tạo: Bài viết có giọng điệu riêng; cách diễn đạt sáng tạo, văn phong trôi chảy.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 0,5         |
| <b>Tổng điểm</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <b>10.0</b> |

SỞ GD&amp;ĐT.....

TRƯỜNG.....

(Đề thi gồm có ... trang)

**ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II****Môn: NGỮ VĂN 10**

(Thời gian làm bài: 90 phút)

**Phần I. Đọc hiểu (6,0 điểm)****Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu nêu ở dưới:***Đất nước**Của thơ ca**Của bốn mùa hoa nở**Đọc trang Kiều tưởng câu hát dân gian*

*Nghe xôn xao trong gió nội mây ngàn*

*Đất nước  
Của những dòng sông  
Gọi tên nghe mát rượi tâm hồn  
Ngọt lịm những giọng hò xứ sở  
Trong sáng như trời xanh, mượt mà như nhung lụa*

*Đất nước  
Của những người mẹ  
Mặc áo thay vai  
Hạt lúa củ khoai  
Bền bỉ nuôi con, nuôi chồng chiến đấu*

*Đất nước  
Của những người con gái con trai  
Đẹp như hoa hồng, cứng như sắt thép  
Xa nhau không hề rơi nước mắt  
Nước mắt để dành cho ngày gặp mặt.*

*(Chúng con chiến đấu cho Người sống mãi Việt Nam ơi!, Nam Hà, Trường Sơn –  
Đường khát vọng, NXB Chính trị quốc gia, 2009)*

**Lựa chọn đáp án đúng nhất:**

**Câu 1.** Văn bản được viết theo thể thơ nào?

- A. Tự do
- B. Ngũ ngôn
- C. Lục bát
- D. Bảy chữ

**Câu 2.** Văn bản viết về đề tài nào?

- A. Chiến tranh
- B. Đất nước
- C. Tình yêu
- D. Tự do

**Câu 3.** Cảm hứng chủ đạo của đoạn thơ?

- A. Hào hùng
- B. Ngợi ca
- C. Bi thương
- D. Tự hào

**Câu 4.** Tác giả dùng hình ảnh nào để nói về đất nước?

- A. Người nông dân
- B. Người chiến sĩ
- C. Những người mẹ
- D. Hạt lúa, củ khoai

**Câu 5.** Vẻ đẹp đất nước được cảm nhận ở phương diện nào?

- A. Truyền thống đấu tranh chống ngoại xâm
- B. Tinh thần chiến đấu dũng cảm
- C. Tinh thần đấu tranh chống ngoại xâm
- D. Tinh thần đấu tranh kiên cường bất khuất

**Câu 6.** Tác dụng của biện pháp tu từ so sánh trong câu thơ: “*Của những người con gái con trai/ Đẹp như hoa hồng, cứng như sắt thép*”?

- A. Làm nổi bật vẻ đẹp của tuổi trẻ Việt Nam: vừa đẹp, vừa anh dũng, kiên cường
- B. Nổi bật tình yêu đất nước của tuổi trẻ Việt Nam: hiên ngang, bất khuất, kiên cường.
- C. Lòng yêu nước của những con người Việt Nam, đáng khâm phục và ngưỡng mộ
- D. Thái độ ngưỡng mộ, lòng khâm phục đối với những con người Việt Nam trẻ tuổi

**Câu 7.** Các dòng thơ sau gợi ca ngợi phẩm chất nào của con người Việt Nam?

*Đất nước  
Của những người con gái con trai  
Đẹp như hoa hồng, cứng như sắt thép  
Xa nhau không hề rơi nước mắt  
Nước mắt để dành cho ngày gặp mặt.*

- A. Trung hậu, đảm đang.
- B. Phẩm chất hiên ngang, dũng cảm
- C. Tình yêu đất nước
- D. Phẩm chất kiên cường sáng ngời

**Trả lời câu hỏi/ Thực hiện yêu cầu:**

**Câu 8.** Tình cảm của tác giả đối với đất nước được thể hiện trong đoạn trích?

**Câu 9.** Nhận xét của anh/chị về hình ảnh người mẹ Việt Nam trong chiến tranh qua đoạn thơ: “*Đất nước/ Của những người mẹ/ Mặc áo thay vai/ Hạt lúa củ khoai/ Bền bỉ nuôi con, nuôi chồng chiến đấu*”.

**Câu 10.** Từ đoạn trích trên, hãy viết một đoạn văn (5-10 dòng), nêu suy nghĩ về trách nhiệm đối với quê hương, đất nước của mỗi công dân trong hoàn cảnh hiện tại.

**PHẦN II. VIẾT (4,0 điểm)**

Viết bài văn nghị luận đánh giá về nội dung, nghệ thuật đoạn trích trong phần Đọc- hiểu (trích *Chúng con chiến đấu cho Người sống mãi Việt Nam ơi!*, Nam Hà)

## HƯỚNG DẪN CHẤM ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II Môn: NGỮ VĂN

| Phần | Câu | Nội dung        | Điểm       |
|------|-----|-----------------|------------|
| I    |     | <b>ĐỌC HIỂU</b> | <b>6,0</b> |

|    |    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |            |
|----|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
|    | 1  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 0,5        |
|    | 2  | B                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 0,5        |
|    | 3  | D                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 0,5        |
|    | 4  | C                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 0,5        |
|    | 5  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 0,5        |
|    | 6  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 0,5        |
|    | 7  | D                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 0,5        |
|    | 8  | Tình cảm của tác giả đối với đất nước được thể hiện trong đoạn trích: tác giả đã thể hiện tình cảm yêu mến và niềm tự hào với non sông đất nước                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 0,5        |
|    | 9  | <p>- Người mẹ trong kháng chiến rất bình dị, cần cù, bền bỉ, chăm chỉ.</p> <p>- Tàn táo, hi sinh, chịu mọi vất vả cực nhọc. Đó là người mẹ hi sinh hết thảy cho gia đình.</p> <p>- Cao cả hơn, người mẹ ấy còn là một người mẹ anh hùng. Mẹ hi sinh những người thân yêu nhất của mình cho Tổ quốc.</p> <p>.-&gt; Mẹ là đại biểu cho người phụ nữ Việt Nam anh hùng, bất khuất, trung hậu, đảm đang.</p>                                                                                                                                                                                     | 1,0        |
|    | 10 | <p>Học sinh có thể trình bày theo nhiều cách khác nhau nhưng phải làm nổi bật được vấn đề.</p> <p>- Trước hết, mỗi công dân phải ý thức được trách nhiệm bảo vệ tổ quốc mình, lãnh thổ mình trong tình hình hiện nay.</p> <p>- Mỗi công dân phải nỗ lực hết mình học tập, phấn đấu để đem sức mình đóng góp làm giàu đất nước, đưa đất nước ngành càng phát triển phù hợp với xu thế phát triển của toàn cầu.</p>                                                                                                                                                                            | 1,0        |
| II |    | <b>VIẾT</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <b>4,0</b> |
|    |    | <i>a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận văn học</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 0,25       |
|    |    | <i>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận.</i><br><b>Viết bài văn nghị luận đánh giá về nội dung, nghệ thuật đoạn trích trong phần Đọc- hiểu (trích <i>Chúng con chiến đấu cho Người sống mãi Việt Nam ơi!</i>, Nam Hà)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 0,5        |
|    |    | <i>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i><br>HV có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới thiệu được vấn đề cần bàn luận, nêu rõ lí do và quan điểm của bản thân, hệ thống luận điểm chặt chẽ, lập luận thuyết phục, sử dụng dẫn chứng thuyết phục.<br>Sau đây là một hướng gợi ý:<br>– Đảm bảo hình thức, cấu trúc của bài văn nghị luận.<br>– Xác định đúng vấn đề: phân tích và đánh giá nội dung và nghệ thuật bài thơ<br>Gợi ý:<br>- Nhà thơ Nam Hà bắt đầu viết khúc tráng ca này khi cùng đồng đội hành quân trên đường Trường Sơn năm 1964. Nhà thơ kể rằng, | 2,5        |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |      |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
|  | <p>trên đường đi, cứ nghĩ đến việc quân ta đương đầu với giặc Mỹ, ông luôn tin tưởng cuộc chiến tranh có diễn ra khốc liệt đến đâu cuối cùng dân tộc ta cũng chiến thắng. Tên bài thơ, ý tưởng, nội dung từng đoạn thơ cứ dần hình thành, ông cũng đã viết được một vài đoạn... Cứ nghĩ vào chiến trường sẽ viết tiếp, nhưng đến Khu 6, đơn vị ông phải lao vào phát rẫy, trồng sắn, bắt đê kiếm cái ăn. Nhiều lần nhớ đến bài thơ, ông lại lấy ra làm nhưng vẫn không xong. Mãi đến năm 1966, khi đơn vị tham gia một trận đánh lớn ở Bắc Bình - Bình Thuận, thắng lợi giòn giã cùng sự hồn nhiên của những người bạn lính đã làm mạch thơ của ông tuôn chảy trở lại. Và trong vòng hai giờ đồng hồ, ông đã hoàn thành bài hùng ca ấy.</p> <p>- Từ đây, mở đầu cho mỗi khổ thơ, điệp khúc “<i>Đất nước...</i>” lại vang lên như bồi đắp thêm lòng tự hào về quê hương, xứ sở. Mảnh đất cong hình chữ S này đã ẩn chứa trong mình biết bao huyền sử, biết bao trầm tích văn hóa: “<i>Đất nước/Của thơ ca/Của bốn mùa hoa nở/Độc trang Kiều tưởng câu hát dân gian và Của những dòng sông/Nghe mát rượi tâm hồn/Ngọt lịm những giọng hò xứ sở</i>”. Nhưng đất nước ấy không chỉ có thơ ca mà còn có những trang sử “chói ngời sắc đỏ”, đã vượt qua biết bao bão giông của những thế lực ngoại bang. Hình ảnh bà mẹ tảo tần, nghèo khó “<i>Mặc áo thay vai/hạt lúa củ khoai/Bền bỉ nuôi con, nuôi chồng chiến đấu</i>” chính là biểu tượng cao cả cho khát vọng độc lập tự do ngàn đời của dân tộc.</p> <p>- Sau phút lắng lại cùng lịch sử văn hóa dân tộc, giọng thơ vút lên, trào dâng niềm tự hào và nhiệt huyết tuổi trẻ: <i>Đất nước/Của những người con gái, con trai/Đẹp như hoa hồng, cứng như sắt thép/Xa nhau không hề rơi nước mắt/Nước mắt để dành cho ngày gặp mặt...</i> Đọc những câu thơ này, tưởng như thấy lại những năm tháng hào hùng của thời chống Mỹ, với những chàng trai từ già làng quê, mái trường, người thân ra trận với quyết tâm vì một ngày đoàn viên. Những người lính ấy “sung sướng được làm người con đất nước”, khi ra trận “băng tới trước quân thù như triều như thác”, “trút hờn căm để làm nên những vinh quang bất diệt”...</p> <p>- Vượt qua sự khắc nghiệt của thời gian, “<i>Chúng con chiến đấu cho Người sống mãi Việt Nam ơi</i>” đã trở thành khúc tráng ca bất tử về tình yêu đất nước. Chiến tranh đã qua đi, nhưng mỗi khi nghe lại bài thơ này vẫn không khỏi xúc động, bởi để đem lại mùa xuân cho đất nước có biết bao người đi mãi không về!</p> <p>- <i>Diễn đạt rõ ràng, dùng từ đặt câu đúng nghĩa, đúng ngữ pháp, đúng chính tả.</i></p> <p>- <i>Có những sáng tạo về ý tưởng hoặc có sự độc đáo về diễn đạt.</i></p> |      |
|  | <p>d. Chính tả, ngữ pháp</p> <p>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 0,25 |
|  | <p>e. Sáng tạo: Bài viết có giọng điệu riêng; cách diễn đạt sáng tạo, văn</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 0,5  |

|                  |                  |             |
|------------------|------------------|-------------|
|                  | phong trôi chảy. |             |
| <b>Tổng điểm</b> |                  | <b>10.0</b> |

SỞ GD&amp;ĐT.....

**ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II****TRƯỜNG.....****Môn: NGỮ VĂN 10**

(Đề thi gồm có ... trang)

(Thời gian làm bài: 90 phút)

**Phần I. Đọc hiểu (6,0 điểm)****Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu nêu ở dưới:**

Dưới màu hoa như lửa cháy khát khao  
 Anh nắm tay em bước dọc con đường vắng  
 Chỉ có tiếng ve sôi chằng cho trưa hè yên tĩnh  
 Chẳng chịu cho lòng ta yên  
 Anh mãi mê về một màu mây xa  
 Về cánh bướm bay qua ô cửa nhỏ  
 Về cái vẻ thần kỳ của ngày xưa  
 Em hát một câu thơ cũ  
 Cái say mê một thời thiếu nữ  
 Mỗi mùa hoa đỏ về  
 Hoa như mưa rơi rơi  
 Cánh mỏng manh tan tác đỏ tươi  
 Như máu ứa một thời trai trẻ  
 Hoa như mưa rơi rơi  
 Như tháng ngày xưa ta đại khờ  
 Ta nhìn sâu vào mắt nhau  
 Mà thấy lòng đau xót  
 Trong câu thơ của em  
 Anh không có mặt  
 Câu thơ hát về một thời yêu đương tha thiết  
 Anh đâu buồn mà chỉ tiếc  
 Em không đi hết những ngày đắm say  
 Hoa cứ rơi ồn ào như tuổi trẻ  
 Không cho ai có thể lạnh tanh  
 Hoa đặt vào lòng chúng ta một vết đỏ  
 Như vết xước của trái tim  
 Sau bài hát rồi em lặng im  
 Cái lặng im rực màu hoa đỏ  
 Anh biết mình vô nghĩa đi bên em  
 Sau bài hát rồi em như thể  
 Em của thời hoa đỏ ngày xưa  
 Sau bài hát rồi anh cũng thế  
 Anh của thời trai trẻ ngày xưa.

(Màu hoa đỏ, Thanh Tùng, 100 bài thơ tình, NXB Hội Nhà văn, 2007, tr.201)

**Lựa chọn đáp án đúng nhất:**

**Câu 1.** Văn bản được viết theo thể thơ nào?

- A. Tự do
- B. Ngũ ngôn
- C. Lục bát
- D. Bảy chữ

**Câu 2.** Văn bản viết về đề tài gì?

- A. Chiến tranh
- B. Đất nước
- C. Tình yêu
- D. Tự do

**Câu 3.** Nhân vật trữ tình trong bài thơ là ai?

- A. Chàng trai
- B. Cô gái
- C. Tác giả
- D. Anh

**Câu 4.** Điệp khúc “Hoa như mưa rơi rơi” được nhắc lại mấy lần trong văn bản?

- A. Ba lần
- B. Bốn lần
- C. Năm lần
- D. Hai lần

**Câu 5.** Hình ảnh nào trở thành tâm điểm của cảm xúc, nỗi niềm day dứt khôn nguôi trong bài thơ?

- A. Màu hoa đỏ
- B. Hoa như mưa rơi rơi
- C. Tiếng ve kêu
- D. Bài hát

**Câu 6.** Dòng nào sau đây nêu **không đúng** về nội dung của đoạn thơ sau?

*Dưới màu hoa như lửa cháy khát khao  
Anh nắm tay em bước dọc con đường vắng  
Chỉ có tiếng ve sôi chẳng cho trưa hè yên tĩnh  
Chẳng chịu cho lòng ta yên*

- A. Hình ảnh của một bầu trời rực lửa với màu hoa, một màu lửa cháy như làm nền cho cái sự khát khao đang dồn nén trong lòng người trai ấy.
- B. Khung cảnh nên thơ với đôi tình nhân đang yêu nhau say mê, dưới ngày hè có hoa phượng đỏ bung nở và tiếng ve sôi
- C. Khung cảnh buồn man mác với con đường vắng ngập đầy hoa đỏ, nơi đôi tình nhân từng nắm tay nhau, khao khát và thề hẹn
- D. Tình yêu của hai người tựa như “một thời hoa đỏ” nóng rực và quyến rũ một góc trời, khiến trưa hè yên tĩnh cũng trở nên náo động

**Câu 7.** Dòng nào nói **không đúng** về tâm trạng của tác giả trong văn bản?

- A. Cay đắng
- B. Hạnh phúc

C. Đau khổ

D. Nuối tiếc

**Trả lời câu hỏi/ Thực hiện yêu cầu:****Câu 8.** Hình ảnh “màu hoa đỏ” trở đi trở lại, ngập tràn trong cả bài thơ mang ý nghĩa gì?**Câu 9.** Thông điệp ý nghĩa nhất với anh/chị qua văn bản?**Câu 10.** Cảm nhận của anh/chị về tình yêu của tác giả qua bài thơ?**PHẦN II. VIẾT (4,0 điểm)**Viết bài văn nghị luận đánh giá về nội dung, nghệ thuật bài thơ “*Màu hoa đỏ*” của nhà thơ Thanh Tùng

**HƯỚNG DẪN CHẤM**  
**ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II**  
**Môn: NGỮ VĂN**

| Phần     | Câu       | Nội dung                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Điểm       |
|----------|-----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>I</b> |           | <b>ĐỌC HIỂU</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>6,0</b> |
|          | <b>1</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 0,5        |
|          | <b>2</b>  | C                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 0,5        |
|          | <b>3</b>  | D                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 0,5        |
|          | <b>4</b>  | B                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 0,5        |
|          | <b>5</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 0,5        |
|          | <b>6</b>  | D                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 0,5        |
|          | <b>7</b>  | B                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 0,5        |
|          | <b>8</b>  | <b>Câu 8.</b> Hình ảnh “màu hoa đỏ” trở đi trở lại, ngập tràn trong cả bài thơ mang ý nghĩa gì?<br>A. Diễn tả tình yêu, rạo rực, say đắm và cả ồn ào                                                                                                                                                                                                                       | 0,5        |
|          | <b>9</b>  | Học sinh có thể trình bày theo nhiều cách khác nhau nhưng phải làm nổi bật được thông điệp của bài thơ.<br>Gợi ý:<br>- Tình yêu chính là sự hy sinh và độ lượng<br>- Hi sinh vì người mình yêu<br>- Tôn trọng những quyết định của người mình yêu<br>- Luôn mong cho người mình yêu được hạnh phúc                                                                         | 1,0        |
|          | <b>10</b> | Cảm nhận về tình yêu của tác giả qua bài thơ: Một tình yêu cao thượng, rộng lượng, không có bất cứ một sự dằn vặt, ghen tuông nào nơi chàng trai. Chàng trai đã đặt lòng mình vào người thiếu nữ ấy, chỉ tiếc rằng cuộc tình dang dở, không đi đến hết những ngày đắm say của yêu đương.<br><i>Học sinh có thể trình bày theo nhiều cách khác nhau, có lí giải hợp lí.</i> | 1,0        |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |            |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| II | <b>VIẾT</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <b>4,0</b> |
|    | <i>a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận văn học</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 0,25       |
|    | <i>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận.</i><br><b>Viết bài văn nghị luận đánh giá về nội dung, nghệ thuật bài thơ “Màu hoa đỏ” của nhà thơ Thanh Tùng</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 0,5        |
|    | <i>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i><br>HV có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới thiệu được vấn đề cần bàn luận, nêu rõ lí do và quan điểm của bản thân, hệ thống luận điểm chặt chẽ, lập luận thuyết phục, sử dụng dẫn chứng thuyết phục.<br>Sau đây là một hướng gợi ý:<br>– Đảm bảo hình thức, cấu trúc của bài văn nghị luận.<br>– Xác định đúng vấn đề: phân tích và đánh giá nội dung và nghệ thuật bài thơ<br>Gợi ý:<br>Ký ức luôn là chủ đề quen thuộc của văn chương khi mà tương lai chẳng ai rõ, còn hiện tại không phải lúc nào cũng dễ chịu. Và thế là người ta hồi tưởng những gì ở thời quá khứ để lại nhớ nhung, nhất là tình yêu đã đi qua cuộc đời; để được “sống” lại trong giây lát với những niềm vui, nỗi sầu. “Thời hoa đỏ” của nhà thơ Thanh Tùng có lẽ là một trong những bài thơ hoài niệm tình yêu hay nhất của thơ ca Việt Nam hiện đại, và bài thơ càng nổi tiếng hơn khi được nhạc sĩ Nguyễn Đình Bảng phổ nhạc thành bài hát cùng tên bất hủ.<br>Bốn câu thơ đầu, hình ảnh của một bầu trời rực lửa với màu hoa, một màu lửa cháy như làm nền cho cái sự khát khao đang dồn nén trong lòng người trai ấy. Tưởng như hạnh phúc đang đến bên họ: “Anh nắm tay em bước dọc con đường vắng”. Con đường vắng với cái nắm tay nhẹ nhàng nghe sao xao xuyến: chỉ có hai người thôi. Nhưng không đâu, “tiếng ve sôi chảnh cho trưa hè yên tĩnh” cũng đồng nghĩa với niềm yêu thương cũng chẳng để ta yên. Nỗi niềm khát khao cũng chẳng để ta yên: “ <i>Anh mãi mê về một màu mây xa/ Về cánh buồm bay qua ô cửa nhỏ/ Về cái vẻ thần kỳ của ngày xưa</i> ”.<br>“Màu mây xa” - một hình ảnh vừa thực vừa mơ. Cái thực hình như ở phía kia, trước mắt người trai ấy là màu mây trắng nhưng lại cũng như mơ như ảo trong kí ức xa xăm trở về. Một kí ức “về cánh buồm bay qua ô cửa nhỏ”, một kí ức đầy “vẻ thần kỳ của ngày xưa”. Đường như, người trai đang bồng bềnh ngoái nhìn về quá khứ. Và em: “ <i>Em hát một câu thơ cũ/ Cái say mê một thời thiếu nữ</i> ”.<br>Em cất lên tiếng hát cho một câu thơ cũ, câu thơ cũ đầy nhưng nó hiện về cái thời thiếu nữ em mê say, khao khát với đời, với cuộc sống, với tình yêu. Cái thời thiếu nữ ấy, rực cháy đam mê như màu hoa đỏ phượng vĩ đến mùa hè cháy bỏng: “ <i>Mỗi mùa hoa đỏ về/ Hoa như mưa rơi rơi/ Cánh mỏng manh tan tác đỏ tươi/ Như máu ứa một</i> | 2,5        |

*thời trai trẻ/ Hoa như mưa rơi rơi/ Như tháng ngày xưa ta đại khờ”.*

Ôi chao! Mỗi mùa hoa đỏ về, là mỗi mùa hè đến, là mỗi mùa phượng vĩ tan tác đỏ cái màu ấy, cái màu đỏ tươi như màu máu chảy trong thân thể người trai ấy, màu đỏ của niềm yêu thương tha thiết, mê đắm, màu đỏ của cuồng si của những năm tháng đại khờ. Những năm tháng của tuổi trẻ yêu đương: *“Hoa như mưa rơi rơi, hoa như mưa rơi rơi...”*.

Một dải lụa đỏ phủ quanh đôi lứa ấy, để rồi họ nhìn nhau, nhìn nhau trong cái khổ đau, chua xót: *“Ta nhìn sâu vào mắt nhau/ Mà thấy lòng đau xót/ Trong câu thơ của em/ Anh không có mặt/ Câu thơ hát về một thời yêu đương tha thiết/ Anh đâu buồn mà chỉ tiếc/ Em không đi hết những ngày đắm say”*.

*“Trong câu thơ của em, anh không có mặt”* - sự xót xa của người trai dường như trở nên thấm sâu hơn bởi câu thơ ấy viết về cái thời yêu đương tha thiết, viết về mối tình của người nữ đang bên anh nhưng lại đắm chìm về quá khứ, về nỗi yêu đương của tuổi trẻ, của người đã từng đi qua trái tim của nàng - người đó không phải là anh. Người trai ấy, đã yêu, mê đắm hiến dâng, nhưng, trái tim của nàng, vẫn trọn vẹn dành cho quá khứ. Có lẽ, nỗi dần vật, nỗi nhớ nhung, nỗi khát khao yêu này càng trở nên tang thương hơn gấp bội.

Nhưng, cao thượng biết bao, rộng lượng biết bao khi anh nói: *“Anh đâu buồn mà chỉ tiếc/ Em không đi hết những ngày đắm say”*. Không có bất cứ một sự dần vật, ghen tuông nào nơi anh. Anh đã đặt lòng mình vào người nữ ấy, tiếc rằng, cuộc tình em dang dở, không đi đến hết những ngày đắm say của yêu đương. Thật là nhân văn. Cái nhìn đầy nhân văn của một người trai dành cho tình yêu của mình. Tưởng như anh đang lắng đầu, thở dài trong nỗi tiếc thương thay cho em - người phụ nữ anh đã yêu đến thế. Ta chợt nhớ đến câu thơ nổi tiếng của “Mặt trời của thi ca Nga” Puskin: *“Cầu em được người tình như tôi đã yêu em”*. Có lẽ, chạm đến đỉnh cao của tình yêu chính là sự hy sinh và độ lượng của những người trai tràn lòng yêu như vậy. Lời buông lời như thủ thi, như nhả nhủ với người con gái anh yêu: *“Hoa cứ rơi ồn ào như tuổi trẻ/ Không cho ai có thể lạnh tanh/ Hoa đặt vào lòng chúng ta một vết đỏ/ Như vết xước của trái tim”*.

Hoa cứ rơi, bây giờ và ngày xưa. Cũng như cái sự hoa đã làm cho lòng chúng ta không thể lạnh, nghĩa là ta không thể không rung động, như tuổi trẻ chúng ta đã yêu, đã say đắm vậy. Và vô tình hoa đã để trong trái tim chúng ta một vết xước. Một vết xước không bao giờ mất đi - vết xước của tình yêu tuổi trẻ. Sự đồ lỗi rất dễ thương cho hoa của tác giả, chỉ đơn giản là để an ủi người con gái ấy mà thôi: *“Sau bài hát rồi em lặng im/ Cái lặng im rức màu hoa đỏ/ Anh biết mình vô nghĩa đi bên em”*.

Tiếng hát em ngừng. Mọi thứ dường như tĩnh lặng. Chỉ là cái thỉnh

|                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |             |
|------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
|                  | <p>lặng bên ngoài mà thôi. Bởi hồn em “rực màu hoa đỏ”, cảm xúc dâng tràn với biết bao kỷ niệm đẹp đẽ của quá khứ chợt sống lại trong em; những niềm yêu thương tha thiết, những đam mê say đắm, những nhớ nhung, khao khát... Mọi thứ ùa về và em đắm chìm nơi ấy... Và anh, anh biết mình vô nghĩa đi bên em. Thật trớ trêu cho một chữ Tình. Trái tim lặng, hẳn là người trai ấy? Bởi có nỗi đau nào hơn nỗi yêu vô vọng? Dù trái tim anh trọn đời dâng hiến - chỉ riêng em thôi - nhưng - anh vẫn chỉ là vô nghĩa với em. Nỗi đau tự rên xiết buốt lạnh trong tình yêu anh: “Sau bài hát rồi em như thể/ Em của thời hoa đỏ ngày xưa/ Sau bài hát rồi anh cũng thế/ Anh của thời trai trẻ ngày xưa”.</p> <p>Sau bài hát, anh đã thấy em, chính là người con gái của cái thời hoa đỏ ngày xưa ấy. Không phải của bây giờ - không phải của anh. Anh nói với nàng, nhưng là anh độc thoại. Chút an ủi mong manh “sau bài hát rồi anh cũng thế, anh của thời trai trẻ ngày xưa”. Và anh cũng muốn, anh là của thời trai trẻ đã qua. Với niềm yêu, niềm thương dạt dào, với những giấc mơ tuổi trẻ.</p> <p>Kết thúc bài thơ dù nhẹ nhàng, an ủi, nhưng dường như thấm đẫm nỗi bi thương của một cuộc tình dang dở. Sự luyến tiếc, xót xa của tình yêu đã đi qua và “vết xước”, dư âm ngọt ngào còn đọng lại. Đủ cho ta thấy, sự tinh tế, bao dung của tác giả lớn biết nhường nào? Hay rộng hơn, những tấm lòng trai trẻ ấy - niềm khát khao yêu mãnh liệt ấy - đã mãi mãi tồn tại vượt thời gian, không gian - cho những nốt nhạc tràn đầy yêu thương thi vị của tuổi trẻ sống mãi trong mỗi chúng ta.</p> <p>- Diễn đạt rõ ràng, dùng từ đặt câu đúng nghĩa, đúng ngữ pháp, đúng chính tả.</p> <p>– Có những sáng tạo về ý tưởng hoặc có sự độc đáo về diễn đạt.</p> |             |
|                  | <p>d. Chính tả, ngữ pháp</p> <p>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 0,25        |
|                  | <p>e. Sáng tạo: Bài viết có giọng điệu riêng; cách diễn đạt sáng tạo, văn phong trôi chảy.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 0,5         |
| <b>Tổng điểm</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>10.0</b> |

SỞ GD&amp;ĐT.....

TRƯỜNG.....

(Đề thi gồm có ... trang)

**ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II****Môn: NGỮ VĂN 10**

(Thời gian làm bài: 90 phút)

**Phần I. Đọc hiểu (6,0 điểm)****Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu nêu ở dưới:**

Máy bay cắt cánh trong mưa. Tiếng càn bánh xe gấp lại có vẻ mạnh hơn bình thường dội độ rung vào thân máy bay. Tôi tiếc là đã không nghe lời vợ. Đáng lý nên trả vé, dừng theo chuyến này. Ngày xấu, giờ xấu, thời tiết xấu.

Máy bay hẫng một cái như hụt bước. Tay vận complet ngồi bên cạnh tôi mặt nhợt đi, mắt nhắm nghiền, cặp môi run run. Tôi bấu chặt các ngón tay vào thành ghế. Con người tôi bé tí hìn treo trên vực sâu đang càn lúc càn lúc sâu thăm.

- Mây ngay ngoài, các bác kìa! - bà cụ ngồi ở ghế trong cùng, kê cửa sổ, thốt kêu lên.

Chiếc TU đã lấy được độ cao cần thiết, bắt đầu bay bằng. Hàng chữ điện "Cài thắt lưng an toàn" đã được tắt đi. Nhưng ngoài cửa sổ vẫn cuộn cuộn mây.

- Mây cận quá, bác nhỉ, với tay ra là với được - Bà cụ nói - Y thế cây lá ngoài vườn.

Tay vận complet nhấc mi mắt lên. Môi y mím chặt, vẻ căng thẳng đổi thành quàu quau.

- Vậy mà sao nhiều người họ khao là tàu bay trời cao được hơn mây bác nhỉ?

Tay nọ làm thỉnh.

- Chẳng biết đâu trời đâu đất thế này biết lối nào mà về bến, thưa các bác?

Không được trả lời, bà cụ chẳng dám hỏi han gì thêm. Bà ngồi im, ôm chặt trong lòng một chiếc làn mây. Hình vóc bé nhỏ, teo tóp của bà như chìm lấp vào thân ghế. Khi cô tiếp viên đẩy xe đưa bữa điểm tâm đến, bà không muốn nhận khay đồ ăn. Bà bảo com nước lạ kiểu chẳng đũa bát gì chẳng quen, mấy lại đã ăn no bụng hồi sớm, mấy lại cũng thực tình là già chẳng có lắm tiền. Cô gái ân cần giải thích để bà cụ yên tâm rằng giá của suất ăn này đã được tính gộp trong tiền vé.

- Thảo nào hai lượt tàu bay những triệu bạc - bà cụ nói - Vậy mà lúc biểu già tẩm vé các chú không quân cùng đơn vị với con trai già ngày nọ bảo là tốn có trăm ngàn. Các chú ấy cho già thì có, chứ còn tính ở quê đừng nói triệu với trăm ngàn, ngàn với trăm cũng khó.

Bà cụ hạ chiếc bàn gấp xuống xong không bày bữa ăn lên đấy. Tất cả các thứ hộp thứ gói trên khay bà dồn hết vào chiếc làn mây. Bà chẳng ăn chút gì. Lúc người ta mang đồ uống đến, bà cũng chỉ xin một cốc nước lọc. Bà hỏi cô tiếp viên:

- Đã sắp đến sông Bến Hải chưa con?

- Dạ thưa - Cô gái nhìn đồng hồ đeo tay - Còn chừng dăm phút nữa ạ. Nhưng thưa cụ vì chúng ta bay trên biển nên không ngang qua sông mà sẽ chỉ ngang qua vùng trời vĩ tuyến 17.

- Lát qua đây con bật đèn già cái cửa tròn này con nhé, cho thoáng.

- Ấy chết, mở thế nào được ạ. Cô gái bật cười.

Ngoài cửa sổ nắng loé lên, cánh máy bay lấp lánh, nhưng chỉ trong chốc lát. Trên rất cao này, trời vẫn còn mây. Người tôi nôn nao như ngồi trên đu quay. Chưa chuyến nào thấy mệt như chuyến này. Có lẽ vì con bão đang hoành hành ở miền trung nên không trung đầy rẫy ổ gà. Máy bay chòng chành, dôi lắc, bên thân và dưới sàn khe khẽ phát ra những tiếng rầm rầm như sắp rạn.

Tay vận complet xoè diêm châm thuốc. Là dân nghiện nhưng lúc này tôi thấy gai với khói. Lẽ ra y nên xuống phía dưới mà thả khí chứ chẳng nên phớt lờ hàng chữ "không hút thuốc" sáng nay trước mũi y như vậy, tôi sẽ uể oải thăm nghĩ, đây tờ báo lên mặt và nhắm mắt lại.

*Giấc ngủ thiu thiu chậm chậm trườn tới.*

- *Làm cái gì vậy? Hả! Cái bà già này!*

*Tôi giật bắn mình. Tôi bị giăng khỏi giấc ngủ không phải vì tiếng quát, tay ngồi cạnh tôi không quát to tiếng, chỉ nạt, nạt khẽ thôi, đủ nghe. Nhưng âm hưởng của nỗi hoảng hốt và sự cục cằn trong giọng y như tát vào mặt người ta. Thận trọng, tôi liếc nhìn. Khói thuốc và cặp vai to đùng của y che khuất cả bà cụ già, cả ô cửa sổ.*

- *Này, cô kia, cô nhân viên! - Y sang trọng đứng dậy mắng - Tới mà nhìn! Đây là hàng không hay là cái xô bếp? Là phi cơ hay là cái miếu thờ thế này, hả?*

- *Van bác... - Bà cụ sợ sệt - Bác ơi, van bác... Chẳng là, bác ạ, bữa nay giỗ thằng cả nhà tôi. Non ba chục năm rồi, bác ơi, tôi mới lên được đến miền cháu khuất.*

*Tay nó gằn như bước xéo lên đùi tôi, xấn ra lối đi. Bộ mặt hồng hào bừng bừng giận dữ và khinh miệt.*

*Bà cụ ngồi, lặng phất, lưng còng xuống, hai bàn tay chắp lại, gầy guộc. Trên chiếc bàn gấp bày đĩa hoa cúng, nải chuối xanh, mấy cái phẩm oản và ba cây nhang cắm trong chiếc cốc thủy tinh đựng gạo. Một bức ảnh ép trong tấm kính cỡ bàn tay để dựng vào thành cốc.*

*Cô tiếp viên vội đi tới. Cô đứng sững bên cạnh tôi. Không hề kêu lên, không thốt một lời, cô lặng nhìn.*

*Máy bay vươn mình nâng độ cao vượt qua trần mây. Sàn khoang dốc lên. Cái bàn thờ nhỏ bé bóng của bà cụ già hơi nghiêng đi. Tôi xoay người sang giữ lấy cái khung ảnh. Tấm ảnh được cắt ra từ một tờ báo, đã cũ xưa, nhưng người phi công trong ảnh còn rất trẻ.*

*Khói nhang nhả nhẹ nhẹ, bốc lên dịu dịu, mờ mờ trong bầu không khí lạnh lạnh của khoang máy bay. Những cây nhang trên trời thả tỏa hương thơm ngát. Ngoài cửa sổ đại dương khí quyển ngời sáng.*

*(Mây trắng còn bay, Bảo Ninh, Nguồn <https://kilopad.com/Tieu-thuyet-truyen-ngan-c197/doc-sach-truc-tuyen-may-trang-con-bay-b8820>)*

### **Lựa chọn đáp án đúng nhất:**

**Câu 1.** Văn bản được viết theo thể loại nào?

- A. Truyện ngắn
- B. Tiểu thuyết
- C. Nghị luận
- D. Thơ tự do

**Câu 2.** Xác định ngôi kể ?

- A. Ngôi thứ nhất
- B. Ngôi thứ ba
- C. Ngôi thứ hai
- D. Kết hợp ngôi thứ nhất và ngôi thứ 3

**Câu 3.** Văn bản viết về đề tài gì?

- A. Cuộc sống con người trong thời chiến
- B. Cuộc sống con người thời hậu chiến
- C. Nỗi buồn thời hậu chiến
- D. Ảnh hưởng của chiến tranh đến con người

**Câu 4.** Bà cụ yêu cầu cô tiếp viên điều gì khi đi qua vĩ tuyến 17?

- A. Thắp hương giúp cụ
- B. Thắt dây an toàn
- C. Xem giờ đồng hồ
- D. Mở cửa sổ máy bay

**Câu 5.** Dòng nào nói **đúng** về chủ đề của tác phẩm?

- A. Những ảnh hưởng của chiến tranh đến số phận, cuộc sống con người thời hậu chiến.
- B. Chiến tranh đã đem lại nhiều nỗi đau cho con người, lớn nhất là sự mất mát về người
- C. Nỗi đau của những người mẹ có con ra chiến trận, thời gian không thể nào chữa lành.
- D. Chiến tranh qua đi để lại cho con người quá nhiều vết thương mà không thể nào chữa lành được.

**Câu 6.** Bà cụ hỏi cô tiếp viên “*Đã sắp đến sông Bến Hải chưa con*”, đã hé lộ mục đích đi máy bay của cụ là gì?

- A. Đến thăm con trai
- B. Để xuống máy bay
- C. Để cất hành lí
- D. Chuẩn bị đồ ăn

**Câu 7.** Câu văn nào sau đây sử dụng biện pháp tu từ chêm xen?

- A. *Thảo nào hai lượt tàu bay những triệu bạc - bà cụ nói - Vậy mà lúc biểu già tám vé các chú không quân cùng đơn vị với con trai già ngày nọ bảo là tốn có trăm ngàn.*
- B. *Bà cụ ngồi, lặng phất, lưng còng xuống, hai bàn tay chấp lại, gầy guộc. Trên chiếc bàn gấp bày đĩa hoa cúng, nải chuối xanh, mấy cái phẩm oản và ba cây nhang cắm trong chiếc cốc thủy tinh đựng gạo*
- C. *Máy bay vươn mình nâng độ cao vượt qua trần mây. Sàn khoang dốc lên. Cái bàn thờ nhỏ bé bóng của bà cụ già hơi nghiêng đi*
- D. *Tôi giật bắn mình. Tôi bị giật khỏi giấc ngủ không phải vì tiếng quát, tay ngồi cạnh tôi không quát to tiếng, chỉ nạt, nạt khẽ thôi, đủ nghe*

**Trả lời câu hỏi/ Thực hiện yêu cầu:**

**Câu 8.** Ý nghĩa của hình ảnh biểu tượng: “*Tám ảnh được cắt ra từ một tờ báo, đã cũ xưa, nhưng người phi công trong ảnh còn rất trẻ.*”?

**Câu 9.** Ý nghĩa nhan đề “*Mây trắng còn bay*”?

**Câu 10.** Bài học có ý nghĩa nhất với anh/chị qua văn bản?

**PHẦN II. VIẾT (4,0 điểm)**

Viết bài văn nghị luận phân tích, đánh giá nhân vật bà cụ trong tác phẩm “Mây trắng còn bay” của Bảo Ninh.

**HƯỚNG DẪN CHẤM**  
**ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II**  
**Môn: NGỮ VĂN**

| Phần      | Câu       | Nội dung                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Điểm       |
|-----------|-----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>I</b>  |           | <b>ĐỌC HIỂU</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <b>6,0</b> |
|           | <b>1</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 0,5        |
|           | <b>2</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 0,5        |
|           | <b>3</b>  | B                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 0,5        |
|           | <b>4</b>  | D                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 0,5        |
|           | <b>5</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 0,5        |
|           | <b>6</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 0,5        |
|           | <b>7</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 0,5        |
|           | <b>8</b>  | Biểu tượng của tình mẫu tử cao đẹp và cũng là sự hy sinh của những bà mẹ Việt Nam anh hùng- hi sinh con mình vì Tổ quốc.                                                                                                                                                                                                                                                          | 0,5        |
|           | <b>9</b>  | .- “Mây trắng còn bay” cái tên lãng mạn như một bài thơ nhưng cái kết lại vỡ òa bi tráng.<br>- Mây trắng thì lúc nào chẳng ở trên bầu trời nhưng chữ “còn” lại mang cho con người ta một suy nghĩ khác. Có thể:<br>+ Mây trắng giống như tấm màn che giấu những kí ức đau buồn của bầu trời những năm chiến tranh.<br>+ Mây trắng trong tác phẩm như hình ảnh con trai của bà cụ. | 1,0        |
|           | <b>10</b> | Hs có thể chỉ ra nhiều bài học hoặc diễn đạt tương đương đều cho điểm tối đa.<br>Bài học(gợi ý)<br>Chiến tranh đi qua để lại nhiều mất mát đau thương mà không thể nào hàn gắn được. Chúng ta cần biết trân trọng quá khứ, ghi nhớ công ơn của những người đã hi sinh vì tổ quốc                                                                                                  | 1,0        |
| <b>II</b> |           | <b>VIẾT</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>4,0</b> |
|           |           | <i>a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận</i><br>Mở bài nêu được vấn đề, thân bài triển khai được vấn đề, kết bài khái quát được vấn đề                                                                                                                                                                                                                                                | 0,25       |
|           |           | <i>b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận:</i><br>Mối quan hệ giữa nhan đề và khía cạnh nội dung của truyện <i>Mây trắng còn bay</i><br><b>Hướng dẫn chấm:</b><br>- Học sinh xác định đúng vấn đề cần nghị luận: 0,25 điểm.<br>- Học sinh xác định chưa đúng vấn đề cần nghị luận: 0,0 điểm.                                                                                       | 0,25       |
|           |           | <i>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i><br>Học sinh có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần vận dụng tốt các thao tác lập luận, kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn                                                                                                                                                                                         | 2,0        |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |  |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  | <p>chúng. Dưới đây là một vài gợi ý cần hướng tới:</p> <p>a. Là một bà lão “<u>quê mùa</u>” được khắc họa</p> <p>* Gián tiếp:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Vẻ ngạc nhiên, của bà cụ khi lần đầu đi máy bay đối lập với tâm trạng của những hành khách khác</li> <li>- Khi chuyển bay gặp thời tiết xấu</li> <li>- Bình thản, ngạc nhiên ngắm nhìn mây</li> </ul> <p>=&gt; Do bà cụ chưa đi máy bay bao giờ nên cụ không biết thời tiết xấu ảnh hưởng đến sự an toàn của chuyến bay để mà lo sợ</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Khi nhìn thấy những đám mây:</li> </ul> <p>+ Lời nói</p> <p>“<i>thốt kêu lên</i>” một cách ngạc nhiên “<i>Mây ngay ngoài, các bác kìa!</i>”</p> <p>“<i>Vậy mà sao nhiều người họ kháo là tàu bay trời cao được hơn mây bác nhỉ?</i>”</p> <p>“<i>Chả biết đâu trời đâu đất thế này biết lối nào mà về bến, thưa các bác?</i>”</p> <p>+ Cách so sánh giản dị, thân thuộc với những người dân quê</p> <p>“<i>Mây cận quá, bác nhỉ, với tay ra là với được - Y thế cây lá ngoài vườn.</i>”</p> <p>+ Qua cái nhìn của nhân vật “tôi”: bà cụ lạc lõng giữa cuộc sống hiện đại: “<i>Bà ngồi im, ôm chặt trong lòng một chiếc làn mây. Hình vóc bé nhỏ, teo tóp của bà như chìm lấp vào thân ghế</i>”.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Trực tiếp: qua cuộc đối thoại với tiếp viên hàng không:</li> </ul> <p>+ Khi cô tiếp viên đẩy xe đưa bữa điểm tâm đến. <i>bà không muốn nhận khay đồ ăn. Bà bảo com nước lạ kiểu chẳng đũa bát gì chẳng quen, mấy lại đã ăn no bụng hồi sớm, mấy lại cũng thực tình là già chẳng có lắm tiền.</i></p> <p>+ Đề nghị cô tiếp viên mở cửa sổ máy bay: <i>Lát qua đấy con bật dùm già cái cửa tròn này con nhé, cho thoáng</i></p> <p>b. <u>Bà cụ- người mang trong mình vết thương chiến tranh</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Cuộc đối thoại với cô tiếp viên hàng không. Bà hỏi bao giờ đến sông Bến Hải</li> </ul> <p>Việc bà cụ hỏi cô tiếp viên <i>Đã sắp đến sông Bến Hải chưa con?</i> Hé lộ mục đích đi máy bay của cụ: đến thăm con.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Hành động của bà cụ:</li> </ul> <p>+ Lập một cái bàn thờ nhỏ trên máy bay.</p> <p>+ Dáng người cụ: <i>Bà cụ ngồi, lặng phất, lưng còng xuống, hai bàn tay chấp lại, gầy guộc.</i></p> <p>+ Khi bị những hành khách phàn nàn, bà cụ: <i>Van bác... - Bà cụ sợ sệt - Bác ơi, van bác... Chẳng là, bác ạ, bữa nay giỗ thằng cả nhà tôi. Non ba chục năm rồi, bác ơi, tôi mới lên được đến</i></p> |  |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |     |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
|  | <p><i>miền châu khuất.</i></p> <p>Sự đau đớn của người mẹ mất con</p> <p>chiến tranh qua đi để lại cho con người quá nhiều vết thương mà dù cho thời gian qua đi cũng không thể nào chữa lành được.</p> <p>- Hình ảnh biểu tượng: “Tấm ảnh được cắt ra từ một tờ báo, đã cũ xưa, nhưng người phi công trong ảnh còn rất trẻ.”</p> <p>+ “Tấm ảnh được cắt ra từ một tờ báo”: Con trai cụ- những phi công hy sinh vì tổ quốc được mọi người ngợi ca, ghi tạc công lao.</p> <p>+ “Người phi công còn rất trẻ”: biểu tượng cho một thế hệ trẻ, họ hiến dâng tuổi thanh xuân- phần đời đẹp nhất của mình cho Tổ quốc. Họ là những người hùng, những con người vĩ đại của một thời chiến tranh.</p> <p>+ Tờ báo “đã xưa cũ”: sự hy sinh ấy liệu bây giờ có ai còn nhớ. Bức ảnh là hình ảnh duy nhất của người con mà bà mẹ có được.</p> <p>+ Đó là biểu tượng của tình mẫu tử cao đẹp và cũng là sự hy sinh của những bà mẹ Việt Nam anh hùng- hy sinh con mình vì Tổ quốc</p> <p>+ Hiện thực nghiệt ngã: chiến tranh qua đi, hòa bình trở lại nhưng những vết thương mà nó để lại vẫn sẽ mãi ám ảnh con người</p> <p>+ Hiện thực: con người sống trong thời bình, chủ nghĩa cá nhân lên ngôi, họ quên đi những mất mát, hy sinh, quên đi chiến tranh gian khổ mà chỉ nghĩ cho cái lợi của bản thân</p> <p>* Đánh giá về nhân vật:</p> <p>Một người mẹ vĩ đại, mang trong mình nỗi đau mất con. Một người mẹ điển hình cho những người mẹ VN anh hùng</p> <p><b>Hướng dẫn chấm:</b></p> <p>- Phân tích đầy đủ, sâu sắc: 2,0 điểm.</p> <p>- Phân tích chưa đầy đủ hoặc chưa sâu: 1,0 điểm – 1,75 điểm.</p> <p>- Phân tích chung chung, sơ sài: 0,25 điểm – 0,75 điểm.</p> <p><b>Hướng dẫn chấm:</b></p> <p>- Phân tích đầy đủ, sâu sắc: 2,0 điểm.</p> <p>- Phân tích chưa đầy đủ hoặc chưa sâu: 1,0 điểm – 1,75 điểm.</p> <p>- Phân tích chung chung, sơ sài: 0,25 điểm – 0,75 điểm.</p> |     |
|  | <p>- Đánh giá chung:</p> <p>+ Nhan đề phù hợp, khó thay thế; góp phần làm nên giá trị, sức dẫn của truyện.</p> <p>+ Tài năng nghệ thuật và lòng nhân đạo của tác giả.</p> <p><b>Hướng dẫn chấm:</b></p> <p>- Trình bày được 2 ý: 0,5 điểm.</p> <p>- Trình bày được 1 ý: 0,25 điểm.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 0,5 |

|           |  |                                                                                                                                                                        |           |
|-----------|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
|           |  | <i>d. Chính tả, ngữ pháp</i><br>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.<br><b>Hướng dẫn chấm:</b> Không cho điểm nếu bài làm có quá nhiều lỗi chính tả, ngữ pháp. | 0,5       |
|           |  | <i>e. Sáng tạo:</i> Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ.                                                                            | 0,5       |
| I +<br>II |  |                                                                                                                                                                        | <b>10</b> |

SỞ GD&amp;ĐT.....

TRƯỜNG.....

(Đề thi gồm có ... trang)

ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II

Môn: NGỮ VĂN 10

(Thời gian làm bài: 90 phút)

**Phần I. Đọc hiểu (6,0 điểm)****Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu nêu ở dưới:**

Đời tôi, đi đây đó đã nhiều, nhưng lại rất hiếm dịp được thấy Hà Nội. Chỉ một lần thuở bé, rồi một lần hồi chiến tranh, và mấy năm sau này thêm đôi lần nữa. Thành thử, ở Hà Nội, ngoài hồ Hoàn Kiếm với cầu Long Biên, tôi chỉ đại khái biết một ngôi nhà là nhà ga Hàng Cỏ và một con đường là đường xe điện. Nhưng, mặc dù như vậy, mỗi khi nhắm mắt lại nhìn sâu vào những nẻo đường của ký ức, bao giờ tôi cũng thấy hiện lên, tuy rất đổi mơ hồ, bóng dáng của Hà Nội phố xá. Cái thành phố sâu thẳm, xa lạ, chẳng chút thân thuộc ấy, từ lâu lắm rồi đã lắng lắng ăn vào đời tôi như là một trong những miền đất thân yêu nhất, dấu rằng đây là một tình thân yêu tưởng như không đâu, một duyên nợ hầu như vô cớ. Không hẳn là một nỗi niềm mà chỉ là băng quơ một cảm giác, không thành một câu chuyện mà chỉ như là một nốt sầu còn vương lại của thời trai trẻ chiến tranh, một thời tuổi trẻ đã hoàn toàn mai một nhưng dư âm vọng suốt đời. Như tiếng mưa rơi. Như tiếng gió lùa. Như tiếng lá rụng. Mà không bao giờ quên.

Từ bấy tới nay, thời gian mất đi đã hai chục năm tròn. Hà Nội thuở đó với Hà Nội bây giờ có lẽ đã như là một trời một vực.

Ngày ấy, từ mặt trận Quảng Trị, tôi lái xe đưa chỉ huy sư đoàn ra họp Bộ tư lệnh đang đóng ở rìa thủ đô. Khi chúng tôi ra tới nơi, thành phố đang ngất trời bom đạn. Đây thực sự là cuộc đụng đầu sống mái, một trận quyết chiến vì lẽ mất còn. Giữa hướng cánh chung nước sôi lửa bỏng như thế, chẳng dám màng gì một chuyến về quê, tôi chỉ xin được rảo vào phố để rải non chục lá thư của anh em đồng đội người Hà Nội đã gửi gắm. Tôi muốn trao thư tận tay các gia đình, để có thể nhận được ngay hồi âm mang ngược vào đơn vị cho lính ta sướng. Lựa ngày Nô-en, cấp trên thuận cho tranh thủ. Hạn đến 0 giờ phải trở về trình diện.

Tôi vào thành phố, dưới mưa chiều. Mưa phùn mùa đông buồn bã. Mái nhà, lòng đường, vòm cây một màu thâm ướt. Xe cộ phóng rất nhanh, người đi bộ gấp bước. Mặc dù không biết phố nào vào với phố nào, lại ôm trong mình những chín lá thư, nhưng thoát đầu tôi nghĩ không việc gì phải lo. Chỉ cần hỏi tới một địa chỉ, rồi từ đây lần lượt nhờ người ở địa chỉ trước đưa mình đến địa chỉ sau. Không dè, rút cuộc, cả

chín lá thư tôi đều phải lùa vào phòng qua khe cửa. Ngày hôm ấy, dường như cả Hà Nội đã khoá trái cửa, bỏ nhà đầy mà đi.

Xong được lá thư chót, trời đã tối sầm. Phở dài vắng ngắt ngâm mình trong mưa, tù mù những vùng đèn đường. Tôi hỏi được về Vọng. Một anh dân phòng diện ủng, vận áo tơ bạt, tận tình dẫn tôi đi một đoạn khá xa đường. Đến ngã ba nọ, trước khi chia tay, anh chỉ xuống cặp ray đường tàu điện chạy sát vỉa hè và bảo tôi cứ bám theo đó mà đi là đến.

Sup mũ cối xuống, dựng cổ áo lên, tôi lặn sâu vào trong màn mưa phùn mờ mỏng dưới trời đêm lạnh buốt. Hai vệt ray loáng ướt, chẳng khác nào một lối mòn độc đạo xuyên qua rừng rậm nhà cửa tối đen. Thành phố chiến tranh như bên bờ vực, hun hút hoang vắng. Tôi cảm cúi bước, thui thủi, tê dại. Thăm thẳm nối nhau những chặng đường khuya không ánh sáng đèn, không một bóng bộ hành, không bóng một hàng quán. Hơi thở lạnh ngắt của đêm mưa ngấm vào tận cái dạ dày tôi trống rỗng. Các khớp xương cóng nhức cứng đờ như đang rời cả ra và rơi rụng. Con sốt âm ỉ từ chiến trường dâng lên dọc sống lưng, tôi sờn gai ốc, và không ngớt rung mình. Đầu óc chậm chạp chung chiêng, đầu gối những muốn khuỵu xuống. Đi chưa được mấy đường, tôi đã bắt đầu đếm bước. Màn đêm ướt át như đông lại. Không nhìn thấy gì trước mắt, suýt nữa thì tôi đã xô người tới va mặt vào một cái đầu tàu điện đen ngòm đậu chết cứng giữa lòng đường.

Chuyện choạng, tôi rẽ lên vỉa hè, rồi lao đảo tấp vào dưới mái hiên một ngôi nhà. Răng va lập cập trong miệng, tôi tựa lưng vào cánh cửa đóng chặt, rồi từ từ trượt người xuống, ngồi phệt lên cái bậc tam cấp ướt đầm hơi mưa và lạnh như một cây nước đá. Rét mướt buốt tim, tôi rên hừ hừ và rồi cũng không rên nổi nữa. Cũng không sao ghìm lại được cơn run, cứ run bắn lên, run cầm cập. Thân nhiệt của mình lúc này có lẽ chỉ còn bằng với người đang gác ngoài, cái đầu đã tê cóng của tôi lơ đãng nghĩ, không khéo mà khốn đến nơi rồi, không khéo mà là một cơn ác tính. Những người bị sốt rét ác tính nằm chết trên võng giữa rừng sâu, còn mình thì chết ngồi, chắc thế, và sẽ hoá thành tảng đá co ro trước cửa nhà người ta.

Trên đầu tôi, mái tôn rách nát run bần bật. Dưới vẫn mưa gió. Gió phả mưa vào tận thêm. Đã ướt lại ướt thêm một lượt nữa, tôi thở hắt, mặt mày xây xâm. Biết là cần phải dốc toàn lực bình sinh mà đứng dậy và bước đi, song hết rồi, nghị lực đã té bại. Sinh lực xuống nhanh như mực nước trong một cái bình bị đập vỡ đáy, sự sống trong tôi xoay tròn một vòng và từ từ, lặng lẽ lật nghiêng. Đúng khi đó, sau lưng tôi, cửa kẹt mở. Tôi nghe thấy nhưng mà không ý thức được tiếng động ấy. Con choáng ngất gần như là một nỗi yếu mềm, một sự buông lơi, như thể một tiếng thở phào, nhẹ nhàng ru tôi ra khỏi tôi...

(Trích *Khắc dấu mạn thuyền*, Bảo Ninh, Nguồn <https://kilopad.com/Tieu-thuyet-truyen-ngan-c197/doc-sach-truc-tuyen-khac-dau-man-thuyen-b9317>)

**Lựa chọn đáp án đúng nhất:**

**Câu 1.** Xác định ngôi kể của truyện.

- A. Ngôi thứ nhất
- B. Ngôi thứ hai
- C. Ngôi thứ ba

D. Kết hợp ngôi thứ nhất và ngôi thứ ba

**Câu 2.** Tác giả chọn điểm nhìn nào?

- A. Từ nhân vật tôi
- B. Từ anh dân phòng
- C. Từ cô gái Hà Nội
- D. Từ một người giấu mình

**Câu 3.** Nhân vật *tôi* là ai?

- A. Một người chiến sĩ
- B. Một người Hà Nội
- C. Một người dẫn đường
- D. Một người lao công

**Câu 4.** Trong đoạn trích, bức tranh Hà Nội được miêu tả vào thời gian nào?

- A. Một chiều thu
- B. Một chiều đông
- C. Một chiều xuân
- D. Một chiều hè

**Câu 5.** Vì sao người lính bị ốm và thiếp đi trên hè phố?

- A. Tuy đi đây đi đó nhiều, nhưng anh lính rất hiếm khi tới Hà Nội.
- B. Anh muốn trao tận tay thư cho gia đình đồng đội của mình
- C. Nhận nhiệm vụ lái xe đưa chỉ huy sư đoàn ra họp ở thủ đô.
- D. Anh đội mưa, chịu cái rét lạnh buốt của mùa đông để đưa thư.

**Câu 6.** Câu văn nào sau đây sử dụng biện pháp tu từ chêm xen?

- A. *Trên đầu tôi, mái tôn rách nát run bần bật. Dưới vẫn mưa gió. Gió phả mưa vào tận thêm*
- B. *Thành phố chiến tranh như bên bờ vực, hun hút hoang vắng. Tôi cảm cúi bước, thui thui, tê dại*
- C. *Chuyện choạng, tôi rẽ lên vỉa hè, rồi lao đảo tấp vào dưới mái hiên một ngôi nhà.*
- D. *Hai vệt ray loáng ướt, chẳng khác nào một lối mòn độc đạo xuyên qua rừng rậm nhà cửa tối đen*

**Câu 7.** Dòng nào nêu **đúng** cảm nhận về khung cảnh Hà Nội trong câu văn sau: “Thành phố, dưới mưa chiều. Mưa phùn mùa đông buồn bã. Mái nhà, lòng đường, vòm cây một màu thấm ướt. Xe cộ phóng rất nhanh, người đi bộ gấp bước.”?

- A. Khung cảnh tĩnh lặng, đượm buồn, người đi vội vã
- B. Khung cảnh đẹp, lãng mạn, phố xá tấp nập.
- C. Bức tranh Hà Nội vào buổi chiều nên thơ, lãng mạn
- D. Khung cảnh gợi sự buồn, cô đơn, con người vội vã, gấp gáp.

**Trả lời câu hỏi/ Thực hiện yêu cầu:**

**Câu 8.** Trong đoạn trích trên, Bảo Ninh đã xây dựng tình huống truyện như thế nào?

**Câu 9.** Cảm nhận của anh/chị về vẻ đẹp của người lính lái xe trong đoạn trích trên?

**Câu 10.** Viết đoạn văn (khoảng 5 – 7 câu) nêu suy nghĩ của anh/chị về ý nghĩa sự hi sinh thầm lặng trong cuộc sống.

**PHẦN II. VIẾT (4,0 điểm)**

Viết bài văn nghị luận phân tích và đánh giá nội dung đoạn trích ở phần đọc hiểu (trích *Khắc dấu mạn thuyền*, Bảo Ninh).

**HƯỚNG DẪN CHẤM**  
**ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II**  
**Môn: NGỮ VĂN**

| Phần     | Câu       | Nội dung                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Điểm       |
|----------|-----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>I</b> |           | <b>ĐỌC HIỂU</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <b>6,0</b> |
|          | <b>1</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 0.5        |
|          | <b>2</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 0.5        |
|          | <b>3</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 0.5        |
|          | <b>4</b>  | B                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 0.5        |
|          | <b>5</b>  | C                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 0.5        |
|          | <b>6</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 0.5        |
|          | <b>7</b>  | D                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 0.5        |
|          | <b>8</b>  | Tình huống truyện: Người lính nhận nhiệm vụ đi đưa thư, trên đường đi thì trời mưa phùn, đêm lạnh buốt, anh lính bị ốm và rồi thiếp đi trên hè phố.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 0.5        |
|          | <b>9</b>  | Anh là người lính nhiệt tình, biết hy sinh lợi ích cá nhân vì đồng đội: + Có cơ hội về Hà Nội nhưng anh không về thăm quê, chỉ xin được “rào vào phố để rải non chục lá thư của anh em đồng đội người Hà Nội đã gửi gắm”.<br>+ Dù không biết đường đi Hà Nội, cầm trên tay chín lá thư, nhưng nhờ sự nhiệt tình, anh không lo nghĩ nhiều, ung dung, vui vẻ bước đi.<br>+ Anh đội mưa, chịu cái rét lạnh buốt của mùa đông để đưa thư. Cuối cùng anh bị sốt, ngất ngay trên đường đi.                                                                                                                                                                   | 1,0        |
|          | <b>10</b> | HS bày tỏ suy nghĩ về ý nghĩa của sự độ lượng bằng đoạn văn 5 – 7 câu:<br>- Sự hi sinh thầm lặng trong cuộc sống: những hành động, những con người dũng cảm, sẵn sàng giúp đỡ người khác từ những hành động nhỏ nhất với tình yêu thương chân thành và cũng là những con người luôn có ý thức vươn lên xây dựng một xã hội tốt đẹp.<br>- Ý nghĩa của sự hy sinh thầm lặng<br>+ Người được chăm sóc sẽ cảm thấy được an ủi, đùm bọc, quan tâm, chia sẻ với mình cũng thật ấm lòng, là động lực giúp họ vượt qua khó khăn, nghịch cảnh.<br>– Người chấp nhận hy sinh cũng cảm thấy hạnh phúc vì sự cho đi đã làm cho người khác hạnh phúc và tốt đẹp hơn | 1,0        |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |            |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| II | <b>VIẾT</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <b>4,0</b> |
|    | <i>a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận văn học</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 0,25       |
|    | <i>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận.</i><br><b>Viết bài văn nghị luận phân tích và đánh giá nội dung đoạn trích ở phần đọc hiểu (trích <i>Khắc dấu mận thuyền</i>, Bảo Ninh).</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 0,5        |
|    | <i>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i><br>HV có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới thiệu được vấn đề cần bàn luận, nêu rõ lí do và quan điểm của bản thân, hệ thống luận điểm chặt chẽ, lập luận thuyết phục, sử dụng dẫn chứng thuyết phục.<br>Sau đây là một hướng gợi ý:<br>– Đảm bảo hình thức, cấu trúc của bài văn nghị luận.<br>– Xác định đúng vấn đề: Phân tích và đánh giá nội dung và nghệ thuật của đoạn trích.<br><b>1. Mở bài</b><br>Giới thiệu khái quát đoạn trích đọc hiểu.<br><b>2. Thân bài</b><br>Lần lượt trình bày các luận điểm. Sử dụng lí lẽ và dẫn chứng để làm rõ luận điểm:<br><b>* Tóm tắt đoạn trích.</b><br>Truyện kể về nhân vật tôi, anh đã đi đây đi đó rất nhiều, nhưng lại rất hiếm dịp thấy Hà Nội. Có một chuyến đi khiến anh nhớ mãi kỉ ức về Hà Nội. Ngày ấy, từ mặt trận Quảng Trị, anh đưa cán bộ ra thủ đô công tác, tiễn anh vào thành phố chuyển mấy bức thư đồng đội anh gửi về cho tay gia đình. Tuy không biết đường đi, lang thang dưới mưa chiều, anh chuyển xong được lá thư chót, trời đã tối sầm. Cái lạnh buốt của mùa đông với cơn mưa phùn bất chợt khiến cơn sốt của anh trở lại, anh ngắt đi.<br><b>* Phân tích, đánh giá nội dung đoạn trích</b><br><b>* Bức tranh Hà Nội</b><br>- Thời gian: Một chiều đông.<br>- Không gian: Trời Hà Nội mưa phùn, đường xá vắng lặng<br>+ “Thành phố, dưới mưa chiều. Mưa phùn mùa đông buồn bã. Mái nhà, lòng đường, vòm cây một màu thăm ướt. Xe cộ phóng rất nhanh, người đi bộ gấp bước.”<br>+ “Hà Nội im ắng, vắng lặng đến vậy, dường như cả Hà Nội đã khóa trái cửa, bỏ nhà đấy mà đi.”<br>=> Khung cảnh gợi sự buồn, cơ đơn, con người vội vã, gấp gáp<br><b>* Hình ảnh người lính</b><br>- Hoàn cảnh:<br>+ Là người lính ở mặt trận Quảng Trị, nhận nhiệm vụ lái xe đưa chỉ huy sư đoàn ra họp Bộ tư lệnh đang đóng ở rìa thủ đô.<br>+ Tuy đi đây đi đó nhiều, nhưng anh lính rất hiếm khi tới Hà Nội. | 2.5        |

|                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |             |
|------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
|                  | <p>+ Nhận nhiệm vụ đi đưa thư, trên đường đi thì trời mưa phùn, đêm lạnh buốt =&gt; Anh lính bị ốm và rồi thiếp đi trên hè phố.</p> <p>- Anh là người lính nhiệt tình, biết hy sinh lợi ích cá nhân vì đồng đội</p> <p>+ Có cơ hội về Hà Nội nhưng anh không về thăm quê, chỉ xin được “rào vào phố để rải non chục lá thư của anh em đồng đội người Hà Nội đã gửi gắm”.</p> <p>+ Anh muốn trao tận tay thư cho gia đình đồng đội của mình “ Tôi muốn trao thư tận tay các gia đình để có thể nhận được ngay thư hồi âm mang ngược vào đơn vị cho lính ta sướng”.</p> <p>+ Dù không biết đường đi Hà Nội, cầm trên tay chín lá thư, nhưng nhờ sự nhiệt tình, anh không lo nghĩ nhiều, ung dung, vui vẻ bước đi.</p> <p>+ Anh đội mưa, chịu cái rét lạnh buốt của mùa đông để đưa thư. Cuối cùng anh bị sốt, ngất ngay trên đường đi.</p> <p><b>* Nhận xét , đánh giá về nghệ thuật của đoạn trích</b></p> <p>- Điểm nhìn trần thuật mang tính chân thực, gần gũi.</p> <p>- Đặt nhân vật vào tình huống truyện éo le bộc lộ rõ cá tính và phẩm chất của nhân vật đồng thời thể hiện sự khéo léo của tác giả.</p> <p>- Lối quan sát tinh tế, nhạy cảm về bức tranh, con người Hà Nội.</p> <p>- Truyện giàu chất thơ.</p> <p><b>*Nêu cảm nghĩ về thông điệp mà tác giả gửi gắm qua nhân vật trong cuộc sống hôm nay:</b></p> <p>Trong cuộc sống, chúng ta cần vượt lên trên những suy nghĩ ích kỉ, tầm thường để hướng tới sự, nhiệt tình thậm chí là hi sinh thầm lặng. Chính thái độ nhiệt tình, hi sinh thầm lặng của chúng ta sẽ khiến cho những người người mắc sai lầm tự thấy xấu hổ và quay đầu sửa chữa.</p> <p><b>3. Kết bài</b></p> <p>Đánh giá chung về đoạn trích và nêu cảm nghĩ của bản thân.</p> <p>- <i>Diễn đạt rõ ràng, dùng từ đặt câu đúng nghĩa, đúng ngữ pháp, đúng chính tả.</i></p> <p>- <i>Có những sáng tạo về ý tưởng hoặc có sự độc đáo về diễn đạt.</i></p> |             |
|                  | <p>d. Chính tả, ngữ pháp</p> <p>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 0,25        |
|                  | <p>e. Sáng tạo: Bài viết có giọng điệu riêng; cách diễn đạt sáng tạo, văn phong trôi chảy.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 0,5         |
| <b>Tổng điểm</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <b>10.0</b> |

**Phần I. Đọc hiểu (6,0 điểm)****Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu nêu ở dưới:**

[...]

Giờ này là giờ họ làm cơm. Trong thấy họ tấp nập làm lưng, Sinh lại nghĩ đến cái bếp nhà mình bây giờ vẫn còn tro lạnh, chàng lại lo không biết vợ đi từ sáng đến giờ sao mãi không thấy về, mà về không biết có đem cái gì không, hay lại chỉ một mối thất vọng như nhiều lần...

Nghĩ đến, Sinh lại đem lòng thương, thương người đàn bà xưa nay vẫn quen thói dài điểm phong lưu, mà bây giờ phải chịu khổ vì chàng... Hai bên gặp gỡ nhau trong một tiệc rượu dưới xóm cô đầu. Hồi ấy, chàng còn là một người có việc làm, còn là một người có tiền. Quen biết nhau, rồi yêu mến nhau, chàng đã chẳng quản sự ngăn trở của nhà lấy nàng về. Đôi vợ chồng đã cùng nhau sống những ngày sung sướng, ái ân, những ngày còn để lại trong trí chàng một kỷ niệm êm đềm, mà mỗi khi nghĩ tới, chàng không khỏi bồi hồi. Rồi sự nghèo nàn đến, đem theo những cái nhọc nhằn, khổ sở, đem theo những ngày đói rét.

Tuy vậy, sự khổ sở chàng nhận thấy không làm cho vợ chàng bớt tình yêu đối với chàng. Cũng vẫn nồng nàn, đầm thắm như xưa, cái ái tình của đôi bên chỉ có thêm màu cay đắng vì xót thương nhau.

Cái hình ảnh một thân thể yếu đuối, mảnh giẻ in trên nền trời sáng buổi sớm mai lại thoáng hiện ra trước mắt Sinh. Chàng nhớ lại cái thất vọng không vay được tiền, đôi con mắt buồn rầu, đắm đuối nhìn chàng như ngụ biết bao nhiêu âu yếm, bao nhiêu hy sinh.

Một cơn gió đến làm cho Sinh thấy lạnh buốt tới xương. Chàng thấy đói, một sự đói vô cùng như trong đời chàng chưa thấy bao giờ. Đói như cào ruột, làm người chàng mệt lả đi, mắt hoa lên, trong vật gì cũng lơ mơ như lay động.

Khi còn đủ ăn, đủ mặc, chàng không hề để ý đến cái đói, không bao giờ nghĩ đến. Bây giờ chàng mới được hiểu biết cái đói như thế nào. Chàng rùng mình khi nghĩ đến trước cái mãnh liệt của sự đói, chàng cảm thấy sự cản dưng của thân thể tràn áp được hết cả những lệ luật của tinh thần.

Mùi xào nấu đồ ăn ở dưới sân nhà đưa lên làm cho chàng khó chịu vô cùng. Sinh cúi đầu trên bao lon nhìn xuống xem họ làm bữa cơm chiều. Các thức ăn tuy tầm thường, nhưng Sinh lấy làm lạ rằng chàng chưa bao giờ thèm muốn những cái đó như chàng thèm muốn bây giờ. Mấy miếng đậu vàng trong chảo mỡ phồng dãn trên ngọn lửa, mấy con cá rán bắt đầu cong lại làm cho chàng ao ước đến rung động cả người...

Không bao giờ chàng thèm muốn như bây giờ cái miếng ăn kia.

Trước kia, khi nghe chuyện người ta tranh giành nhau vì miếng ăn, chàng vẫn mỉm cười khinh bỉ. Chàng cho rằng miếng ăn là một sự không đáng kể, chỉ có cái thanh cao trong sạch của linh hồn mới là cần. Nhưng bây giờ, trong cái phút đói này, chàng mới thấy rõ cái cần mạnh mẽ của miếng ăn là thế nào.

Và chàng, trước kia phong lưu trưởng giả, trước kia khi đi qua đám bình dân bần thủ và nghèo nàn này, chàng vẫn khinh và tự hỏi không biết họ sống để làm gì, sống để mà khổ sở, để mà đói rét, không biết sống đối với họ có ý nghĩa gì mà còn ham mê quyến luyến. Bây giờ chàng lại ao ước được một miếng ăn như họ để sống qua cái rét mướt bây giờ...

[...]

Bao nhiêu đau đớn trong tâm can làm Sinh thổ thức, nghẹn ngào. Quả tim không đủ chứa nỗi nỗi đau thương, Sinh gục xuống bàn.

Một cơn gió hắt hiu thổi đến làm cho chàng rùng mình. Bỗng nhiên tất cả người chàng chuyển động: chàng vừa thoáng nghĩ thấy cái mùi thơm và béo của những miếng thịt ướp mỡ còn dính ở tay.

Cơn đói lại sôi nổi dậy như cào ruột, xé gan, mãnh liệt, ác hằn cả nỗi buồn. Chàng muốn chống cự lại, muốn quên đi, nhưng không được, cái cảm giác đói đã lan ra cả khắp người như nước triều tràn lên bãi cát. Mỗi lần cơn gió, mỗi lần chàng nghĩ thấy mùi ngậy béo của miếng thịt ướp, mùi thơm của chiếc bánh vàng, mũi Sinh tự nhiên nở ra, hít mạnh vào, cái mùi thơm thấu tận ruột, gan, như thấm nhuần vào xương tủy.

Sinh cúi xuống nhìn gói đồ ăn tung tóe dưới bàn, chàng lăm lét đưa mắt nhìn quanh, không thấy Mai đứng đấy nữa... Khẽ đưa tay như ngáp ngừng, sợ hãi, Sinh vớ lấy miếng thịt hồng hào.

Sinh ăn vội vàng, không kịp nhai, kịp nuốt. Chàng nắm chặt miếng thịt trong tay, nhây nhóp mỡ, không nghĩ ngợi gì, luôn luôn đưa vào miệng...

Trong gói giấy, đồ ăn đã hết, chỉ còn những cái vụn nhỏ dính trên mặt giấy bóng mỡ. Sinh thấy nóng ran trong bụng. Chàng uốn người ra đằng sau khoan khoái thở dài. Nhưng chàng nhớ lại bức thư, cuốn giấy bạc, nhớ lại tiếng khóc thổn thức của Mai nép bên tường, nhớ lại những lời khinh bỉ, mỉa mai, chua xót. Chàng nhớ lại nỗi uất ức, đau đớn của mình...

Một cái chán nản mệnh mông tràn ngập cả người. Sinh lấy hai tay ôm mặt, cúi đầu khóc nức nở.

(Trích *Đói*, Thạch Lam, *Tuyển tập Thạch Lam*, NXB Thời đại, tr.63 – 65)

### **Lựa chọn đáp án đúng nhất:**

**Câu 1.** Văn bản được viết theo thể loại nào?

- A. Truyện ngắn
- B. Tiểu thuyết
- C. Kịch
- D. Thơ tự do

**Câu 2.** Xác định phương thức biểu đạt trong đoạn trích?

- A. Tự sự, biểu cảm
- B. Nghị luận, thuyết minh
- C. Miêu tả, thuyết minh
- D. Biểu cảm, nghị luận

**Câu 3.** Nhân vật chính trong đoạn trích là ai?

- A. Sinh
- B. Mai

C. Tân

D. Người hàng xóm

**Câu 4.** Khi nhìn các nhà tới giờ làm cơm, Sinh nghĩ đến điều gì?

A. Đến cái bếp nhà mình bây giờ vẫn còn tro lạnh

B. Con đoi lại sôi nổi dậy như cào ruột, xé gan

C. Một cái chán nản mệnh mông tràn ngập cả người

D. Mùi xào nấu đồ ăn ở dưới sân nhà đưa lên làm cho chàng khó chịu vô cùng

**Câu 5.** Vì sao Sinh lăm vào cảnh đoi, thèm khát thức ăn?

A. Do vợ bỏ đi

B. Do mất việc

C. Do con ốm

D. Bị bạn lừa hết tiền.

**Câu 6.** Trước kia, khi nghe chuyện người ta tranh giành nhau vì miếng ăn, thái độ của Sinh như thế nào?

A. Coi thường ra mặt

B. Miệt thị ra mặt

C. Mím cười khinh bỉ

D. Châm chọc, chế giễu

**Câu 7.** Dòng nào nêu **đúng** nội dung khái quát của đoạn trích?

A. Nhưng trạng thái đau đớn của Sinh khi lâm vào tình cảnh đoi, cái đoi khiến chàng mất đi lòng tự trọng.

B. Trạng thái thể xác và tâm hồn Sinh trong trận giao tranh: cái đoi thể xác và tính cao thượng, quyết tử không phân thắng bại.

C. Sự đau đớn, dày vò trong tâm hồn Sinh khi rơi vào những ngày đoi kéo dài, nó khiến chàng mất đi cả sự sĩ diện

D. Sự đấu tranh quyết liệt giữa thể xác và tâm hồn, cuối cùng sự cao thượng nhường chỗ cho sự chiến thắng về thể xác

**Trả lời câu hỏi/ Thực hiện yêu cầu:**

**Câu 8.** Tác dụng của biện pháp tu từ so sánh trong câu văn: *Và chàng, trước kia phong lưu trường giả, trước kia khi đi qua đám bình dân bản thủ và nghèo nàn này, chàng vẫn khinh và tự hỏi không biết họ sống để làm gì, sống để mà khổ sở, để mà đoi rét, không biết sống đoi với họ có ý nghĩa gì mà còn ham mê quyến luyến. Bây giờ chàng lại ao ước được một miếng ăn như họ để sống qua cái rét mướt bây giờ...?*

**Câu 9.** Thông điệp nhà văn gửi gắm đến độc giả qua đoạn trích?

**Câu 10.** Viết đoạn văn (khoảng 5 – 7 câu) để trả lời cho câu hỏi: sống như thế nào để cuộc sống của mình thực sự có ý nghĩa?

**PHẦN II. VIẾT (4,0 điểm)**

Viết bài văn nghị luận phân tích và đánh giá nhân vật Sinh trong đoạn trích truyện “Đoi” - Thạch Lam

# ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II

Môn: *NGŨ VĂN*

| Phần      | Câu       | Nội dung                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Điểm       |
|-----------|-----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>I</b>  |           | <b>ĐỌC HIỂU</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <b>6,0</b> |
|           | <b>1</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 0,5        |
|           | <b>2</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 0,5        |
|           | <b>3</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 0,5        |
|           | <b>4</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 0,5        |
|           | <b>5</b>  | B                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 0,5        |
|           | <b>6</b>  | C                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 0,5        |
|           | <b>7</b>  | C                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 0,5        |
|           | <b>8</b>  | - Biện pháp tu từ so sánh: <i>trước kia</i> và <i>bây giờ</i><br>- Tác dụng: Nhấn mạnh sự thay đổi trạng thái, tâm hồn của Sinh lúc trước đây và bây giờ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 0,5        |
|           | <b>9</b>  | Thông điệp:<br>- Trong cơn thử thách sinh tồn, ngay cả những người có nhân cách cũng tồn tại bản năng thấp kém.<br>- Trong cuộc sống luôn tồn tại những điều bất trắc, cần có bản lĩnh để vượt qua.<br>.....                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 1,0        |
|           | <b>10</b> | HS bày tỏ quan niệm của mình: sống như thế nào để cuộc sống của mình thực sự có ý nghĩa bằng đoạn văn 5 – 7 câu:<br>Cuộc sống là bức tranh muôn màu sắc, sống không phải đơn thuần chỉ là tồn tại mà là chúng ta biết tận hưởng cuộc sống như thế nào để cuộc sống của mình thực sự có ý nghĩa. Mỗi người đều có thể tận hưởng cuộc sống theo cách riêng của mình. Chúng ta làm việc là để đáp ứng được những yêu cầu thiết yếu của cuộc sống, nhưng chúng ta cũng phải biết hưởng thụ những gì mà cuộc sống mang lại. | 1,0        |
| <b>II</b> |           | <b>VIẾT</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>4,0</b> |
|           |           | <i>a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận văn học</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 0,25       |
|           |           | <i>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận.</i><br><b>Viết bài văn nghị luận phân tích và đánh giá nhân vật Sinh trong đoạn trích truyện “Đói” - Thạch Lam</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 0,5        |
|           |           | <i>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i><br>HV có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới thiệu được vấn đề cần bàn luận, nêu rõ lí do và quan điểm của bản thân, hệ thống luận điểm chặt chẽ, lập luận thuyết phục, sử dụng dẫn chứng thuyết phục.<br>Sau đây là một hướng gợi ý:<br>– Đảm bảo hình thức, cấu trúc của bài văn nghị luận.<br>– Xác định đúng vấn đề: Phân tích và đánh giá nhân vật Sinh trong                                                                                | 2,5        |

đoạn trích.

### 1. Mở bài

Giới thiệu khái quát về nhân vật và vấn đề phân tích.

### 2. Thân bài

Lần lượt trình bày các luận điểm. Sử dụng lí lẽ và dẫn chứng để làm rõ luận điểm:

- Tóm tắt đoạn trích: Sinh thất nghiệp đã lâu. Hai vợ chồng Mai, Sinh đói đã hai hôm. Bỗng Mai gặp bà Hiếu, người quen cho mượn tiền mua thức ăn đem về. Sắp ăn, Sinh tình cờ nhìn thấy tờ giấy có mấy dòng chữ hẹn, rơi ra, chứng tỏ Mai nói dối để che việc "bán thân nhờ nhóp". Cực kỳ tức giận, Sinh đuổi nàng.

- Chỉ với một lượng chữ nhỏ, Thạch Lam đã đem hết các trạng thái thể xác và tâm hồn Sinh bày ra trong trận giao tranh một mất một còn: cái đói thể xác và tính cao thượng, quyết tử không phân thắng bại.

- Sinh đang đói nhưng tình cờ vào phút chót khám phá ra hành vi phản bội của vợ, đã hất đổ gói đồ ăn xuống đất và mắng chửi vợ thậm tệ. Nhưng khi Mai nức nở bỏ đi thì cơn đói giày vò chàng tới mức chàng không thể cưỡng được mùi vị của những miếng thịt béo ngậy, chiếc bánh thơm giòn cho dù thực phẩm hấp dẫn này có nguồn gốc như bản và rồi cơn tự ái của chàng vẫn ngấm ngấm đâu đó trong tâm tư bỗng nhiên biến mất: “Cơn đói lại sôi nổi như cào ruột xé gan, mãnh liệt, át hẳn cả nỗi buồn.

- Chàng muốn chống cự lại, muốn quên đi, nhưng không được, cái cảm giác đói đã lan cả khắp người như nước triều tràn lên bãi cát. Mỗi lần cơn gió, mỗi lần chàng ngửi thấy cái mùi ngậy béo của miếng thịt ướp, mùi thơm của chiếc bánh vàng, mũi Sinh tự nhiên nở ra, hít mạnh vào, cái mùi thơm thấu tận gan ruột, như thấm nhuần vào xương tủy.

- Sinh cúi xuống nhìn vào gói đồ ăn tung tóe dưới bàn: chàng lăm lét đưa mắt nhìn quanh, không thấy Mai đứng đấy nữa... Khẽ đưa tay như ngập ngừng sợ hãi, Sinh vớ lấy miếng thịt hồng hào. Sinh ăn vội vàng, không kịp nhai kịp nuốt. Chàng nắm chặt miếng thịt trong tay, nhai nhóp nhố, không nghĩ ngợi gì, luôn luôn đưa vào miệng. Trong gói giấy đồ ăn đã hết chỉ còn những cái vụn nhỏ dính trên mặt giấy bóng mỡ.

- Sinh thấy nóng ran ở trong bụng. Chàng ưỡn người ra đằng sau khoan khoái thở dài. Nhưng rồi nhớ lại bức thư, cuốn giấy bạc, nhớ lại tiếng khóc thổn thức của Mai nép bên tường, nhớ lại những lời khinh bỉ mỉa mai chua xót. Chàng nhớ lại nỗi uất ức, đau đớn của mình... Một cái chán nản mênh mông tràn ngập cả người. Sinh lại hai tay ôm đầu, cúi đầu khóc nức nở”

- Nhưng *cái đói* quật lại cú cuối cùng, nó thắng, Sinh mất hết: sự cao

|                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |             |
|------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
|                  | <p>thượng độn thổ, nhân cách tiêu ma, chỉ còn con ma đói đang xức hết phần hồn, phần trí, của chàng.</p> <p>- Cảm giác đói được Thạch Lam tả như vẽ và chân thực tới mức độ có ai không muốn tin rồi cũng phải tin vào sự thực con người, ngay cả những kẻ có nhân cách nhưng trong cơn thử thách sinh tồn cũng có khả năng sống với bản năng thấp kém.</p> <p><b>3. Kết bài</b></p> <p>- Nêu nhận xét, đánh giá về nhân vật và nghệ thuật xây dựng nhân vật của tác giả</p> <p>- Nêu cảm nhận, suy nghĩ của em về nhân vật Sinh</p> <p>- <i>Diễn đạt rõ ràng, dùng từ đặt câu đúng nghĩa, đúng ngữ pháp, đúng chính tả.</i></p> <p>– <i>Có những sáng tạo về ý tưởng hoặc có sự độc đáo về diễn đạt.</i></p> |             |
|                  | <p><i>d. Chính tả, ngữ pháp</i></p> <p>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 0,25        |
|                  | <p><i>e. Sáng tạo:</i> Bài viết có giọng điệu riêng; cách diễn đạt sáng tạo, văn phong trôi chảy.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 0,5         |
| <b>Tổng điểm</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>10.0</b> |

SỞ GD&ĐT.....  
**TRƯỜNG.....**  
 (Đề thi gồm có ... trang)

**ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II**  
**Môn: NGỮ VĂN 10**  
 (Thời gian làm bài: 90 phút)

### **Phần I. Đọc hiểu (6,0 điểm)**

**Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu nêu ở dưới:**

#### **BẢN THIẾT KẾ CUỘC ĐỜI CỦA CHÍNH MÌNH** (HẢI BÙI - SỐNG TÍCH CỰC)

Thay vì luôn chỉ là người theo sau để trở thành một “phiên bản hoàn hảo” của người khác, hãy thiết kế nên một phiên bản cuộc đời toàn vẹn của chính mình.

Bạn có đang mãi miết đuổi bắt những “tấm gương” – hình mẫu bạn cho rằng “hoàn hảo” hơn mình?

Những tấm gương tốt theo một cách nào đó cũng là sự đối chiếu để chúng ta soi vào, nhìn ra những điều thiếu sót của chính mình để dần hoàn thiện. Đừng soi vào những “tấm gương hoàn hảo” và cố biến mình trở thành những ảo ảnh phản chiếu ấy. Chúng ta sẽ mãi chỉ đuổi bắt theo cái bóng của người khác chứ không thật sự sở hữu nó.

*“Như thế mọi cá nhân đều đang khám phá cuộc đời với một chiếc la bàn được thiết kế độc nhất vô nhị. Tinh hoa của một người nằm trong chính cuộc đấu tranh không ngừng nghỉ với sự tồn tại không cầu mà có của anh ta, cái thế giới chứa đầy những tấm gương – chỗ dựa duy nhất của anh ta, niềm tin đối với bản thân hành trình cuộc sống.” (Trích từ cuốn sách Power vs Force – David R. Hawkins)*

Chạy theo “phiên bản mẫu” của người khác và sống với cuộc sống họ để có cảm giác trở nên thành công hơn chỉ khiến hao tổn tinh thần của chính mình. *Phải đạt được các thành tựu như người ta mới chứng tỏ mình cũng thành đạt? Phải kiếm được nhiều tiền như người ta; Phải có được xe xịn như người ta; Phải có vị trí cao như người ta; Phải có cuộc sống trong mơ như người ta mới là thành công;...* Những quan niệm sống như thế này mãi mãi là một cuộc chạy đua không hồi kết, chỉ làm lãng phí thời gian tận hưởng cuộc sống thực. Khi có được những thứ như người ta thì chính ta cũng chỉ là một “bản sao” mà thôi.

Sống phải hạnh phúc với quá trình chinh phục mục tiêu của riêng mình thì khi đơm hoa kết trái mới khiến mọi thứ đáng giá. Còn sống với nỗi dằn vặt, tham vọng theo đuổi những thứ như người ta, tâm trí đã đủ mệt mỏi. Lúc đạt được các giá trị đó rồi làm sao có thể tận hưởng nó một cách trọn vẹn.

Thay vì thế, sao ta không vẽ nên cho mình một lộ trình mục tiêu và đạt được các “thành tựu” phù hợp với chính con người mình. Để các giá trị đạt được là thật chứ không phải giá trị ảo. Đừng biến cuộc đời mình trở thành một “bản copy” của người khác. Bản thiết kế quan trọng nhất là thiết kế nên cuộc đời của chính mình.

Thiết kế nên cuộc sống của riêng mình và khiến phiên bản của chính mình trở nên hoàn hảo hơn mỗi ngày. Khi làm chủ bản thiết kế cuộc đời của mình, chúng ta sở hữu “một phiên bản độc quyền” mà không phải chỉ là một “bản copy” từ người khác. *“Một cuộc sống được thiết kế cẩn chu sẽ có khả năng tự làm mới chính nó, đó là một đời sống sáng tạo, phong phú, luôn biến đổi, tiến triển và không bao giờ thiếu những bất ngờ thú vị. Có vô số phiên bản thiết kế cuộc đời, hướng đi nào cũng ngập tràn hi vọng, cơ hội sáng tạo và mở ra một thực tại khiến cuộc đời trở nên thật đáng sống. Cuộc sống của bạn không phải là một món đồ, đó là một hành trình trải nghiệm, và niềm vui thú thật sự đến từ việc thiết kế, đồng thời tận hưởng trải nghiệm đó.”* (Trích từ cuốn sách “Thiết kế một cuộc đời đáng sống” (Designing your life) – Bill Burnett & Dave Evans)

Hãy tạo ra những điều thú vị, bất ngờ cho cuộc sống của chính mình. Đây cũng là cách tưới tắm tâm hồn của bạn luôn tươi mới. Đừng quên thiết kế cho cuộc sống của mình để từng giây phút cuộc đời thật ý nghĩa và đáng sống.

Trong cuốn sách “**Thiết kế một cuộc đời đáng sống**” (Designing your life) – tác giả **Bill Burnett & Dave Evans** cho rằng, bí mật về hạnh phúc trong thiết kế cuộc sống không phải là đưa ra lựa chọn đúng mà là học cách giỏi lựa chọn. Bạn lựa chọn sống hạnh phúc? Lựa chọn cuộc sống vật chất? Lựa chọn cuộc sống khỏe mạnh hay lựa chọn sự bình yên trong tâm hồn?... Nó không chỉ đòi hỏi ở bạn khả năng đặt ra những lựa chọn và các phương án thay thế tích cực, mà đó còn là khả năng sống với chúng một cách trọn vẹn.

Bản thiết kế cuộc sống hoàn chỉnh của bạn sẽ mang một diện mạo và cảm nhận riêng biệt. Định hình nên một cá tính rõ nét cho bản thân và sống hạnh phúc với phiên bản của chính mình!

(*Bản thiết kế cuộc đời của chính mình*, Trích từ sách *Sống tích cực*, Thanh Hải, nguồn <https://songtichcuc-beeq.com/ban-thiet-ke-cuoc-doi-cua-chinh-minh>)

**Lựa chọn đáp án đúng nhất:**

**Câu 1.** Những tác hại khi bạn cố đuổi bắt những “tấm gương” – hình mẫu?

- A. Chỉ đuổi bắt theo cái bóng của người khác chứ không thật sự sở hữu nó, hao tổn tinh thần của chính mình, lãng phí thời gian tận hưởng cuộc sống thực
- B. Là sự đối chiếu để chúng ta soi vào, nhìn ra những điều thiếu sót của chính mình để đau đớn, xót xa
- C. Là một cuộc chạy đua không hồi kết khiến bạn mất đi niềm tin đối với bản thân
- khiến bạn không bao giờ trở thành hình mẫu hoàn hảo hơn chính mình

**Câu 2.** Thái độ của tác giả trước lối sống mãi miết đuổi bắt những “tấm gương”?

- A. Đồng tình
- B. Không đồng tình
- C. Lên án, phê phán gay gắt
- D. Vừa đồng tình vừa không đồng tình

**Câu 3.** Em hiểu cụm từ “thiết kế cuộc đời” như thế nào?

- A. Tạo lập, xây dựng và sống cuộc sống của chính mình
- B. Vẽ lên một cuộc đời trong mộng tưởng
- C. Chuẩn bị đầy đủ hành trang cho cuộc sống
- D. Sống hết mình với những vật liệu mà cuộc đời ban tặng

**Câu 4.** Bí mật về hạnh phúc trong thiết kế cuộc sống là gì?

- A. Đưa ra lựa chọn đúng
- B. Là học cách giỏi lựa chọn.
- C. Là sống không hối tiếc
- D. Là khả năng sống tích cực

**Câu 5.** Thao tác lập luận chính được sử dụng trong đoạn văn bản “Sống phải hạnh phúc với quá trình chinh phục mục tiêu của riêng mình thì khi đơm hoa kết trái mới khiến mọi thứ đáng giá. Còn sống với nỗi dằn vặt, tham vọng theo đuổi những thứ như người ta, tâm trí đã đủ mệt mỏi. Lúc đạt được các giá trị đó rồi làm sao có thể tận hưởng nó một cách trọn vẹn.”

- A. So sánh
- B. Giải thích
- C. Bác bỏ
- D. Chứng minh

**Câu 6.** Mạch triển khai của văn bản:

- A. Khởi mở vấn đề -> Luận bàn về lối sống copy -> Tự thiết kế cuộc đời -> Khẳng định lối sống có ý nghĩa
- B. Khởi mở vấn đề -> Tự thiết kế cuộc đời -> Khẳng định lối sống có ý nghĩa -> Luận bàn về lối sống copy
- C. Khởi mở vấn đề -> Khẳng định lối sống có ý nghĩa -> Tự thiết kế cuộc đời -> Luận bàn về lối sống copy
- D. Khởi mở vấn đề -> Luận bàn về lối sống copy -> Khẳng định lối sống có ý nghĩa -> Tự thiết kế cuộc đời

**Câu 7.** Sống với những lựa chọn một cách trọn vẹn là sống như thế nào?

- A. Sống bằng tất cả nhiệt huyết, đam mê và năng lực vốn có của bản thân
- B. Sống trọn cả cuộc đời
- C. Sống trọn bằng niềm tin và tình yêu đối với bản thân
- D. Sống trọn từng giây từng phút

**Trả lời câu hỏi/ Thực hiện yêu cầu:**

**Câu 8.** Tác dụng của việc đưa ra những trích dẫn?

**Câu 9.** Tại sao khi làm chủ bản thiết kế cuộc đời của mình, chúng ta sở hữu “một phiên bản độc quyền”?

**Câu 10.** Em hài lòng với điều gì nhất trong bản thiết kế cuộc đời của chính mình? Vì sao?

## **II. VIẾT (4.0 điểm)**

Hãy viết bài văn nghị luận bàn về việc theo đuổi ước mơ của mỗi người.

----- Hết -----

### **HƯỚNG DẪN CHẤM ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II Môn: NGỮ VĂN**

| <b>Phần</b> | <b>Câu</b> | <b>Nội dung</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <b>Điểm</b> |
|-------------|------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
| <b>I</b>    |            | <b>ĐỌC HIỂU</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <b>6,0</b>  |
|             | <b>1</b>   | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 0.5         |
|             | <b>2</b>   | B                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 0.5         |
|             | <b>3</b>   | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 0.5         |
|             | <b>4</b>   | C                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 0.5         |
|             | <b>5</b>   | C                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 0.5         |
|             | <b>6</b>   | D                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 0.5         |
|             | <b>7</b>   | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 0.5         |
|             | <b>8</b>   | - Tăng tính khách quan, độ tin cậy và tính thuyết phục cho văn bản<br>- Nhấn mạnh việc không nên sống bắt chước theo cách của người khác mà hãy tạo lập và sống cuộc đời riêng của chính mình                                                                                                                                                                       | 0.5         |
|             | <b>9</b>   | Khi làm chủ bản thiết kế cuộc đời của mình, chúng ta sở hữu “một phiên bản độc quyền” vì:<br>- Bởi mỗi người trên thế gian là một, là duy nhất, mỗi người có nhận thức riêng, thế giới tâm hồn riêng<br>- Việc tự mình thiết kế cuộc đời của chính mình bằng trí tuệ, tâm hồn, bản lĩnh của riêng mình sẽ tạo nên phiên bản duy nhất, không trùng lặp với bất kì ai | 1,0         |
|             | <b>10</b>  | HS tự thể hiện quan điểm, suy nghĩ cá nhân                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 1,0         |
| <b>II</b>   |            | <b>VIẾT</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>4,0</b>  |
|             |            | <i>a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận văn học</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 0,25        |
|             |            | <i>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận.</i><br><b>Hãy viết bài văn nghị luận bàn về việc theo đuổi ước mơ của mỗi người.</b>                                                                                                                                                                                                                                          | 0,5         |
|             |            | <i>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i><br>HV có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới thiệu được vấn                                                                                                                                                                                                                                    | 2.5         |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |      |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
|  | <p>đề cần bàn luận, nêu rõ lí do và quan điểm của bản thân, hệ thống luận điểm chặt chẽ, lập luận thuyết phục, sử dụng dẫn chứng thuyết phục.</p> <p>Sau đây là một hướng gợi ý:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Đảm bảo hình thức, cấu trúc của bài văn nghị luận.</li> <li>– Xác định đúng vấn đề: <b>việc theo đuổi ước mơ của mỗi người.</b></li> </ul> <p><b>1. Mở bài</b></p> <p>Giới thiệu vấn đề cần nghị luận: Nghị luận về ước mơ</p> <p><b>2. Thân bài</b></p> <p>a. Giải thích</p> <p>Ước mơ: khao khát, ý muốn của con người muốn đạt được một điều gì đó, được làm nghề gì đó hoặc trở thành người như nào đó. Khi mỗi người có ước mơ họ trở nên tốt đẹp hơn, đề cao tầm quan trọng của ước mơ trong cuộc sống con người.</p> <p>b. Phân tích</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Biểu hiện của người sống có ước mơ:<br/>Chăm chỉ làm việc, khi gặp khó khăn không nản, luôn kiên trì, bền bỉ với việc mình đang làm.<br/>Nỗ lực học tập, không bỏ qua bất cứ cơ hội học tập nào, trau dồi, rèn luyện để hoàn thiện bản thân mình.<br/>Biết đặt ra mục tiêu phấn đấu vì mục tiêu đó.</li> <li>- Ý nghĩa của việc sống có ước mơ:<br/>Người có ước mơ là người có lí tưởng sống, có ý chí vươn lên, sẽ học hỏi được nhiều điều hay lẽ phải để hoàn thiện bản thân.<br/>Khi ta vấp ngã, biết đứng lên tiếp tục theo đuổi ước mơ, ta sẽ có thêm nhiều bài học quý giá mà không phải ai cũng có được.<br/>Việc xây dựng ước mơ không chỉ khiến cho bản thân tốt đẹp hơn mà còn đóng góp cho xã hội, cho đất nước phát triển.</li> </ul> <p>c. Chứng minh</p> <p>Học sinh lấy dẫn chứng về những con người sống có ước mơ nổi bật, tiêu biểu mà được nhiều người biết đến.</p> <p>d. Phản đề</p> <p>Trong xã hội vẫn còn nhiều người sống không có ước mơ, hoài bão, vô cảm, phó mặc cho cuộc đời. Lại có người sống có ước mơ nhưng không cố gắng thực hiện mà chỉ hảo huyền, viễn vông về một cuộc sống tốt đẹp hơn.</p> <p><b>3. Kết bài</b></p> <p>Khái quát lại tầm quan trọng của ước mơ và rút ra bài học cho bản thân.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <i>Diễn đạt rõ ràng, dùng từ đặt câu đúng nghĩa, đúng ngữ pháp, đúng chính tả.</i></li> <li>- <i>Có những sáng tạo về ý tưởng hoặc có sự độc đáo về diễn đạt.</i></li> </ul> |      |
|  | <p>d. Chính tả, ngữ pháp</p> <p>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 0,25 |
|  | <p>e. Sáng tạo: Bài viết có giọng điệu riêng; cách diễn đạt sáng tạo, văn</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 0,5  |

|  |                  |             |
|--|------------------|-------------|
|  | phong trôi chảy. |             |
|  | <b>Tổng điểm</b> | <b>10.0</b> |

SỞ GD&ĐT.....  
**TRƯỜNG.....**  
 (Đề thi gồm có ... trang)

**ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II**  
**Môn: NGỮ VĂN 10**  
 (Thời gian làm bài: 90 phút)

### **Phần I. Đọc hiểu (6,0 điểm)**

**Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu nêu ở dưới:**

#### **CHÚNG TA LÀ AI TRONG CUỘC ĐỜI NÀY? CUỘC SỐNG MÀ BẠN MONG ĐỢI NHẤT?**

[...]

*Chúng ta là ai trong cuộc đời này?*

[...]

*"Sao ta lại được sinh ra?"*.

*Những câu hỏi tưởng chừng như vô nghĩa không có lời giải đáp chính xác nào nhưng dường như trong chính chúng ta lại tự có câu trả lời. Và tại sao chúng ta lại đặt những câu hỏi như vậy. Cuộc sống vốn dĩ đối với mỗi người không phải ai cũng như nhau, không phải ai cũng được suôn sẻ và không phải ai cũng được sống hạnh phúc như chính chúng ta mong đợi.*

*Chúng ta cần gì từ cuộc sống này? [...] Chúng ta sinh ra – lớn lên – đi học – đi làm – lập gia đình – sinh con – nuôi dưỡng con cái – hết đời. Nếu thật sự là như vậy thì cuộc sống có lẽ sẽ rất nhàm chán, ắt hẳn phải có một ý nghĩa nào đó lớn hơn cho việc chúng ta sinh ra ở cuộc đời này.*

*Rồi khi quan sát nhìn thấy những khổ đau ở người khác cũng như chính bản thân mình, thấy cuộc sống này sao khổ quá, mình đã tự hỏi liệu có hay không một con đường khác hạnh phúc hơn.*

*Rồi dòng đời đưa đẩy cho mình gặp biến cố này đến sự kiện khác phải ở trong đó trải nghiệm rồi tự chiêm nghiệm mình mới thấu được nỗi khổ của bản thân, mới cảm thấy thất vọng, cảm thấy đau khổ, cảm thấy không ai hiểu mình, cảm thấy xung quanh mọi thứ dường như trở nên vô nghĩa sụp đổ. Bản thân dường như rơi vào hố sâu vô định, tuyệt vọng! Tại vì sao chúng ta lại yếu đuối như vậy? Không phải chúng ta nghe rằng mỗi người sẽ có mỗi tính cách khác nhau sao?*

*Nhưng khi gặp đau khổ tuyệt vọng thì chỉ có một dạng người xuất hiện: yếu đuối! Kém cỏi! Thất bại! Tiêu cực! Chúng ta không thể được như họ, nhìn họ xem, họ*

giàu có, họ có tất cả mọi thứ mà ta khát khao, cuộc sống của họ thật tuyệt vời, sao cuộc đời lại bất công với chính mình như vậy chứ? Cảm giác mọi thứ xung quanh đều sụp đổ, và bạn hoàn toàn bất lực.

... Đến khi nào chúng ta mới có thể kết thúc vòng luẩn quẩn này, đến khi nào ta mới thấu hiểu chính bản thân ta.

Vậy thì thật ra chúng ta có thể là gì chứ?

Vậy thì thật ra chúng ta có thể là gì chứ? Câu trả lời ở chính các bạn, cuộc đời do chính bạn tạo ra, cần sự gìn giữ, cần niềm tin chính mình và cần sự bộc phá, không phải ai trong chính chúng ta cũng tìm được cách để sống một cách toàn diện.

Nhưng chắc chắn chúng ta đều sẽ có một lý tưởng riêng cho mình, hiện tại không biết, thì vẫn còn tương lai, còn sau này, còn rất nhiều thứ chúng ta cần đối diện, để biết chúng ta là ai trong cuộc sống này, tốt hơn hết bạn nên hỏi chính bạn, đừng nhìn cách sống của người khác, đừng nghe lời họ nói, tự tin là chính bạn thì ắt hẳn bạn sẽ nhận ra nhiều thông điệp cuộc sống! ...

(Chúng ta là ai trong cuộc đời này ? Cuộc sống mà bạn mong đợi nhất?, Tác giả YN'Story, Nguồn <https://ybox.vn/triet-hoc-tuoi-tre/chung-ta-la-ai-trong-cuoc-doi-nay-1-cuoc-song-ma-ban-mong-doi-nhat-6358d4d525a20d445d12d219>)

### **Lựa chọn đáp án đúng nhất:**

**Câu 1.** Cuộc sống nhàm chán do đâu?

- A. Do ai cũng đều phải trải qua hành trình: sinh ra – lớn lên – đi học – đi làm – lập gia đình – sinh con – nuôi dưỡng con cái – hết đời.
- B. Do cuộc sống luôn tạo nên những biến cố bất ngờ đầy đau đớn
- C. Do những áp lực về kinh tế về gia đình đè nặng lên mỗi chúng ta
- D. Do cuộc đời không như là mơ

**Câu 2.** Để biết chúng ta là ai trong cuộc sống này, theo tác giả bài viết, chúng ta nên làm gì?

- A. Đặt ra câu hỏi với cuộc đời
- B. Trải nghiệm cuộc đời của mình và những người xung quanh
- C. Đưa ra thật nhiều phán đoán
- D. Nên hỏi chính bạn, đừng nhìn cách sống của người khác, đừng nghe lời họ nói

**Câu 3.** Dạng người yếu đuối, kém cỏi là dạng người nào?

- A. Lẩn trốn thực tại
- B. Tự xây lên cuộc sống trong tưởng tượng, trong mơ
- C. Gặp biến cố thì khổ đau thất vọng, mọi thứ vô nghĩa, rơi vào hố sâu vô định, tuyệt vọng
- D. Hành hạ, sỉ nhục, hạ thấp người khác để che lấp đi con người yếu đuối, hèn kém bên trong

**Câu 4.** Phép tu từ nổi bật trong đoạn văn: *Rồi dòng đời đưa đẩy cho mình gặp biến cố này đến sự kiện khác phải ở trong đó trải nghiệm rồi tự chiêm nghiệm mình mới thấu được nỗi khổ của bản thân, mới cảm thấy thất vọng, cảm thấy đau khổ, cảm thấy không ai hiểu mình, cảm thấy xung quanh mọi thứ dường như trở nên vô nghĩa sụp đổ*

- A. Điệp
- B. Đối
- C. Đảo ngữ
- D. So sánh

**Câu 5.** Tác dụng của việc đặt ra những câu hỏi trong văn bản?

- A. Nhấn mạnh bản khoăn của mỗi người về hành trình đi tìm lẽ sống của chính mình.
- B. Nhấn mạnh sự đam mê lí tưởng của chính mình, sự sáng tạo vô biên của con người
- C. Nhấn mạnh việc trải nghiệm rồi tự chiêm nghiệm mới thấu được nỗi khổ của bản thân
- D. Nhấn mạnh cuộc đời do chính bạn tạo ra, cần sự gìn giữ, cần niềm tin chính mình.

**Câu 6.** Vì sao khi tin chính mình ta lại có thể bộc phá?

- A. Vì tin vào chính mình ta sẽ nhận ra được ta là một, là riêng, là duy nhất
- B. Vì tin vào chính mình ta sẽ nhận ra được đam mê lí tưởng của chính mình, ta sẽ phát hiện ra những năng lực giấu kín và sự sáng tạo vô biên của bản thân
- C. Vì tin vào chính mình ta sẽ nhận ra được thế giới này tươi đẹp và đáng sống
- D. Vì tin vào chính mình ta sẽ nhận ra được những giá trị cao đẹp của sự sống

**Câu 7.** Có thể hiểu cụm từ “*sống một cách toàn diện*” như thế nào?

- A. Sống để trải nghiệm cả sung sướng, lẫn khổ đau, có cuộc sống riêng mình nhưng cũng thấu hiểu thế giới xung quanh, sống để phát huy tối đa năng lực bản thân về tất cả mọi mặt trí tuệ, bản lĩnh, tâm hồn, hình thể,...
- B. Sống đủ một cuộc đời 3 vạn 6 ngàn ngày
- C. Phải trải qua đủ mọi hành trình cuộc sống: sinh ra – lớn lên – đi học – đi làm – lập gia đình – sinh con – nuôi dưỡng con cái – hết đời
- D. Sống với cuộc đời phiêu du muôn nơi để nhận thức được cả thế giới

**Trả lời câu hỏi/ Thực hiện yêu cầu:**

**Câu 8.** Tác giả đưa ra lí lẽ nào để thuyết phục người khác nên đi tìm lẽ sống của chính mình trong văn bản?

**Câu 9.** Tác giả muốn truyền tải tới người đọc thông điệp gì?

**Câu 10.** Em đã tìm thấy lẽ sống của chính mình chưa? Chia sẻ về lẽ sống đẹp mà em đã lựa chọn

**PHẦN II. VIẾT (4.0 điểm)**

Viết văn bản nghị luận trình bày vai trò của sống đẹp trong cuộc đời mỗi con người.

**HƯỚNG DẪN CHẤM**  
**ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II**  
**Môn: NGỮ VĂN**

| Phần      | Câu       | Nội dung                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Điểm       |
|-----------|-----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>I</b>  |           | <b>ĐỌC HIỂU</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <b>6,0</b> |
|           | <b>1</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 0,5        |
|           | <b>2</b>  | D                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 0,5        |
|           | <b>3</b>  | C                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 0,5        |
|           | <b>4</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 0,5        |
|           | <b>5</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 0,5        |
|           | <b>6</b>  | B                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 0,5        |
|           | <b>7</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 0,5        |
|           | <b>8</b>  | - Nêu những câu hỏi để đánh thức những băn khoăn, trăn trở của người đọc về lẽ sống<br>- Đưa lí lẽ về những biến cố cuộc đời khiến con người yếu đuối, kém cỏi.<br>- Con người cần sống tích cực để lan toả những điều tốt đẹp trong cuộc sống                                                                                                                                                                                                    | 0,5        |
|           | <b>9</b>  | Thông điệp gợi ý :<br>- Hãy sống là chính mình<br>- Sống tích cực<br>- Sống một cách toàn diện.....                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 1,0        |
|           | <b>10</b> | HS tự thể hiện quan điểm, suy nghĩ cá nhân.<br>Gợi ý:<br>Cuộc sống của con người thật đa dạng và mỗi người đều có một quan điểm riêng của mình về cuộc sống. Và em đã tìm được lẽ sống của chính mình, đó là sống có lí tưởng, sống có mục đích. Luôn chăm chỉ học tập, rèn luyện đạo đức tốt, hiếu thảo với cha mẹ, lễ phép với thầy cô, thân ái, hòa nhã với bạn bè, biết nghe theo những lời hay, lẽ phải mà cha mẹ và thầy cô thường dạy bảo. | 1,0        |
| <b>II</b> |           | <b>VIẾT</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>4,0</b> |
|           |           | a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận văn học                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 0,25       |
|           |           | b. Xác định đúng vấn đề nghị luận.<br><b>Viết văn bản nghị luận trình bày vai trò của sống đẹp trong cuộc đời mỗi con người.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 0,5        |
|           |           | c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 2,5        |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |  |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  | <p>HV có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới thiệu được vấn đề cần bàn luận, nêu rõ lí do và quan điểm của bản thân, hệ thống luận điểm chặt chẽ, lập luận thuyết phục, sử dụng dẫn chứng thuyết phục.</p> <p>Sau đây là một hướng gợi ý:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Đảm bảo hình thức, cấu trúc của bài văn nghị luận.</li> <li>– Xác định đúng vấn đề: Vai trò của sống đẹp trong cuộc đời mỗi con người.</li> </ul> <p><b>I. Mở bài:</b> giới thiệu tư tưởng đạo lí sống đẹp</p> <p style="text-align: center;"><i>“Trong đầm gì đẹp bằng sen,<br/>Lá xanh bông trắng lại chen nhị vàng.<br/>Nhị vàng bông trắng lá xanh,<br/>Gần bùn mà chẳng hôi tanh mùi bùn.”</i></p> <p>Đây là một ca dao nói về vẻ đẹp trong trắng của hoa sen. Hoa sen dù sống trong bùn mà không hôi tanh mùi bùn, một hình ảnh rất đẹp. ý nghĩa hoa sen còn nhắc đến một đạo lí của của con người đó là sống đẹp. chúng ta sẽ cùng đi tìm hiểu rõ hơn về sống đẹp ở con người.</p> <p><b>II. Thân bài:</b> nghị luận về tư tưởng đạo lí sống đẹp</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>Thế nào là sống đẹp: <ul style="list-style-type: none"> <li>Sống đẹp là sống có lý tưởng, sống phù hợp với thời đại và hoàn cảnh</li> <li>Sống đẹp là có lối sống lành mạnh, phong phú</li> <li>Sống đẹp là sống không ngừng học hỏi, trau dồi kiến thức</li> <li>Sống đẹp là sống theo pháp luật, sống theo đạo lí con người</li> <li>Sống đẹp là sống vui tươi, hạnh phúc</li> </ul> </li> <li>Biểu hiện của sống đẹp: <ul style="list-style-type: none"> <li>Sống văn minh</li> <li>Sống khoan dung, yêu thương và quan tâm mọi người xung quanh</li> <li>Sống đúng với lương tâm của mình, không đi ngược đạo lí làm người</li> <li>Sống lạc quan, yêu đời</li> </ul> </li> <li>Ý nghĩa của sống đẹp: <ul style="list-style-type: none"> <li>Được mọi người yêu quý</li> <li>Làm cho chúng ta cảm thấy yêu đời và thoải mái hơn</li> <li>Giúp cuộc sống và xã hội tươi đẹp hơn</li> </ul> </li> <li>Làm thế nào để có đạo lí sống đẹp: <ul style="list-style-type: none"> <li>Sống phải biết nghĩ cho người khác</li> <li>Phải biết cống hiến</li> <li>Biết lựa chọn những giá trị đẹp để tiếp thu và học hỏi.</li> </ul> </li> </ol> <p><b>III. Kết bài:</b> nêu cảm nghĩ của em về tư tưởng đạo lí sống đẹp</p> <p>- Khẳng định vai trò và ý nghĩa của sống đẹp</p> |  |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                  |                                                                                                                                                                                                                                                         |             |
|------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
|                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Em sẽ làm thế nào để có lối sống đẹp</li> <li>- Diễn đạt rõ ràng, dùng từ đặt câu đúng nghĩa, đúng ngữ pháp, đúng chính tả.</li> <li>- Có những sáng tạo về ý tưởng hoặc có sự độc đáo về diễn đạt.</li> </ul> |             |
|                  | d. Chính tả, ngữ pháp<br>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.                                                                                                                                                                                   | 0,25        |
|                  | e. Sáng tạo: Bài viết có giọng điệu riêng; cách diễn đạt sáng tạo, văn phong trôi chảy.                                                                                                                                                                 | 0,5         |
| <b>Tổng điểm</b> |                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>10.0</b> |

SỞ GD&amp;ĐT.....

TRƯỜNG.....

(Đề thi gồm có ... trang)

**ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II****Môn: NGỮ VĂN 10**

(Thời gian làm bài: 90 phút)

**Phần I. Đọc hiểu (6,0 điểm)****Đọc đoạn văn bản sau và thực hiện các yêu cầu nêu ở dưới:**

Lò Văn Pành là ông già nổi tiếng ở bản Hua Tát. Hơn tám mươi tuổi, hàm răng của ông vẫn còn đều tăm tắp như răng chàng trai mười bảy tuổi. Cối đá giã gạo, ông dùng một tay cử lên như bôn. ông làm bằng ba người khác. Uống rượu cũng vậy, sức ông có thể chấp nổi muôn người. Tráng đình trong bản Hua Tát nhìn ông kiêu ngạo. Ông Pành có ba vợ, tám đứa con và khoảng ba chục đứa cháu. Họ sống hòa thuận và khá sung túc. Gia đình cũng giống như những lò than, các cục than có sức tỏa ấm cho nhau nhưng rồi sau đó lại thiêu đốt nhau. Gia đình nào mà chẳng thế?

Sẽ không có chuyện gì xảy ra nếu như ông Pành chỉ sống quanh quẩn ở trong thung lũng Hua Tát. Nhưng dùng một cái, ông bỗng nảy sinh ý định đi về Mường Lư mua trâu. Thực ra nếu chỉ mua trâu chẳng phải vất vả nhiều đến thế, chỉ cần sang bản Chi, bản Mạt, ông Pành có thể mua được những con trâu cày hạng nhất. Nhưng Mường Lư là nơi thời trẻ ông Pành ở đó. Ký ức xa xưa sống dậy trong ông.

Mường Lư là vùng đất xa xôi hẻo lánh tận cuối Châu Yên. Tiếng Thái Mường Lư nghĩa là đất quên. ở đây có những khu rừng nguyên sinh từ thời thượng cổ, cây cối bạt ngàn, chim thú nhiều vô kể.

Hôm ấy, ông Pành cưỡi ngựa đến gần Mường Lư thì trời đã tối. Một cơn mưa đã dữ dội ập đến. Ông Pành nhìn quanh xem có chỗ nào trú được nhưng chỉ mệnh mông rất dỗi cỏ gianh lá sắc như dao. Đá ở trên cao ào ào trút xuống. Con ngựa sợ hãi không chịu đi nữa, miệng nó hí vang, móng cào xuống đất.

Ông Pành nhảy vội xuống ngựa, miệng chửi rủa, ông chưa bao giờ thấy trận mưa nào dữ dội đến thế. Gió to quá, những giọt mưa đã quất vào người ông đau điếng. Đêm dần ập xuống, sấm sét rền vang làm đất rung chuyển, con ngựa dút dút dây cương chạy vụt xuống đồi. ông Pành định đuổi theo thì bỗng nhiên thấy có bóng đen nhỏ chạy về phía mình. Ông định thần lại. Đây là cô gái đi làm nương về, gặp mưa

bất thần, nàng sợ hãi vừa chạy vừa ngã, luôn miệng kêu trời. Gặp ông Pành, nàng kiệt sức ngã quy vào tay ông.

Mưa như trút, những cục đá văng như đạn ghém. Ông Pành đứng lom khom che chở cho cô gái, cô gái úp mặt vào hai bàn tay, toàn thân run rẩy. Cô tựa vào bộ ngực trần vạm vỡ của ông tin cậy. Ông Pành an ủi:

– Đừng sợ...đừng sợ...Con giận của Then sẽ qua đi thôi...

Họ đứng như thế giữa đồi cỏ gianh, xung quanh mưa đá sấm rền. Ông Pành ngợp trong điệu huyền. Cả cuộc đời từng trải của ông, ông chưa bao giờ có cảm giác ấy. Ông biết đây chính là điều ông vẫn hằng khao khát mong tìm. Hơn cả tình yêu, hơn cả những người phụ nữ mà ông đã gặp, cảm giác này như là hạnh phúc.

Khi trời mưa tạnh thì trên cao bắt đầu le lói một thứ ánh hồng mờ ảo. Cô gái ngượng ngập rút tay ra khỏi bàn tay ông Pành. Ông chưa bao giờ thấy ai lại đẹp như vậy. Nàng vùng chạy. Ông luống cuống đuổi theo, vấp ngã nhưng rồi cuối cùng ông nắm được tay nàng.

– Em tên là gì? – Ông hỏi. – Ngày mai ta đến cầu hôn... Em có bằng lòng ta không? Cô gái bối rối, mãi sau nàng mới đáp ứng:

– Em là Muôn... Ở bản Mường Lưm...

Nàng đẩy ông ra rồi chạy xuống đồi, đôi bắp chân trắng nõn nà. Ông Pành ngồi thụp xuống đất, mồ hôi vã ra, bủn rủn. Một niềm sung sướng tràn ngập lòng ông. Ông nằm vật ra giữa đám cỏ gianh ướt sũng, mặc cho những con kiến đen to tướng bò lung tung trên tấm ngực trần. Ông thiếp đi cho đến lúc con ngựa tinh khôn tìm thấy ông, lấy cái miệng nóng hổi nhay nhay vào cái tai to, có những chùm lông đen loăn xoăn của ông để lôi dậy.

Trưa hôm sau, ông Pành dắt ngựa vào bản tìm đến nhà Muôn. ông quỳ xuống, chõng cả đồng bạc hoa xòe dự định mua trâu cho ông bố Muôn. Biết lời cầu xin của khách, bố Muôn cười vang, ông gọi vợ con và dân bản đến. Mọi người cười cợt bàn tán. Ông Pành vẫn cứ trơ trơ giữa lời nhạo báng sắc tựa dao chích. Muôn nấp sau khe cửa nhìn ra. Nàng thấy hay hay và thấy câu chuyện còn có vẻ buồn cười nữa. Quả thật, nàng đã quên khuấy đi cơn mưa đá đêm qua, những giọt nước mắt và cuộc gặp gỡ trên đồi.

Một mực khăng khăng, ông Pành nhắc đi nhắc lại những lời cầu hôn. Thực quá đáng, mọi người không thể còn cười được nữa. Cuối cùng, bố Muôn đành phải đặt ra điều kiện:

– Thôi được, ông muốn làm rể tôi thì ông ở đây làm sao hạ được cây gỗ lim to nhất ở đỉnh Phu Lương mang về. Cây gỗ ấy sau này sẽ là căn nhà của ông và con Muôn đấy...

Mọi người lại cười phá lên. Không ai ở đây không biết cây gỗ lim ấy, vòng gốc của cây gỗ lim tám người đứng ôm không xuể. Nó mọc trên đỉnh núi đá vôi cao đến nỗi đứng ở trên ấy nhìn xuống thì bản Mường Lưm chỉ bé như mái nhà sàn.

– Được! Xin ông hãy giữ lấy lời! – ông Pành trả lời như dao chém đá.

Người ta đồn rằng hôm sau ông Pành leo lên đỉnh núi, bập được nhát rìu đầu tiên vào gốc cây lim thì ông kiệt sức. Ông chết vì bị vỡ tim.

*Đám tang ông Pành, Muôn không đi đưa. Hôm ấy nàng bạn đi chợ Yên Châu xem đám chơi gà. Chiều về nàng cũng gặp mưa, nhưng mà lần này trời không mưa đá.*  
(*Đất quên*, Nguyễn Huy Thiệp, *Truyện ngắn Nguyễn Huy Thiệp*, NXB Văn hoá Sài Gòn, 2007, tr.22-25)

**Lựa chọn đáp án đúng nhất:**

**Câu 1.** Xác định thể loại của văn bản

- A. Truyện ngắn
- B. Tiểu thuyết
- C. Văn bản thông tin
- D. Truyện thơ

**Câu 2.** Phương thức biểu đạt của văn bản là gì?

- A. Tự sự, miêu tả, nghị luận
- B. Tự sự, biểu cảm, thuyết minh
- C. Tự sự, miêu tả, biểu cảm
- D. Tự sự, biểu cảm, phân tích

**Câu 3.** Nhân vật chính trong chuyện là ai?

- A. Cô Muôn
- B. Ông Pành
- C. Bố Muôn
- D. Tác giả

**Câu 4.** Chi tiết nào **không** xuất hiện trong văn bản?

- A. Ông Pành có ba vợ, tám đứa con và khoảng ba chục đứa cháu
- B. Ông Pành đứng lom khom che chở cho cô gái
- C. Ông Pành bạn đi chợ Yên Châu xem đám chơi gà
- D. Ông Pành nhắc đi nhắc lại những lời cầu hôn

**Câu 5.** Vì sao ông Pành lại nảy sinh ý định về Mùòng Lưm mua trâu?

- A. Vì trâu ở đây khoẻ và to, lại rẻ
- B. Vì trâu ở đây nổi tiếng là những con trâu cày hang nhất
- C. Vì ở đây ông được gặp lại người xưa
- D. Vì ở đây có những kí ức tươi đẹp của ông

**Câu 6.** Từ “*Then*” trong câu “*Cơn giận của Then sẽ qua đi thôi*” để chỉ ai?

- A. Muôn
- B. Bố Muôn
- C. Ông Pành
- D. Trời

**Câu 7.** Câu văn nào sau đây sử dụng phép tu từ chêm xen?

- A. *Đám tang ông Pành, Muôn không đi đưa. Hôm ấy nàng bạn đi chợ Yên Châu xem đám chơi gà. Chiều về nàng cũng gặp mưa, nhưng mà lần này trời không mưa đá*
- B. *Mọi người lại cười phá lên. Không ai ở đây không biết cây gỗ lim ấy, vòng gốc của cây gỗ lim tám người đứng ôm không xuể.*
- C. *Trưa hôm sau, ông Pành dắt ngựa vào bản tìm đến nhà Muôn. Ông quỳ xuống, chôn cả đồng bạc hoa xòe dự định mua trâu cho ông bố Muôn.*

D. Người ta đồn rằng hôm sau ông Pành leo lên đỉnh núi, bập được nhát rìu đầu tiên vào gốc cây lim thì ông kiệt sức. Ông chết vì bị vỡ tim.

**Trả lời câu hỏi/ Thực hiện yêu cầu:**

**Câu 8.** Cảm giác nào khiến ông Pành nhận ra đây chính là điều ông vẫn hằng khao khát mong tìm?

**Câu 9.** Thông điệp có ý nghĩa nhất với anh/chị qua văn bản?

**Câu 10.** Từ câu chuyện của ông Pành, anh/chị có cho rằng *luôn tìm kiếm những thứ xa vời để được hạnh phúc* đồng nghĩa với việc luôn phấn đấu, ước mơ để có được hạnh phúc không? Vì sao?

**PHẦN II. VIẾT (4,0 điểm)**

Viết bài văn nghị luận phân tích và đánh giá tác phẩm “*Đất quên*” của Nguyễn Huy Thiệp

**HƯỚNG DẪN CHẤM**  
**ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II**  
**Môn: NGỮ VĂN**

| Phần     | Câu       | Nội dung                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Điểm       |
|----------|-----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>I</b> |           | <b>ĐỌC HIỂU</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>6,0</b> |
|          | <b>1</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 0.5        |
|          | <b>2</b>  | C                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 0.5        |
|          | <b>3</b>  | B                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 0.5        |
|          | <b>4</b>  | C                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 0.5        |
|          | <b>5</b>  | D                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 0.5        |
|          | <b>6</b>  | D                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 0.5        |
|          | <b>7</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 0.5        |
|          | <b>8</b>  | Cảm giác khiến ông Pành nhận ra đây chính là điều ông vẫn hằng khao khát mong tìm: Đó là cái cảm giác được gặp Muôn, ông Pành có một cảm giác cả tình yêu, hơn cả những người phụ nữ mà ông đã gặp, cảm giác ấy chính là hạnh phúc.                                                                                                                                                                                            | 0.5        |
|          | <b>9</b>  | Thông điệp của văn bản:<br>Gợi ý<br>- Hãy luôn theo đuổi niềm hạnh phúc? Hay biết an phận đây?<br>- Ước mơ, khát vọng chính đáng sẽ nâng đỡ con người<br>- Luôn phấn đấu để có hạnh phúc....                                                                                                                                                                                                                                   | 1,0        |
|          | <b>10</b> | HS bày tỏ suy nghĩ về ý nghĩa của sự độ lượng bằng đoạn văn 5 – 7 câu:<br><i>Luôn tìm kiếm những thứ xa vời để được hạnh phúc</i> không đồng nghĩa với việc luôn phấn đấu, ước mơ để có được hạnh phúc. Bởi vì việc <i>tìm kiếm những thứ xa vời</i> khác với việc <i>luôn phấn đấu, ước mơ để có được hạnh phúc</i> . Ước mơ, khát vọng chính đáng sẽ nâng đỡ, cho con người thêm sức mạnh, niềm hy vọng và động lực để thành | 1,0        |

|    |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |            |
|----|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
|    |  | công và mang tới cảm giác vui sướng, tự hào, mãn nguyện.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |            |
| II |  | <b>VIẾT</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>4,0</b> |
|    |  | <i>a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận văn học</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 0,25       |
|    |  | <i>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận.</i><br><b>Viết bài văn nghị luận phân tích và đánh giá nội dung đoạn trích ở phần đọc hiểu (trích <i>Khắc dấu mạn thuyền</i>, Bảo Ninh).</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 0,5        |
|    |  | <i>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i><br>HV có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới thiệu được vấn đề cần bàn luận, nêu rõ lí do và quan điểm của bản thân, hệ thống luận điểm chặt chẽ, lập luận thuyết phục, sử dụng dẫn chứng thuyết phục.<br>Sau đây là một hướng gợi ý:<br>– Đảm bảo hình thức, cấu trúc của bài văn nghị luận.<br>– Xác định đúng vấn đề: Phân tích và đánh giá nội dung và nghệ thuật của đoạn trích.<br><b>1. Mở bài</b><br>Giới thiệu tác giả, tác phẩm, nhân vật và vấn đề phân tích<br>Trong cuộc đời, mỗi chúng ta đều sẽ gặp rất nhiều người, có người dừng chân lại và cũng có người lướt qua chỉ trong một khoảnh khắc. Và mỗi cuộc gặp gỡ như vậy đều là do thượng đế sắp xếp, ngài buộc ta phải gặp họ, ngài làm ta tò mò, băn khoăn và suy nghĩ xem vì sao ta lại gặp họ. Có người mang đến niềm vui thì sẽ có người mang đến nỗi buồn, sự dâng trào cảm xúc sinh ra hoocmon kích thích trí não khiến ta nghĩ về họ nhiều hơn. Nhưng cuộc đời sẽ không có nhiều lần ta cảm nhận được cảm xúc thăng hoa nhất - sự hạnh phúc. Tuy nhiên, không phải hạnh phúc nào cũng kéo dài. Truyện ngắn thứ sáu “Đất quên” trong mười truyện “ <i>Những ngọn gió Hua Tát</i> ” của tác giả Nguyễn Huy Thiệp đã khiến bạn đọc phải đặt ra câu hỏi rằng: <b>Liệu có phải hạnh phúc chỉ là một khoảnh khắc hay nó là cả một quá trình xuyên suốt trong cuộc đời?</b><br><b>2. Thân bài</b><br>Lần lượt trình bày các luận điểm. Sử dụng lí lẽ và dẫn chứng để làm rõ luận điểm:<br><b>a. Tóm tắt nội dung chính của truyện</b><br>Câu chuyện kể về ông Lò Văn Pành, ông đã hơn tám mươi tuổi, ông sống ở bản Hua Tát cùng ba bà vợ, tám đứa con và khoảng ba chục đứa cháu. Ông Pành sống quanh quẩn trong thung lũng bản Hua Tát. Nhưng cuộc sống của ông đã thay đổi khi ông quyết định về Mường Lư mua trâu – vùng đất nơi còn trẻ ông có rất nhiều kí ức tươi đẹp. Vào chiều tối mưa đã định mệnh của cuộc đời, ông đã gặp được nàng Muôn. Ông có cảm giác hạnh phúc, một cảm giác ông chưa từng được trải qua. Sau đó ông đã tới nhà nàng Muôn để cầu hôn, nhưng những gì ông nhận lại là thái độ cười cợt nhạo báng, họ bàn tán về | 2,5        |

ông và bố Muôn đã đưa ra một thử thách khó như lên núi đao, xuống biển lửa - hạ cây gỗ lim to nhất ở đỉnh Phu Lương mang về. Chính ông cũng biết đây là thử thách khó khăn nhưng ông vì nàng Muôn. Ông leo lên đỉnh núi vung một nhát rìu vào gốc cây rồi kiệt sức vờ tim chết.

### **b. Phân tích, đánh giá nội dung tác phẩm**

- Cốt truyện được xây dựng đơn giản với hai nhân vật ông Pành và nàng Muôn. Trong đó ông Pành là người được nhắc đến và dõi theo nhiều nhất, từ khi ông sống ở bản Hua Tát đến Mường Lưm rồi đến lúc ông chết đi. Không gian trong truyện được nhắc đến ở bản Hua Tát, ở Mường Lưm xa xôi tận cuối Châu Yên, ở giữa đồi cỏ gianh nơi ông Pành và nàng Muôn gặp nhau. Bản Hua Tát là nơi ông Pành sống nhưng lại không được người cầm bút khắc họa, miêu tả nhiều, tác giả đưa ta đến với không gian tại Mường Lưm khiến ta băn khoăn rằng liệu có phải chỉ có thời trẻ, thời niên thiếu mới là khoảng thời gian khiến ta hạnh phúc? Hay cũng chỉ có nơi có kỉ niệm mới khiến cảm xúc ta được dâng trào? Ông Pành vì có thời trai trẻ gắn liền với Mường Lưm nên dĩ nhiên sẽ vô cùng quen thuộc và biết ở trên đỉnh núi có cây gỗ lim. Nhưng ông lại không hề chùn bước trước khó khăn. Phải chăng vì bản năng của con người là chinh phục thử thách hay vì khát vọng hạnh phúc mà ông mới tìm được sau 80 năm cuộc đời? Dù có nhiều không gian nhưng Nguyễn Huy Thiệp chỉ nhắc đến khoảng thời gian duy nhất là trận mưa đá, ngày ông Pành cảm nhận được niềm hạnh phúc. Lát cắt thời gian trong chiều mưa ấy dù ngắn ngủi, mong như tờ giấy nhưng đã khiến ông Pành được trải qua cảm giác chưa từng có. Chính lát cắt thời gian này, **ông vua không ngai của “làng truyện ngắn”** đã khiến độc giả thật sự phải suy tư, phải ngẫm nghĩ về thông điệp ông muốn nói đến thông qua các chi tiết và đặt ra câu hỏi rằng hạnh phúc có thật sự chỉ là một khoảnh khắc?

- Tình huống truyện đầy hấp dẫn, bất ngờ và cũng vô cùng éo le. Tác giả đã đưa ta từ bản Hua Tát đến Mường Lưm, từ nơi yên bề gia thất đến tuổi trẻ mang trên mình đầy hoài bão và ước mơ. Khi ta bị cuốn vào đêm mưa đá đầy cảm xúc của ông Pành, để rồi nhiều người cũng đã nghĩ rằng câu chuyện sẽ có một cái kết đẹp, rằng niềm hạnh phúc của ông Pành sẽ đến với ông một cách khó tin ở độ tuổi ấy, rằng nàng Muôn sẽ giống như một món quà mà thượng đế ban cho ông. Nhưng tôi đã ngỡ ngàng trước thái độ của bố nàng Muôn cũng như của dân bản. Họ cười cợt và bàn tán về ông Pành. Ngay cả chính nàng Muôn, người ông cứ ngỡ là định mệnh cũng nấp sau khe cửa và cảm thấy câu chuyện này thật buồn cười. Nàng Muôn cười vì lẽ với cô thiếu nữ còn tuổi xuân xanh thì cuộc gặp gỡ ấy chỉ là thoáng qua, chỉ là một khoảnh khắc trong đời. Nhưng với ông Pành, đây là hạnh phúc, là cảm giác ông mất cả đời để đợi, để được trải qua, để cảm nhận. Có lẽ

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  | <p>thượng đế đã quá tàn nhẫn khi để xảy ra một cuộc gặp gỡ éo le đến vậy. Giá như ông Pành gặp người như nàng Muôn từ thời còn trẻ thì có lẽ hai người đã không lướt qua nhau như thế.</p> <p>- Ông Pành trừ tuổi tác là của một ông già đúng nghĩa thì tất cả đều giống một chàng trai còn trẻ. Ông mang trong mình sự dũng mãnh như hổ, ấm áp như ánh mặt trời, ông không quan tâm đến cái nhìn của người khác và rất ngoan cố. Điển hình là khi ông đến cầu hôn nàng Muôn. Nếu như không có chi tiết ông ngộp trong điệu huyền, bủn rủn vì cảm xúc ta sẽ không thể biết được ông cũng có một tâm hồn của một chàng thanh niên. Ông muốn yêu và khao khát được hạnh phúc, đây là một nhu cầu vô cùng bình thường. Tuy nhiên, với một người hơn 80 có nên bắt đầu cuộc hành trình kiếm tìm hạnh phúc hay không? Nàng Muôn lướt qua đời ông là thực hay chỉ là ảo ảnh về hạnh phúc? Đối với một người như ông Pành, ba vợ, tám con, ba mươi người cháu, gia đình khá giả, sung túc; sức khỏe vô biên đã là đủ đầy, viên mãn chưa? Nếu mọi người được như ông có an phận với cơ ngơi, cuộc đời, với lộc trời ban cho hay không? Giá như ông an phận, đâu đến nỗi phải vỡ tim mà chết? Cái chết của ông Pành là nghiệt ngã là tái tê hay là một niềm hạnh phúc của một con người được chết vì khát vọng kiếm tìm chinh phục hạnh phúc? Quả thực, cuộc đời và cái chết của ông Pành đáng để suy nghĩ!?</p> <p><b>* Phân tích, đánh giá những nét đặc sắc về nghệ thuật nghệ thuật của tác phẩm</b></p> <p>- Truyện được kể dưới ngôi kể thứ ba, với điểm nhìn trần thuật của ông Pành. Giọng điệu văn chương của Nguyễn Huy Thiệp trong truyện có phần lãng mạn nhưng lại pha chút chề giễu. Ông chế giễu sự mau quên của nàng Muôn, chề giễu cuộc đời sao quá bất công với ông Pành khi ông chỉ muốn có được hạnh phúc nhưng sao khó khăn mà cơ hội lại mong manh đến vậy. Thông qua truyện ngắn này tác giả đã bày tỏ sự đồng cảm với ông Pành và gửi gắm đến chúng ta thông điệp: <b>Hãy luôn theo đuổi niềm hạnh phúc? Hay biết an phận đây?</b></p> <p>- Kết thúc truyện Đất quên cứ băng khuâng trong lòng người về một vùng nhớ chẳng thể nào quên. Muôn không đưa đám ông Pành, nàng đi chợ Yên Châu xem chơi gà, chiều về nàng gặp mưa nhưng không có mưa đá. Cái kết cứ dừng đọng, cứ lạnh lùng mà khiến ta băng khuâng quá vậy. Phải chăng Mùông Lưm chính là mảnh đất quên thực sự? Nguyễn Huy Thiệp gieo chữ, gieo tình huống thật tài tình khiến ta cứ thấy man mác buồn cho một kiếp người. Đoạn kết nhẹ nhàng, lăn tăn sóng như một mặt hồ yên tĩnh, như một dòng chảy nhẹ nhàng mà sao lại cuộn xoáy bao cảm xúc trong lòng người đến vậy.</p> <p><b>3. Kết bài</b></p> <p>Ra đời trong tập truyện ngắn cùng chín truyện khác nhưng “Đất</p> |  |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |             |
|------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
|                  | <p><i>quên” vẫn luôn nổi bật và được rất nhiều độc giả chú ý đến. Ngắn gọn, đơn giản nhưng lại có thể khiến ta như trải qua cả cuộc đời cùng với nhân vật. Cho đến kết truyện tôi cho rằng ai cũng đã có câu trả lời cho riêng mình, rằng hạnh phúc là một khoảnh khắc hay là một quá trình. Với bản thân tôi, hạnh phúc chính là hạnh phúc, dù là khoảnh khắc hay quá trình không quan trọng, quan trọng là ta đã được trải qua nó, được đắm chìm và tận hưởng nó. Tôi tin rằng dù cho mười năm hay hàng trăm năm nữa thi phẩm này vẫn sẽ là một niềm tự hào của Nguyễn Huy Thiệp và ghi sâu vào trong lòng người đọc. Mỗi chúng ta đều sẽ được hạnh phúc, bạn hãy đọc và cảm nhận “Đất quên”, bạn cũng sẽ được hạnh phúc.</i></p> <p><i>- Diễn đạt rõ ràng, dùng từ đặt câu đúng nghĩa, đúng ngữ pháp, đúng chính tả.</i></p> <p><i>– Có những sáng tạo về ý tưởng hoặc có sự độc đáo về diễn đạt.</i></p> |             |
|                  | <p><i>d. Chính tả, ngữ pháp</i></p> <p>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 0,25        |
|                  | <p><i>e. Sáng tạo: Bài viết có giọng điệu riêng; cách diễn đạt sáng tạo, văn phong trôi chảy.</i></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 0,5         |
| <b>Tổng điểm</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <b>10.0</b> |

SỞ GD&amp;ĐT.....

TRƯỜNG.....

(Đề thi gồm có ... trang)

**ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II****Môn: NGỮ VĂN 10**

(Thời gian làm bài: 90 phút)

**Phần I. Đọc hiểu (6,0 điểm)****Đọc đoạn văn bản sau và thực hiện các yêu cầu nêu ở dưới:**

Kẻ điên rõ nhất ở bản Hua Tát là Sạ. Sạ là con út ông Pành, người từng lập nên cả một gia đình đông đúc có tám người con và gần ba chục đứa cháu; ông già nổi tiếng khắp các bản mường. Từ nhỏ, Sạ đã nghịch ngợm và thích phiêu lưu. Suốt đời chàng mơ làm nên sự tích phi thường. Bỏ qua hết thấy những lời khuyên nhủ, chàng chỉ khẳng khái một mực làm theo ý thích của mình. Uống rượu ư? Ai có thể uống luôn một lúc hai mươi sừng rượu, hãy độ với chàng! Săn hoẵng ư? Ai có thể đuổi theo con hoẵng hơn ba ngày trời để cho con hoẵng đến nỗi phải nằm vật ra đứt ruột, hãy độ với chàng! Ai có thể tung còn được nhanh và khéo hơn chàng? Ai có thể làm cho chiếc khèn bật ra âm thanh quyến rũ hơn chàng? Và nữa, ai có thể chinh phục trái tim phụ nữ tài giỏi hơn chàng?

Có lần bản Hua Tát vắng và một ngày mới bắt hết số cá thả ở dưới hồ lên thuyền. Chỉ còn chờ lúc chia cá thì Sạ lập úp thuyền xuống nước. Mặc kệ những lời kêu la chửi rủa, Sạ cười sảng sặc, chàng nhảy xổ vào đám cá trắng bạc đang quẫy tứ tung chàng vừa phóng thích.

Sạ điên rồ đến nỗi chỉ vì một lời thách đố là chàng nhảy ngay vào lửa. Đối với chàng, lời khen của đứa bé con hoặc một phụ nữ còn quý hơn cả lượng vàng. Thế nhưng – điều này cũng ác như mọi thói đời, dân bản Hua Tát chẳng ai đi khen chàng cả. Người ta không gọi tên chàng. “Thằng Điên”... “Thằng Rồ”... “Kẻ Khùng”... đấy là tên gọi của chàng. Chàng như một con thú lạ sống giữa mọi người. Sạ sống như thế bút rứt đau khổ. Chàng ngờ vực trí tuệ, khả năng mình. Ở trong đám hội, chàng vui đấy, nhưng chỉ lúc sau chàng lại lặng im như hóa đá. Chàng ngồi suốt ngày, suốt tháng, chế tạo ra thứ đồ chơi hay thứ vũ khí gì đấy, nhưng khi làm xong chàng lại vứt đi. Không ai dám đặt lòng tin hay dám giao phó việc gì cho con người đầy bất trắc đó. Nỗi cô đơn khủng khiếp giày xé tim chàng. Niềm ham sống và những khát vọng mãnh liệt bút chàng ra mọi nếp thường. Năm ba mươi tuổi, nghe theo lời rủ rê của một gã buôn muối ở dưới xuôi lên, Sạ bỏ Hua Tát ra đi cũng với ý muốn lập nên sự tích phi thường ở vùng đất khác.

Sạ đi rồi, cuộc sống ở bản Hua Tát như buồn tẻ hơn. Các vụ đánh lộn không còn ác liệt như trước. Phụ nữ cũng ít ngoại tình. Không còn có những tiệc xòe thâu đêm suốt sáng. Nụ cười ít hơn. Thậm chí đến cả chim chóc bay qua bầu trời Hua Tát vô cánh cũng như uể oải. Người ta trở nên cau có, công việc đè lên vai họ nặng nề hơn trước. Chờ đến lúc ấy, người ta mới thấy nhớ Sạ, mới thấy Sạ đi là điều đáng tiếc.

Tin tức về Sạ thỉnh thoảng do gã buôn muối mang đến làm mọi người kinh ngạc. Nghe nói chàng đang tham gia giúp việc Cần Vương ở mãi dưới xuôi. Một dạo, nghe nói chàng đang đi sứ ở một nước nào xa xôi ghê lắm. Lại có một dạo, nghe nói chàng bị đi đày vì đã tham gia âm mưu phản lại triều đình.

Phụ nữ bắt đầu lấy Sạ ra để làm gương dạy dỗ chồng mình. Người bản Hua Tát nhắc đến tên Sạ để mà so sánh việc nọ việc kia với người bản khác. Thậm chí, người ta còn dẫn những việc hồi xưa ở bản Sạ chẳng hề làm. Tên tuổi của chàng thành niềm tự hào của họ.

Thế rồi năm tháng qua đi. Người ta nghĩ Sạ chắc đã gửi xác nơi đất khách quê người, thì một ngày kia Sạ bỗng trở về.

Không còn chàng Sạ trẻ trung và vui nhộn nữa. Đây là ông lão lụ khụ hết người rường, một chân cụt, đôi mắt già nua bắt đầu có nước đọng trong đồng tử.

Được hỏi chuyện, Sạ trả lời dè dặt về quãng đời oanh liệt ông từng trải qua. Những lời đồn đại do gã buôn muối kể lại phần nào có thật. Người bản Hua Tát dựng lên cho Sạ một mái nhà sàn. Ông sống bình thường như mọi người khác. Có ai nhắc lại chuyện cũ thì ông lảng tránh. Sạ lấy vợ. Hai vợ chồng già sinh được một đứa con trai. Sống được đến bảy mươi tuổi thì ông mới mất. Trước khi mất, nghe đồn ông nói lại rằng:

– Quãng đời bình thường cuối cùng ta sống ở bản Hua Tát như mọi người đời, mới thực chính là sự tích phi thường mà ta lập được. Có thể thế chăng? Không thấy người dân Hua Tát bàn tán gì về câu nói ấy. Nhưng đám tang Sạ, người ta cử hành trang trọng hết như đám tang một vị vương hầu.

(Sạ, Nguyễn Huy Thiệp, *Truyện ngắn Nguyễn Huy Thiệp*, NXB Văn hoá Sài Gòn, 2007, tr.29 – 32)

**Lựa chọn đáp án đúng nhất:**

**Câu 1. Truyện được kể theo ngôi thứ mấy?**

- A. Ngôi thứ nhất
- B. Ngôi thứ hai
- C. Ngôi thứ ba
- D. Cả ba đáp án A, B, C đều đúng.

**Câu 2. Cốt truyện được xây dựng như thế nào?**

- A. Đơn giản nhưng hấp dẫn.
- B. Phức tạp, bất ngờ.
- C. Đơn điệu, bất ngờ.
- D. Phức tạp, hấp dẫn.

**Câu 3. Nhân vật "Sạ" thích điều gì nhất?**

- A. Lời góp ý chân thành của mọi người.
- B. Lời nịnh nọt ngọt ngào.
- C. Lời khen tài năng và chê những điều mình còn "điên rồ".
- D. Lời khen, sự thừa nhận của mọi người.

**Câu 4. Lời của mọi người trong bản Hua Tát ghi gọi Sạ là “Thằng Điên”...**

**“Thằng Rồ”... “Kẻ Khùng” có ảnh hưởng như thế nào đến cuộc đời của chàng?**

- A. Tác động tích cực để chàng nhận ra điểm yếu của mình và thay đổi, hoàn thiện hơn.
- B. Khiến chàng cảm thấy bị cô đơn, không tin tưởng vào khả năng của bản thân.
- C. Giúp chàng vui vẻ để sống mạnh mẽ, sống ý nghĩa hơn.
- D. Giúp chàng có động lực và khát vọng sống mạnh mẽ, mãnh liệt hơn.

**Câu 5. Việc sử dụng các kiểu câu nghi vấn liên tiếp trong đoạn: "Ai có thể tung còn được nhanh và khéo hơn chàng? Ai có thể làm cho chiếc khèn bật ra âm thanh quyến rũ hơn chàng? Và nữa, ai có thể chinh phục trái tim phụ nữ tài giỏi hơn chàng?" sau có tác dụng như thế nào?**

- A. Dùng để hỏi, thể hiện sự nghi ngờ về tài năng, sức mạnh của Sạ.
- B. Dùng để kể về tài năng và sức mạnh của Sạ.
- C. Dùng để khẳng định về tài năng và sức mạnh của Sạ.
- D. Dùng để hỏi dân bản Hua Tát, giúp họ đi tìm những người tài năng và bản lĩnh hơn Sạ.

**Câu 6. Việc Sạ quyết định từ bỏ bản Hua Tát ra đi là vì lí do sâu xa nào?**

- A. Do bị gã buôn muối dụ dỗ.
- B. Do chàng có khát vọng làm nên những điều lớn lao, phi thường.
- C. Do chàng làm nhiều chuyện có lỗi với người dân Hua Tát nên chàng cảm thấy ngại ngùng, xấu hổ.
- D. Do chàng quá cô đơn khi ở bản Hua Tát nên muốn tìm cho mình một cuộc sống ý nghĩa hơn.

**Câu 7. Cảm xúc chủ đạo của tác giả khi kể về cuộc đời của Sạ là:**

- A. Buồn thương, ai oán
- B. Tự hào, biết ơn
- C. Đồng cảm, tiếc nuối

D. Bí trắng, xót xa.

**Trả lời câu hỏi/ Thực hiện yêu cầu:**

**Câu 8.** Hãy nhận xét về thái độ, tình cảm của người dân bản Hua Tát dành cho Sạ.

**Câu 9.** Từ câu nói của Sạ trước khi chết, anh/chị rút ra bài học ý nghĩa nhất là gì?

**Câu 10.** Hãy viết một đoạn văn khoảng 8-10 câu bàn về ý kiến lời nói của Sạ: *“Quãng đời bình thường cuối cùng ta sống ở bản Hua Tát như mọi người đời, mới thực chính là sự tích phi thường mà ta lập được.”*

## II. VIẾT (4,0 điểm)

Hãy viết một bài văn nghị luận phân tích, đánh giá chủ đề và nhân vật Sạ trong truyện "Sạ" trích trong "Những ngọn gió Hua Tát" của Nguyễn Huy Thiệp.

### HƯỚNG DẪN CHẤM ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II Môn: NGỮ VĂN

| Phần     | Câu       | Nội dung                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Điểm       |
|----------|-----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>I</b> |           | <b>ĐỌC HIỂU</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>6,0</b> |
|          | <b>1</b>  | C                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 0,5        |
|          | <b>2</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 0,5        |
|          | <b>3</b>  | D                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 0,5        |
|          | <b>4</b>  | B                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 0,5        |
|          | <b>5</b>  | C                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 0,5        |
|          | <b>6</b>  | B                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 0,5        |
|          | <b>7</b>  | D                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 0,5        |
|          | <b>8</b>  | Nhận xét về thái độ, tình cảm của người dân bản Hua Tát dành cho Sạ: Thái độ trân trọng, ngưỡng mộ về cuộc đời của Sạ, đồng thời thấy được tình cảm yêu mến, quý trọng mà họ dành cho Sạ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 0,5        |
|          | <b>9</b>  | Bài học:<br>- Sự phi thường là được sống trọn vẹn với những điều bình thường nhất.<br>- Hạnh phúc không ở đâu xa, hạnh phúc nằm trong chính những điều bình thường nhất                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 1,0        |
|          | <b>10</b> | Viết một đoạn văn khoảng 8-10 câu bàn về ý kiến lời nói của Sạ: <i>“Quãng đời bình thường cuối cùng ta sống ở bản Hua Tát như mọi người đời, mới thực chính là sự tích phi thường mà ta lập được.”</i><br>Gợi ý<br>Sạ rời quê đi kiếm tìm những sự tích phi thường ở vùng đất khác, lập được những sự tích phi thường. Sạ trở về quê hương không phải là một người trẻ trung và vui nhộn nữa, mà thay vào đó là ông lão lụ khụ hết người rừng, một chân cụt, đôi mắt già nua bắt đầu có nước đọng trong đồng tử. Và Sạ bắt đầu sống một cuộc đời bình thường như bao người khác: lấy vợ sinh con, cảm nhận được niềm vui của cuộc sống bình thường. Sạ nhận ra rằng: được sống vui vẻ, hạnh phúc mới là sự tích phi thường. Có thể thấy rằng, trong cuộc sống, | 1,0        |

|           |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |            |
|-----------|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
|           |  | còn người mãi mê đi kiếm tìm những thứ vô cùng lớn lao để khẳng định mình, mà họ quên mất đi rằng những được sống theo ý mình, được sống là chính mình ấy chính là sự tích phi thường nhất.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |            |
| <b>II</b> |  | <b>VIẾT</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>4,0</b> |
|           |  | <i>a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận văn học</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 0,25       |
|           |  | <i>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận.</i><br><b>Viết bài văn nghị luận phân tích và đánh giá chủ đề và nhân vật Sạ trong tác phẩm</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 0,5        |
|           |  | <i>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i><br>HV có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới thiệu được vấn đề cần bàn luận, nêu rõ lí do và quan điểm của bản thân, hệ thống luận điểm chặt chẽ, lập luận thuyết phục, sử dụng dẫn chứng thuyết phục.<br>Sau đây là một hướng gợi ý:<br>– Đảm bảo hình thức, cấu trúc của bài văn nghị luận.<br>– Xác định đúng vấn đề: Phân tích và đánh giá chủ đề và nhân vật Sạ trong truyện ngắn “Sạ”<br><b>1. Mở bài</b><br>Giới thiệu tác giả, tác phẩm, nhân vật và vấn đề phân tích<br>Nguyễn Huy Thiệp từng sống và gắn bó với mảnh đất Tây Bắc hơn mười năm. Khoảng thời gian mười năm ấy đem lại cho nhà văn những trải nghiệm về miền đất núi rừng hoang vu. Cuộc sống con người khắp thôn bản ăn sâu vào tiềm thức trở thành kỉ niệm và cũng là những trăn trở về đất và người nơi đây. Bởi thế, Nguyễn Huy Thiệp có nhiều truyện ngắn viết về đề tài cuộc sống và con người Tây Bắc. Trong đó, có thể nói, <i>Những ngọn gió Hua Tát</i> là tập truyện được viết giản dị, biểu hiện trọn vẹn và xúc động âm hưởng huyền thoại núi rừng. <i>Những ngọn gió Hua Tát</i> bao gồm mười câu chuyện, mỗi câu chuyện tựa “những bông hoa dại, màu vàng nhạt, bé như khuy áo, điểm đầu đó quanh hàng rào trong các ngõ nhỏ”.<br>Truyện ngắn “Sạ” là truyện thứ sáu trong mười truyện “ <i>Những ngọn gió Hua Tát</i> ” của tác giả Nguyễn Huy Thiệp. Tác phẩm như một lời nhắn nhủ với người đọc: Hạnh phúc của con người không ở đâu xa, đó chính là những điều bình thường nhất.<br><b>2. Thân bài</b><br>Lần lượt trình bày các luận điểm. Sử dụng lí lẽ và dẫn chứng để làm rõ luận điểm:<br><b>a. Tóm tắt nội dung chính của truyện</b><br>Câu chuyện kể về Sạ - con trai út ông Lò Văn Pành, từ nhỏ, Sạ đã nghịch ngợm và thích phiêu lưu. Suốt đời chàng mơ làm nên sự tích phi thường. Bỏ qua hết thảy những lời khuyên nhủ, chàng chỉ khẳng khẳng một mực làm theo ý thích của mình. Sạ điên rồ đến nỗi chỉ vì một lời thách đố là chàng nhảy ngay vào lửa. Đối với chàng, | 2,5        |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |  |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  | <p>lời khen của đứa bé con hoặc một phụ nữ còn quý hơn cả lượng vàng. Thế nhưng – điều này cũng ác như mọi thói đời, dân bản Hua Tát chẳng ai đi khen chàng cả. Người ta không gọi tên chàng. “Thằng Điên”... “Thằng Rồ”... “Kẻ Khùng”... đây là tên gọi của chàng. Chàng như một con thú lạ sống giữa mọi người. Sạ sống như thế bứt rứt đau khổ. Chàng ngờ vực trí tuệ, khả năng mình. Niềm ham sống và những khát vọng mãnh liệt bứt chàng ra mọi nếp thường. Năm ba mươi tuổi, nghe theo lời rủ rê của một gã buôn muối ở dưới xuôi lên, Sạ bỏ Hua Tát ra đi cũng với ý muốn lập nên sự tích phi thường ở vùng đất khác. Sạ đi rồi, mọi người đều cảm thấy nhớ Sạ, thấy Sạ đi là điều đáng tiếc. Mọi tin tức về Sạ đều do gã buôn muối kể lại. Nhưng một ngày kia, Sạ trở về quê hương không phải là một người trẻ trung và vui nhộn nữa, mà thay vào đó là ông lão lụ khụ hết người rưng, một chân cụt, đôi mắt già nua bắt đầu có nước đọng trong đồng tử. Và Sạ bắt đầu sống một cuộc đời bình thường như bao người khác: lấy vợ sinh con, cảm nhận được niềm vui của cuộc sống bình thường. Hai vợ chồng già sinh được một đứa con trai. Sống được đến bảy mươi tuổi thì ông mới mất. Trước khi mất, nghe đồn ông nói lại rằng: Quảng đời bình thường cuối cùng ta sống ở bản Hua Tát như mọi người đời, mới thực chính là sự tích phi thường mà ta lập được.</p> <p><b>b. Khái quát chủ đề của truyện:</b></p> <p>Trong cuộc sống, còn người mải mê đi kiếm tìm những thứ vô cùng lớn lao để khẳng định mình, mà họ quên mất đi rằng những được sống theo ý mình, được sống là chính mình ấy chính là sự tích phi thường nhất.</p> <p><b>b. Phân tích nhân vật và vai trò của nhân vật trong việc thể hiện chủ đề của truyện</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Cốt truyện được xây dựng đơn giản với nhân vật chính trong câu chuyện là Sạ.</li> <li>- Nhân vật Sạ khi ở bản Hua Tát</li> <li>+ Sạ là con út trong gia đình ông Pành, từ thuở nhỏ nghịch ngợm và thích phiêu lưu, suốt đời mơ ước làm được những sự tích phi thường.</li> <li>+ Bỏ qua hết mọi lời khuyên của mọi người, Sạ làm theo ý định và sở thích của mình, mặc ho người ta chửi anh, nhưng anh vẫn làm theo ý của mình</li> <li>+ Sạ điên rồ đến nỗi, chỉ cần một lời thách là sẵn sàng nhảy vào lửa</li> <li>+ Lời khen đối với Sạ còn quý hơn cả vàng</li> <li>+ Thế nhưng chẳng ai khen chàng, mọi người thậm chí còn gọi chàng là “Thằng Điên” ... “Thằng Rồ”... “Kẻ Khùng”...</li> <li>➔ Sạ là một người có lí tưởng sống, khao khát lập nên những sự tích phi thường, nhưng tất cả mọi người không hiểu, họ coi chàng là kẻ điên, thàng khùng, điều ấy khiến chàng sống giữa sự cô đơn, chàng trở nên lầm lì, ít nói, chàng sống giữa sự xa lạ, thậm chí nghi ngờ về trí</li> </ul> |  |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |  |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  | <p>tuệ của mình.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Sạ khi rời khỏi bản Hua Tát:</li> <li>+ Với niềm khao khát mãnh liệt từ nhỏ của mình để lập nên sự tích phi thường, năm ba mươi tuổi, nghe theo lời rủ rê của một gã buôn muối ở dưới xuôi lên, Sạ bỏ Hua Tát ra đi cũng với ý muốn lập nên sự tích phi thường ở vùng đất khác.</li> <li>+ Khi Sạ rời đi, mọi người cảm thấy hụt hẫng, người ở bản trở lên cau có, họ không thấy được niềm vui trong lao động, người ta mới thấy nhớ Sạ, mới thấy Sạ đi là điều đáng tiếc.</li> <li>+ Họ lắng nghe tin tức về Sạ từ gã buôn muối đem lại, họ lấy đó là niềm tự hào, họ dùng tấm gương của Sạ để dạy dỗ chồng con.</li> <li>+ Năm tháng qua đi, bỗng một ngày kia Sạ trở về, nhưng không còn là Sạ của ngày trước, mà thay vào đó là một ông lão lụ khụ hết người rừng, một chân cụt, đôi mắt già nua bắt đầu có nước đọng trong đồng tử. Người làng đến hỏi thăm về những năm tháng Sạ rời khỏi quê hương, nhưng Sạ lảng tránh → người đọc dường như cảm thấy được Sạ không muốn nhắc đến quãng đời mình đã trải qua ấy, có thể nó là một nỗi buồn trong cuộc đời mà Sạ muốn giữ cho riêng mình.</li> <li>+ Người ta dựng cho Sạ một ngôi nhà sàn, Sạ bắt đầu một cuộc sống bình thường như bao người dân Hua Tát khác: lấy vợ, sinh con, đến bảy mươi tuổi thì mất.</li> <li>+ Trước khi Sạ mất, người ta đồn ông nói lại rằng: <i>“Quãng đời bình thường cuối cùng ta sống ở bản Hua Tát như mọi người đời, mới thực chính là sự tích phi thường mà ta lập được”</i></li> <li>→ Cuộc đời Sạ những sự tích phi thường đáng ngưỡng mộ mà người dân Hua Tát biết về chàng, thế nhưng trong câu nói của Sạ trước khi mất là thông điệp truyền tải tới người đọc: hạnh phúc không phải ở đâu xa, hạnh phúc chính là được sống là chính mình, được vui vẻ thoải mái, làm những điều mình thích, được sống ở chính quê hương của mình.</li> <li><b>* Phân tích, đánh giá những nét đặc sắc về nghệ thuật nghệ thuật của tác phẩm</b></li> <li>- Truyện được kể dưới ngôi kể thứ ba, với điểm nhìn trần thuật của Sạ. Với cảm xúc chủ đạo buồn thương xót xa. Câu chuyện được nhà văn khai thác giữa cái mê và cái tỉnh, giữa tham ái và buông bỏ. Truyện ngắn Sạ mang đậm màu sắc dân gian, cuộc đời Sạ hiện lên như một giai thoại, huyền thoại, phủ bóng lên tác phẩm, tạo ra một thứ không khí nửa hư, nửa thực và làm nên sự mê hoặc cho tác phẩm. Câu chuyện với những chi tiết đậm màu giai thoại, nửa hư nửa thực và cuối cùng, là nỗi buồn man mác của đời người không thoát khỏi sinh mệnh cô đơn, buồn thảm của mình.</li> <li>- Kết thúc truyện ngắn Sạ, người đọc cảm nhận thấy sự buồn thương cho một cuộc đời đầy bi tráng của Sạ. Nó giúp người đọc nhận ra</li> </ul> |  |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |             |
|------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
|                  | <p>rằng điều phi thường mà con người đi tìm kiếm không phải ở đâu xa mà nó ở trong chính cuộc đời bình thường của mỗi người. Cả cuộc đời Sạ cứ đi kiếm tìm sự phi thường, nhưng cuối đời Sạ nhận ra đó chỉ là phù du, được sống ở quê hương với người thân của mình đấy mới chính là kì tích phi thường.</p> <p><b>3. Kết bài:</b> Khẳng định giá trị của tác phẩm.</p> <p>Câu chuyện đậm màu sắc huyền thoại, có một sức mê hoặc lạ kỳ, khiến ta cứ mãi muốn đắm chìm trong đó. Buồn thương cho một cuộc đời suốt đời đi tìm kiếm những kì tích phi thường, đến cuối đời mới cảm nhận được niềm hạnh phúc khi sống trong cái bình thường nhất. Người đọc đồng thời thấy được tài năng viết truyện ngắn của Nguyễn Huy Thiệp: một sự trong trẻo, tinh khôi mà vẫn lan toả một sự mê hoặc của một nhà văn lớn.</p> <p>- <i>Diễn đạt rõ ràng, dùng từ đặt câu đúng nghĩa, đúng ngữ pháp, đúng chính tả.</i></p> <p>- <i>Có những sáng tạo về ý tưởng hoặc có sự độc đáo về diễn đạt.</i></p> |             |
|                  | <p>d. Chính tả, ngữ pháp</p> <p>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 0,25        |
|                  | <p>e. Sáng tạo: Bài viết có giọng điệu riêng; cách diễn đạt sáng tạo, văn phong trôi chảy.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 0,5         |
| <b>Tổng điểm</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>10.0</b> |

SỞ GD&amp;ĐT.....

TRƯỜNG.....

(Đề thi gồm có ... trang)

**ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II****Môn: NGỮ VĂN 10**

(Thời gian làm bài: 90 phút)

**Phần I. Đọc hiểu (6,0 điểm)****Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu nêu ở dưới:****Độc đáo lễ hội đền Gióng Phù Đồng**

Sau 5 năm kể từ ngày UNESCO chính thức công nhận Hội Gióng ở đền Phù Đồng (huyện Gia Lâm) và đền Sóc (huyện Sóc Sơn) là di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại. Năm nay, Hội Gióng ở đền Phù Đồng lại được tổ chức với quy mô hội chính. Đây là sự kiện thu hút sự mong đợi của người dân làng Phù Đồng và hàng ngàn khách thập phương.

Hội Gióng là lễ hội truyền thống được tổ chức hàng năm ở nhiều địa phương trên địa bàn Hà Nội để tưởng nhớ và ca ngợi chiến công của người anh hùng Thánh Gióng, song độc đáo và quy mô nhất vẫn là Lễ hội Gióng ở làng Phù Đồng, được tổ chức từ ngày 6 đến 10/4 Âm lịch. Theo các nhà nghiên cứu văn hóa dân gian, Hội Gióng ở đền Phù Đồng tương truyền là nơi Thánh Gióng sinh ra và đánh thắng giặc Ân xâm lược. Vì vậy, lễ hội có ý nghĩa và hoàn chỉnh hơn những nơi khác từ ý tứ truyền thuyết đến nghệ thuật diễn xướng. Hội Gióng là hội trận độc đáo, không có guom đao nhưng vẫn tái hiện được giá trị bằng một hệ thống nghi lễ mang tính biểu

tượng đã được chuẩn hóa. Đó là hệ thống biểu tượng có những tầng ý nghĩa sâu xa, lâu đời, nhưng cũng có tầng ý nghĩa mới mẻ, cô đọng, thể hiện sự nhân nghĩa, khoan hồng của quân và dân ta từ ngàn đời nay.

Mở đầu ngày chính hội là lễ rước cờ từ đền Mẫu về đền Thượng với sự tham gia của hàng trăm người được tuyển chọn kỹ lưỡng từ các thôn của làng, thể hiện sức mạnh của đội quân Thánh Gióng. Đến đầu giờ Ngọ, phường Ải Lao diễn trò săn hổ trước đền Thượng thể hiện sức mạnh đoàn kết, có thể chiến thắng thú dữ. Trong khi đó, ở cuối làng Đồng Viên, trên bãi Đồng Đàm cạnh hồ sen – tượng trưng cho trận địa địch, 28 nữ tướng địch đã dàn trận. Ngay sau đó, hội trận đã diễn ra, tái hiện hành trình đội quân Thánh Gióng xuất quân đánh giặc với phường áo đỏ, áo đen, với ông tiểu hổ dẫn đoàn ca vũ Ải Lao, ông hiệu Chiêng, hiệu Trống, hiệu Cờ, đội quân phủ giá tháp tùng xe Long Mã, rồi đến cuộc giao chiến với giặc được hình tượng hóa qua ba ván múa cờ hết sức độc đáo của ông hiệu Cờ. Ván cờ thứ ba kết thúc nghĩa là quân ta đã thắng.

Sau trận đánh trên bãi Đồng Đàm là trận đánh ở Soi Bia. Tương truyền, sau khi giành thắng lợi, đại quân Thánh Gióng đang ăn mừng chiến thắng ở đền Thượng thì nhận được hung tin quân địch phản kích, bao vây quân ta. Ngay lập tức, đội quân Thánh Gióng xung trận lần thứ hai. Trận địa ở Soi Bia được bố trí tương tự ở Đồng Đàm, chỉ khác là cờ được phát từ trái sang phải. Ván cờ thứ ba kết thúc thì tiếng trống, chiêng nổi ba hồi vang rền, báo tin quân ta thắng trận hoàn toàn. 28 tướng giặc phải rời kiệu, quỳ gối chấp tay xin hàng. Lúc này, ông thủ từ bên phía đại quân đến trước hai nữ tướng chỉ huy, tước kiếm, lột mũ áo và múa kiếm xung quanh hai người này, tượng trưng cho sự hành quyết. Các nữ tướng còn lại được tha bổng.

Mặc dù diễn ra trong thời tiết nắng nóng nhưng hàng ngàn người dân và khách thập phương vẫn đội nắng đi xem hội. Với sự chuẩn bị công phu, kết hợp uyển chuyển giữa phần lễ và phần hội, chứa đựng nhiều giá trị văn hóa đặc sắc, Lễ hội Gióng đền Phù Đồng đã mang đến cho đông đảo người dân và khách thập phương một không gian văn hóa chứa đựng di sản văn hóa phi vật thể của nhân loại nằm trong lòng di tích quốc gia đặc biệt- đền Phù Đồng.

(Thanh Mai - [http://sovhtt.hanoi.gov.vn/doc-dao-le-hoi-giong-](http://sovhtt.hanoi.gov.vn/doc-dao-le-hoi-giong-den-phu-dong/)

[den-phu-dong/](http://sovhtt.hanoi.gov.vn/doc-dao-le-hoi-giong-den-phu-dong/))

### **Lựa chọn đáp án đúng nhất:**

**Câu 1.** Xác định phương thức biểu đạt chính của văn bản trên?

- A. Thuyết minh.                      B. Tự sự.                      C. Miêu tả.                      D. Biểu cảm.

**Câu 2 .** Xác định đề tài trong văn bản?

- A. Lễ hội đền Gióng Sóc Sơn.                      B. Lễ hội đền Gióng Phù Đồng.  
C. Lễ hội đền Gióng Bộ Đầu.                      D. Lễ hội đền Gióng Xuân Đình.

**Câu 3.** Nét độc đáo trong hội Gióng được thể hiện ở?

- A. Qui mô lớn nhưng không có gươm đao.  
B. Tầng ý nghĩa mới mẻ, cô đọng.  
C. Hệ thống nghi lễ mang tính biểu tượng.  
D. Hội diễn trò săn hổ trước đền Thượng.

**Câu 4.** Đáp án nào nêu đúng nhất thông tin của văn bản?

- A. Hội Gióng Phù Đồng tương truyền là nơi Thánh Gióng đánh thắng giặc Ân xâm lược.
- B. Hội Gióng Phù Đồng tương truyền là nơi Thánh Gióng đánh thắng giặc Ân xâm lược và bay về trời.
- C. Hội Gióng Phù Đồng tương truyền là nơi Thánh Gióng sinh ra và đánh thắng giặc Ân xâm lược.
- D. Hội Gióng Phù Đồng tương truyền là nơi Thánh Gióng sinh ra, đánh thắng giặc Ân xâm lược và bay về trời.

**Câu 5.** Xác định nội dung chính trong văn bản trên?

- A. Thông tin lễ hội và nét đặc sắc về quy mô trong lễ rước cờ từ đền Mẫu về đền Thượng.
- B. Thời gian, địa điểm tổ chức và những lưu ý mà du khách cần nắm được khi tham gia lễ hội Đền Gióng Phù Đồng.
- C. Lễ rước cờ từ đền Mẫu về đền Thượng với sự tham gia của hàng trăm người.
- D. Thông tin lễ hội và nét đặc sắc về quy mô trong lễ hội Đền Gióng Phù Đồng.

**Câu 6.** Sự kết hợp giữa thuyết minh với miêu tả trong văn bản trên đã đem đến hiệu quả gì?

- A. Nội dung đề cập giàu tính thẩm mỹ và tính hư cấu hơn.
- B. Thông tin được đề cập cụ thể, sinh động và dễ hình dung hơn.
- C. Văn bản có đầy đủ đặc điểm của phong cách ngôn ngữ báo chí.
- D. Văn bản thể hiện rõ bản sắc dân tộc qua một lễ hội truyền thống.

**Câu 7.** Thông tin nào sau đây không đúng với ý nghĩa của Hội Gióng Phù Đồng?

- A. Thể hiện sự tưởng nhớ và ca ngợi chiến công của người anh hùng Thánh Gióng
- B. Thể hiện sự nhân nghĩa, khoan hồng của quân và dân ta từ ngàn đời nay
- C. Thể hiện nhiều giá trị văn hóa đặc sắc, chứa đựng di sản văn hóa phi vật thể của nhân loại
- D. Thể hiện tính cách của con người làng Phù Đồng?

**Trả lời câu hỏi/ Thực hiện yêu cầu:**

**Câu 8.** Việc sử dụng kết hợp giữa phương tiện ngôn ngữ và hình ảnh trong văn bản trên có tác dụng gì?

**Câu 9.** Theo em, lễ hội đền Gióng thể hiện truyền thống gì của dân tộc?

**Câu 10.** Trong bối cảnh hội nhập toàn cầu, việc duy trì những lễ hội như Hội Gióng có còn ý nghĩa không? Vì sao?

## II. VIẾT (4,0 điểm)

Viết bài văn nghị luận trình bày suy nghĩ của anh/ chị về tinh thần vượt khó trong cuộc sống.

### HƯỚNG DẪN CHẤM ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II Môn: NGỮ VĂN

| Phần | Câu | Nội dung        | Điểm       |
|------|-----|-----------------|------------|
| I    |     | <b>ĐỌC HIỂU</b> | <b>6,0</b> |
|      | 1   | A               | 0.5        |

|    |    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |            |
|----|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
|    | 2  | B                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0.5        |
|    | 3  | C                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0.5        |
|    | 4  | C                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0.5        |
|    | 5  | D                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0.5        |
|    | 6  | B                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0.5        |
|    | 7  | D                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0.5        |
|    | 8  | Việc sử dụng kết hợp giữa phương tiện ngôn ngữ và hình ảnh có tác dụng:<br>- Giúp cho thông tin trở nên cụ thể, khách quan, chân thực và sinh động<br>- Giúp người đọc hình dung dễ dàng hơn về diễn biến của sự kiện diễn ra trong lễ hội.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 0.5        |
|    | 9  | Lễ hội đền Gióng thể hiện được nhiều truyền thống tốt đẹp của dân tộc như: đạo lí “uống nước nhớ nguồn”, tín ngưỡng thờ cúng tổ tiên, biết ơn công lao của các anh hùng dân tộc, truyền thống nhân đạo, bao dung của người Việt...                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 1,0        |
|    | 10 | Thể hiện quan điểm của bản thân về ý nghĩa của những lễ hội như Hội Gióng trong bối cảnh toàn cầu hóa.<br><i>Dưới đây là gợi ý:</i><br>Trong bối cảnh toàn cầu hóa, việc duy trì những lễ hội như Hội Gióng vẫn còn rất nhiều ý nghĩa:<br>+ Giúp thế hệ sau hiểu rõ công lao của các anh hùng dựng nước và giữ nước, để từ đó trân trọng hơn cuộc sống hiện tại, sống có trách nhiệm với xã hội, đất nước.<br>+ Những lễ hội truyền thống tạo nên bản sắc riêng cho dân tộc, cũng là một cách thu hút khách du lịch trong và ngoài nước.                                                                                                                                                                                         | 1,0        |
| II |    | <b>VIẾT</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>4,0</b> |
|    |    | <i>a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận văn học</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 0,25       |
|    |    | <i>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận</i><br><b>Viết bài văn nghị luận trình bày suy nghĩ của anh/ chị về tinh thần vượt khó trong cuộc sống.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 0,5        |
|    |    | <i>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i><br>HV có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới thiệu được vấn đề cần bàn luận, nêu rõ lí do và quan điểm của bản thân, hệ thống luận điểm chặt chẽ, lập luận thuyết phục, sử dụng dẫn chứng thuyết phục.<br>Sau đây là một hướng gợi ý:<br>– Đảm bảo hình thức, cấu trúc của bài văn nghị luận.<br>– Xác định đúng vấn đề: <b>tinh thần vượt khó trong cuộc sống.</b><br><b>* Mở bài:</b> Dẫn dắt và nêu được vấn đề nghị luận<br><b>* Thân bài</b><br>- Giải thích: Tinh thần vượt khó là sẵn sàng đối mặt với khó khăn, thử thách, không chùn bước khi gặp chông gai.<br>- Chứng minh:<br>+ Người có tinh thần vượt khó sẽ không dễ dàng buông xuôi khi gặp | 2.5        |

|                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |             |
|------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
|                  | <p>ngịch cảnh, họ sẽ biến khó khăn thành động lực, sẽ đạt được nhiều thành tựu trong cuộc sống.</p> <p>+ Người có tinh thần vượt khó có nội lực, có niềm tin, sự lạc quan và yêu đời, khẳng định được bản thân và cống hiến cho xã hội.</p> <p>+ Người có tinh thần vượt khó sẽ là tấm gương sáng, lan tỏa những giá trị tích cực tới mọi người xung quanh.</p> <p>- Bình luận</p> <p>- Bài học nhận thức và hành động.</p> <p><b>* Kết bài</b></p> <p>- Khẳng định lại vấn đề nghị luận</p> <p>Sau đây là một hướng gợi ý:</p> <p>- <i>Diễn đạt rõ ràng, dùng từ đặt câu đúng nghĩa, đúng ngữ pháp, đúng chính tả.</i></p> <p>- <i>Có những sáng tạo về ý tưởng hoặc có sự độc đáo về diễn đạt.</i></p> |             |
|                  | <p>d. Chính tả, ngữ pháp</p> <p>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 0,25        |
|                  | <p>e. Sáng tạo: Bài viết có giọng điệu riêng; cách diễn đạt sáng tạo, văn phong trôi chảy.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 0,5         |
| <b>Tổng điểm</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>10.0</b> |

SỞ GD&amp;ĐT.....

TRƯỜNG.....

(Đề thi gồm có ... trang)

**ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II****Môn: NGỮ VĂN 10**

(Thời gian làm bài: 90 phút)

**Phần I. Đọc hiểu (6,0 điểm)****Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu nêu ở dưới:**

(1) “Tất cả chúng ta ai cũng mong muốn có một cuộc sống tốt đẹp, và chúng ta biết phải làm gì để đạt được điều đó. Nhưng trước khi bắt tay vào việc, ta lại quyết định rằng mình cần có một kì nghỉ nho nhỏ ở vùng đất kì ảo mang tên: Đảo Một-Ngày-Nào-Đó. Chúng ta nói rằng: Một ngày nào đó, mình sẽ đọc quyển sách này. Một ngày nào đó, mình sẽ bắt đầu chương trình tập luyện kia. Một ngày nào đó, mình sẽ nâng cao kĩ năng và kiếm nhiều tiền hơn... Một ngày nào đó, mình sẽ thực hiện hết những việc cần làm để đạt được mục tiêu. Một ngày nào đó... Có khoảng 80% dân số dành phần lớn thời gian sống trên đảo Một-Ngày-Nào-Đó. Họ nghĩ ngợi, mơ mộng và tưởng tượng những thứ họ sẽ thực hiện vào “một ngày nào đó”.

(2) Nguyên tắc thành công đầu tiên rất đơn giản: Hãy cuốn gói khỏi đảo Một-Ngày-Nào-Đó! Ngừng viện cớ! Làm hoặc không làm – chứ đừng viện cớ. Đừng nghĩ ra lí lẽ hay lời biện minh vòng vo cho việc mình không chịu hành động. Hãy bắt tay vào thực hiện. Làm bất cứ việc gì. Hãy hành động! Lặp đi lặp lại điều này: Nếu điều đó xảy ra, thì tôi phải là người làm cho nó xảy ra!

*Nếu người ta dốc sức để chinh phục mục tiêu cũng nhiều như khi người ta biện hộ cho sự thất bại, thì họ sẽ bất ngờ về chính mình. Nhưng trước hết, bạn phải thoát khỏi đảo Một-Ngày-Nào-Đó đã”.*

(Trích *Ngừng viện cớ*, Brian Tracy, TGM Books dịch)

**Lựa chọn đáp án đúng:**

**Câu 1. Phương thức biểu đạt chính của đoạn trích trên là gì?**

- A. Thuyết minh
- B. Tự sự
- C. Nghị luận
- D. Biểu cảm

**Câu 2. Theo tác giả, đâu là nguyên tắc thành công đầu tiên ?**

- A. Cần một kì nghỉ nho nhỏ ở vùng đất kì ảo mang tên: Một-Ngày-Nào-Đó
- B. Nghĩ ngợi, mơ mộng và tưởng tượng những thứ họ sẽ thực hiện vào “một ngày nào đó”.
- C. Nếu điều đó xảy ra, thì tôi phải là người làm cho nó xảy ra
- D. Hãy cuốn gói khỏi đảo Một-Ngày-Nào-Đó

**Câu 3. Theo bạn, đề tài của văn bản trên là gì ?**

- A. Sự nỗ lực
- B. Sự trì hoãn
- C. Sự biện hộ
- D. Sự lười biếng

**Câu 4. Biện pháp tu từ nào được sử dụng phổ biến trong đoạn (1)?**

- A. Ẩn dụ
- B. Điệp
- C. Nhân hóa
- D. Nói quá

**Câu 5. Phát biểu nào sau đây nêu lên nội dung khái quát của văn bản ?**

- A. Tác hại của thói quen trì hoãn
- B. Tác hại của thói quen trì hoãn và cách khắc phục
- C. Hậu quả của thái độ không dứt khoát
- D. Những cách thức để đạt được thành công

**Câu 6. Quan điểm của tác giả đối với thói quen trì hoãn là gì?**

- A. Phê phán
- B. Ủng hộ
- C. Ca ngợi
- D. Trung lập

**Câu 7. Theo bạn, mục đích của tác giả khi viết văn bản trên là gì ?**

- A. Giúp người đọc nhận ra tác hại của thói quen trì hoãn
- B. Cổ vũ người đọc hãy bắt tay ngay vào những việc mình cần làm
- C. Phê phán, nhắc nhở những người có thói quen trì hoãn
- D. Cả ba đáp án trên

**Trả lời câu hỏi/ thực hiện các yêu cầu:**

**Câu 8. Hãy chỉ ra 02 phương pháp giúp khắc phục thói quen trì hoãn ?**

**Câu 9.** Thông điệp nào từ văn bản trên có ý nghĩa nhất đối với bạn? Vì sao?

**Câu 10.** Bạn có cho rằng nếu khắc phục được thói quen trì hoãn thì con người chắc chắn sẽ thành công không? (Viết khoảng 5 – 7 dòng)

## II. LÀM VĂN (4,0 điểm)

Em muốn gia nhập Câu lạc bộ Tình nguyện viên để tham gia tổ chức các hoạt động của lễ hội hoặc giới thiệu với khách tham quan về di tích lịch sử, văn hoá ở địa phương mình sinh sống. Hãy viết bài luận thuyết phục Ban Tổ chức của lễ hội hoặc Ban Quản lí di tích chấp nhận mong muốn của em.

### HƯỚNG DẪN CHẤM ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II Môn: NGỮ VĂN

| Phần     | Câu       | Nội dung                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Điểm       |
|----------|-----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>I</b> |           | <b>ĐỌC HIỂU</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <b>6,0</b> |
|          | <b>1</b>  | C                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0.5        |
|          | <b>2</b>  | D                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0.5        |
|          | <b>3</b>  | B                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0.5        |
|          | <b>4</b>  | B                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0.5        |
|          | <b>5</b>  | B                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0.5        |
|          | <b>6</b>  | A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0.5        |
|          | <b>7</b>  | D                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0.5        |
|          | <b>8</b>  | Tham khảo:<br>- Suy nghĩ về những hậu quả nếu tiếp tục trì hoãn<br>- Bắt tay ngay vào công việc dù mình chưa sẵn sàng                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 0.5        |
|          | <b>9</b>  | Học sinh tự do lựa chọn thông điệp, miễn là có lý giải thuyết phục.<br>Tham khảo:<br>- Đừng trì hoãn, hãy bắt tay ngay vào công việc mà bạn muốn làm<br>- Lí giải: Vì khi ta trì hoãn, ta sẽ chỉ làm lãng phí thời gian; đánh mất cơ hội, làm nhụt ý chí; chỉ khi bắt tay ngay vào công việc ta mới nắm được thời cơ, rèn luyện bản lĩnh, tăng trải nghiệm, tăng hiểu biết và có được thành công.                                                                | 1.0        |
|          | <b>10</b> | Học sinh tự do bày tỏ quan điểm, miễn là có lý giải thuyết phục.<br>Tham khảo:<br>Phương án 1:<br>- Đồng tình<br>- Lí giải: Vì khi không trì hoãn, ta sẽ bắt tay ngay vào công việc, và dù không đạt được kết quả như mong muốn thì ta cũng thành công trong việc phát triển bản thân.<br>Phương án 2:<br>- Không đồng tình<br>- Lí giải: để thành công, ngoài việc từ bỏ thói quen trì hoãn thì ta còn cần thêm nhiều yếu tố nữa như kiến thức, kĩ năng, phương | 1.0        |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |            |
|----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
|    | pháp làm việc và một số điều kiện khách quan.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |            |
| II | <b>VIẾT</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>4,0</b> |
|    | <i>a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận xã hội</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 0,25       |
|    | <i>b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận</i><br>Em muốn gia nhập Câu lạc bộ Tình nguyện viên để tham gia tổ chức các hoạt động của lễ hội hoặc giới thiệu với khách tham quan về di tích lịch sử, văn hoá ở địa phương mình sinh sống. Hãy viết bài luận thuyết phục Ban Tổ chức của lễ hội hoặc Ban Quản lí di tích chấp nhận mong muốn của em.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 0,5        |
|    | <i>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i><br>HS có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới thiệu được vấn đề cần bàn luận, nêu rõ lí do và quan điểm của bản thân, hệ thống luận điểm chặt chẽ, lập luận thuyết phục, sử dụng dẫn chứng thuyết phục.<br>Sau đây là một hướng gợi ý:<br><b>1. Mở bài:</b><br>Dẫn dắt và nêu vấn đề của bài viết: Mong muốn gia nhập CLB Tình nguyện và khả năng đáp ứng tốt các yêu cầu của một tình nguyện viên trong việc tổ chức hoạt động của lễ hội hoặc giới thiệu di tích, lịch sử văn hoá của địa phương.<br><b>2. Thân bài:</b><br>- Lần lượt trình bày các luận điểm. Sử dụng lí lẽ và dẫn chứng để làm rõ luận điểm.<br>- Có thể sắp xếp các ý theo trật tự khác nhau để thuyết phục Ban chủ nhiệm CLB chấp nhận nguyện vọng của bản thân:<br>+ Giới thiệu khái quát về bản thân (họ tên, địa chỉ, hiểu biết, mục đích tham gia Câu lạc bộ,...)<br>+ Niềm yêu thích, sự sẵn sàng dành thời gian, tâm huyết,... của bản thân cho các hoạt động tình nguyện vì sự phát triển của cộng đồng địa phương.<br>+ Khả năng tham gia hỗ trợ (hoặc tổ chức) các hoạt động lễ hội hay giới thiệu di tích văn hoá, lịch sử của địa phương (Ví dụ: có thể viết bài giới thiệu về lễ hội; biên tập, cập nhật thông tin về lễ hội/ di tích trên các trang web; có thể làm hướng dẫn viên cho du khách tham quan tìm hiểu thực tế về lễ hội/ di tích;...<br>+ Cam kết thực hiện tốt các yêu cầu của Câu lạc bộ và địa phương.<br><b>3. Kết bài:</b><br>- Khẳng định nguyện vọng, cam đoan về năng lực và trách nhiệm của bản thân trong việc tham gia Câu lạc bộ và thực hiện các hoạt động được phân công.<br>- Cảm ơn Ban Chủ nhiệm về sự quan tâm đọc và xét duyệt. | 2.5        |

|                  |  |                                                                                                                                                 |             |
|------------------|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
|                  |  | - Diễn đạt rõ ràng, dùng từ đặt câu đúng nghĩa, đúng ngữ pháp, đúng chính tả.<br>– Có những sáng tạo về ý tưởng hoặc có sự độc đáo về diễn đạt. |             |
|                  |  | d. Chính tả, ngữ pháp<br>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.                                                                           | 0,25        |
|                  |  | e. Sáng tạo: Bài viết có giọng điệu riêng; cách diễn đạt sáng tạo, văn phong trôi chảy.                                                         | 0,5         |
| <b>Tổng điểm</b> |  |                                                                                                                                                 | <b>10.0</b> |